National Library
Bibliothèque Nationale
OCT 27 1977
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/A/103.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 128 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS, Phone 465-7902. United States Editoral Office: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y. 10466; California—Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 41 SESTDIENA, 1977. GADA 22. OKTOBRIS 27. GADS SATURDAY, OCTOBER 22, 1977

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 60 centu

Sahārovs uz Ameriku

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Prezidenta Džimija Kārtera popularitātes akcijas pēdējā laikā atkal sākušas slīdēt lejup. Kārtera laipošana iekšpolitisko un arī ārpolitisko problēmu mīnu laukā acīm redzot ir bijusi nesekmīga. Prezidenta attieksmes ar kongresu, it sevišķi ar viņa paša demokratu partijas piedzīvojušākiem politiķiem, paasinājušās. Par iemeslu uzskata Džimija Kārtera piedzīvojumu trūkumu un neiedomājamo stūrgalvību. Kāds demokratu senātors par Kārteru izteicis: „Ko gan viņš iedomājas! Vai viņš ir Mozus? Vai viņa iesniegumi kongresam būtu jāakceptē tāpat kā baušļi? Kārters iedomājas, ka pasaulē katrai problēmai ir tikai viens taisnīgs atrisinājums. Šis vienīgais atrisinājums ir tas, ko par pareizu atzinis pats Kārters."

Ārpolitikā diplomātu vairākums vēl tagad nav skaidrībā par to, kādēļ Kārters un neviens cits ievadīja piekāpšanās *un izdabāšanas uvertīru pret* Pad. savienību — vai lai panāktu SALT nolīguma parakstīšanu? Šādam nolīgumam būs tikai papīra vērtība, un tas tagad būtu jāizprot Kārteram. ASV drošība un līdz ar to pasaules miers atkarājas tikai no viena faktora — rietumu pasaules alianses militārā pārākuma par Pad. savienību. Prezidents izšķirās par D-1 superbumbveža nebūvēšanu. Šo prezidenta lēmumu konkress vēl var mainīt. Ņūtrona bumba dod ASV pagaidām zināmu priekšrocību. Nav nekāds brīnums, ka Kremlim paklausīgi aģenti un naīvi pacifisti jau tagad sākuši propagandas kampaņu, lai pārliecinātu Kārteru un tautu par šīs bumbas izņemšanu no apgrozības. Aizvadītajā nedēļā šāda pretņūtronu aktīvistu demonstrācija notika dievkalpojuma laikā, ku klāt bija pats prezidents. Prezidents demonstrācijas nenosodīja, bet piebilda, ka demonstrācijai izvēlētā vieta neesot bijusi piemērota.

Vašingtonas un Maskavas jauno attieksmju ietvaros Kārters pavēris durvis Kremlim līdzrunāšanai Vidējo austrumu miera konferencē Ženēvā. Protams, ka Izraēla un žīdi visā pasaulē Kārteru par to savās aizlūgšanās nepieminēs. Gluži otrādi. Priekšvēlēšanu laikā Izraēlai draudzīgā Kārtera negaidītā pārsvēršanās un Maskavas politiskās līnijas atbalstīšana nepaliks bez tālākām konsekvencēm. Jau tagad vairāki politiskie komentātori norāda, ka Kārtera ievēlēšanu prezidenta amatā otram četru gadu periodam vairs nevarot uzskatīt par reālitāti. Tas nozīmē, ka Kārtera dienas Baltajā namā ir skaitītas un varētu izbeigties, četru gadu terminam paejot.

„Džordžijas hameleons", kā Kārteru dēvēja viņa politiskie pretinieki, pēdējās nedēļās mainījis arī savu stingro nostāju cilvēka tiesību aizstāvēšanas laukā. Vai arī tas noticis, lai izdabātu Kremlim? Gaidītās konfrontācijas vietā Belgradā, droši vien, piedzims kāds savārstītu vārdu kompromisa vanckars.

Augusta vidū Kārters bez lieka trokšņa parakstīja likumprojektu par vīzu atcelšanu zināmiem apmeklējumiem no Pad. savienības. Izrādās, ka tas attiecas arī uz Pad. savienības „arodbiedrību delegācijām" un atsevišķiem pārstāvjiem. ASV arodbiedrību apvienības prezidents Mīnijs sašutuma pilnā vēstulē prezidentam norādīja, ka ar to pavērtas durvis komūnistu aģitātoriem, kuŗu vienīgais uzdevums būs iefiltrēties amerikāņu arodbiedrībās. Mīnijs prezidenta pārsteidzību apzīmēja par smagu kļūdīšanos ar vēl neiedomājamām sekām. Kā zināms, tad amerikāņu arodbiedrību apvienība, kas ir ASV strādnieku centrālā un varenākā organizācija, komūnisma briesmas izpratusi daudz agrāk nekā viens otrs amerikāņu valstsvīrs vai diplomāts. Šī arodbiedrību apvienība savā laikā publicēja Pad. savienības vergu nometņu karti. Tā bija amerikāņu strādnieku apsūdzība, vērsta pret Pad. savienības valdošo kliķi. Laikā, kad prezidents Fords atteicās tikties ar komūnisma iekārtas apsūdzētāju rakstnieku Solžeņicinu, apvienības prezidents Mīnijs aicināja Solžeņicinu teikt runu apvienības delegātu sanāksmē.

(Turpinājums 20. lp.)

PREZIDENTS KĀRLIS ULMANIS

Prezidenta 100 g. atceres sarīkojums Toronto svētdien, 23. oktobrī pl. 16, Centrālā tehnikuma auditorijā, 725 Bathurst St. (Harbord & Lippincott)

Triju Baltijas tautu sieviešu kopdarbībā

BALTIJAS SIEVIEŠU PADOMES KANADĀ 25 GADU DARBĪBAS ATCERE

Baltijas sieviešu padomes Kanadā 25 gadu darbības atceres sarīkojumā 16. okt. Igauņu namā bija pulcējušies ap 200 apmeklētāju, kam bija izdevība noklausīties Baltijas sieviešu padomes ASV prezidentes Helgas Ozoliņas referātu par padomes darbu un baltiešu dziedātāju un mūziķu priekšnesumus.

Atceri ievadīja Baltijas sieviešu padomes (BWC) Kanadā prezidente igauniete H. Aruja, kas iepazīstināja publiku ar padomes goda prezidentēm Kanadā — Emīliju Podnieci, igaunieti Johannu Patsu un lietuvieti Emīliju Jurkus, pieminot arī nelaiķi Angeliku Gailīti, kas visas padomē darbojušās no paša sākuma, un baltiešu centrālo organizāciju vadītājiem un kanadiešu viesiem — Ontario parlamenta locekli Meriju Kamobeli, federālā parlamenta locekļiem A. Nicholsoni un Dr. St. Haidašu, kā arī baltiešu draugu Glenu Alenu. Sarīkojuma dalībnieki ar klusuma brīdi godināja velu valstī aizgājušās BSPK locekles.

Referente H. Ozolina strādājusi padomes darbā 17 gadu un Baltijas valstu neatkarības laikā piedalījusies baltiešu sieviešu konferencēs Lietuvā un Igaunijā. ASV viņa ir ļoti aktīva vēstuļu rakstīšanā amerikāņu laikrakstiem un stāsta televīzijas raidījumos par Baltijas tautu apspiešanu. H. Ozoliņa sveicināja no Baltijas sieviešu padomes ASV. Padomes locekles 25 gadus veltījušas cīņai par Baltijas valstu brīvību un runājušas to sieviešu vārdā, kas tagad spiestas klusēt dzimtenē. Runātāja uzsvēra, ka mūsu ieroči ir patiesība un apstākļu izprašana.

Padome meklēja draugus un sabiedrotos pasaulē, kas uzklausītu patiesības balsi. BWC 1949. g. pievienojās Globālai sieviešu apvienības padomei (GFWC), kurā iesaistījušās 65 valstis ar 1.3 milj. loceklēm, piedaloties katru gadu GFWC gadskārtējā kongresā, kur runā par apspiestajām Baltijas valstīm. „Mēs nevaram dzīvot brīvībā un aizmirst tos, kurus aprīež aiz dzelzs aizkara," teica runātāja. Viņa minēja arī cilvēka tiesības un citus Helsinku nolīguma principus, kurus Pad. savienība pārkāpusi vai liegusi Baltijas valstīm. Daudzi cilvēki savu politisko uzskatu un ticības dēļ pārdzīvo Gulaga elli, tiek spīdzināti psīchiatriskajās slimnīcās, cieš personas, kam aizliegta kustības brīvība. Referente minēja arī pazīstamākos padomju varas upurus no visām trim Baltijas valstīm, to vidū arī Gunāru Rodi un Jurģi Skulmi, kam pievienojami tūkstošiem citu vārdu, kuŗus mēs varbūt nekad neuzzināsim.

(Turpinājums 20. lp.)

Atbrīvota lidmašīna ar visiem pasažieŗiem

Rietumvācijas speciāli apmācītas vienības 30 vīru sastāvā 17. oktobrī pusnaktī, Somalijas Mogadišu lidlaukā triecienā ieņēma terroristu nolaupīto vācu Lufthanzas lidmašīnu un atbrīvoja visus 86 ķīlniekus — lidmašīnas pašažieŗus, kas bija turēti terrorā 5 dienas, nolidojot 6000 jūdzes un šķērsojot 3 kontinentus un 6 valstis. Vācu triecienvienība saspridzināja lidmašīnas durvis un nošāva trīs no četriem terroristiem, kas bija draudējuši uzspridzināt lidmašīnu ar visiem pasažieŗiem. Viens terrorists un viens no atbrīvotajiem ievainoti. Glābšanas misija ilga tikai 7 minūtes. Terroristi ieņemšanas brīdī bija nošāvuši Lufthanzas lidotāju, 37 g. v. Jirgenu Šumani un izmetuši uz Mogadiša lidlauka skrejceļa.

Vācu lidmašīnu terroristi nolaupīja 13. oktobrī un spāņu salas, Majorkas lidlaukā, ceļā uz Frankfurti. Terroristi pieprasīja atbrīvot 13 Badera - Meinhofa bandas loceklus, kas izcieš cietumsodu Rietumvācijā un Turcijā, kā arī 15 milj. dol. izpirkšanas naudu. Pāvests Pauls VI piedāvāja sevi par ķīlnieku, lai atbrīvotu daudzos nevainīgos lidmašīnas pasažieŗus. Pāvests bieži nosodījis terroristu aktus. Nekas vēl nebija zināms par rietumvācu rūpnieku Hansu M. Šleieri, ko terroristi tur gūstā un draudēja nogalināt, ja neievēros viņu prasības.

Dažas stundas pēc lidmašīnas atbrīvošanas Badera - Meinhofa grupas trīs locekli cietumā izdarījuši pašnāvību: 34 g. v. Andreas Bāders, 33. g. v. Karls Raspe un 37 g. v. Gudruna Enslina, bet 30 g. v. Irmgarde Melere atrodas kritiskā stāvoklī slimnīcā.

Anglijas karaliene Kanadā

Anglijas karaliene Elizabete un princis Filips pēc 6 dienu Sidraba jubilejas apmeklējuma Kanadā un 30. parlamenta sesijas atklāšanas, kur karaliene nolasīja troņa runu, 19. oktobrī atstāja Otavu atceļā uz Angliju.

Padomju zinātnieks uz rietumiem

Pad. savienības neoficiālās Amnesty International filiāles vadītājs Valentīns Turčins, kas ieguva 1977. g. Nobela miera prēmiju, 15. oktobrī izlidoja no Maskavas lidlauka uz ASV. Atstājot Pad. savienību, viņš brīdināja, ka Rietumu spiediens ir vienīgā cerība cilvēka tiesībām Pad. savienībā. Pirms Maskavas Šeremetjeva lidlauka atstāšanas padomju muitas ierēdņi kompjūtera zinātniekam atņēma visus medikamentus, ko viņš lietoja sirds, nervu un kuņģa ārstēšanai, kā arī konfiscēja viņa „ietaupījumu", 63 rubļus naudā.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1977. G. 22. OKTOBRIS, 41. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403, Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 25 dol., 6 mēnešiem — 13 dol. 3 mēnešiem — 6.50 dol. Atsevišķa numura cena 60 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

MEMBER ETHNIC PRESS ASSOCIATION ONTARIO

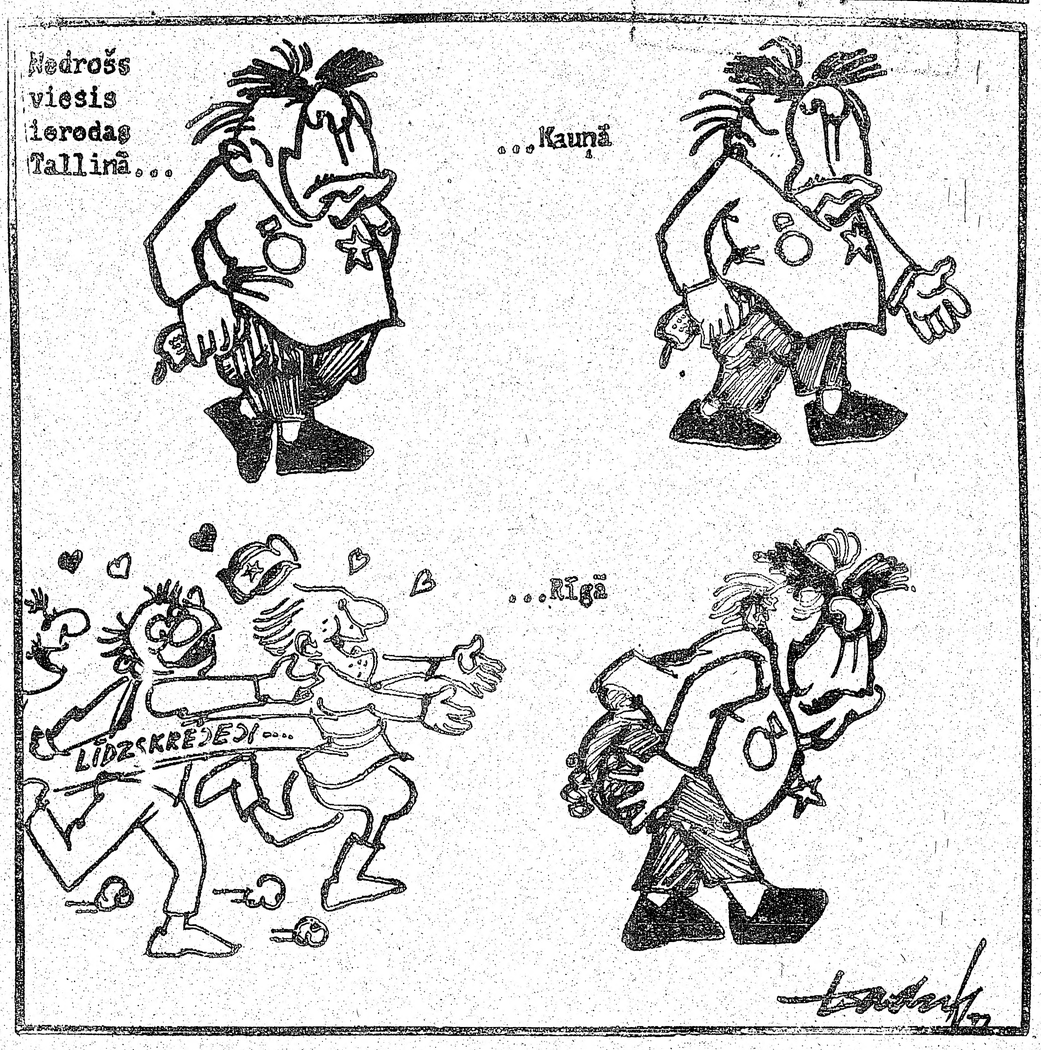

Kāds lasītājs no Grand Rapidiem Lasītāju vēstulēs jautā par „pielīdējiem". Bildēs to attēlojis mūsu karikatūrists Dadzis.

Vispirms politiskie mērķi, tad kultūra!

„Neaizmirsīsim, ka tur, kur nav brīvības, nav arī īstas kultūras," tāds bija māc. Jāņa Šmita norādījums viņa Austrālijas apmeklējumā un aicinājums: „Nepievilsim tos, kas Latvijā raugās uz trimdu ar cerībām!" Citiem vārdiem, nepievilsim latviešus Latvijā, kas slāpst pēc brīvības un vēlas nokratīt komūnisma važas, gaidot palīdzību no trimdas latviešiem. Ar kultūru vien mēs tālu netiksim, ja mūsu kultūrālos sarīkojumus nesavienosim ar mūsu politiskajiem mērķiem, ko tik labi prot mūsu tautas apspiedēji.

Austrālijas Latvietis māc. J. Šmitu raksturo šādiem vārdiem:

„Augšējie vārdi bija tikai daļa to norādījumu, kurus savā Austrālijas apmeklējumā pauda 36 g.v. baptistu māc. Jānis Šmits, kas no okupētās Latvijas izkļuva 1976. gadā un Daugavas Vanagu Austrālijas vades ielūgumā pašlaik viesojas Austrālijā no Kanadas, runājot labi apmeklētos sarīkojumos visos lielākajos Austrālijas latviešu centros, atskaitot Pertu. Viņa ieskati un domas mums īpaši ņemami vērā tādēļ, ka māc. J. Šmits tās nepamato paviršos tūrista vērojumos, bet pats ir piedzimis, uzaudzis un pusi mūža pavadījis okupētajā Latvijā. Ja komūnistiskajā režīmā var uzaugt un veidoties tik nacionāli, reliģiozi un ētiski augsti vērtējamas personības kā Jānis Šmits, tad ar gandarījumu jāatzīst, ka, par spīti drūmajai tagadnei, latviešu tautas nākotne nav bez cerībām."

Runājot par „kultūras sakariem", māc. J. Šmits paskaidroja, ka tos piedāvā personas, kas saistās ar KGB resp. čeku un atgādināja, ka t.s. „kultūras sakaru komitejā" Rīgā nav nekas vairāk kā KGB instruments. Viņš teica: „Kultūrtrēgerisma pieņemšana ir pat nemorāla. Vai jūs pirktu mākslas darbu no laupītāja, kas šo gleznu nozadzis mūzejā? Ļaudis, kas jums „ved kultūru" no okupētās Latvijas, ir laupītāji, kas latviešu tautai nolaupījuši brīvību. Latvieši Latvijā šo lietu izprot daudz labāk. Viņi ar lielu nepatiku raugās uz trimdiniekiem, kas pieņem Rīgas komūnistu izlases sūtņus. Tai pašā laikā latvieši Latvijā priecājās, kad latvieši Austrālijā palīdzēja gāzt Vitlamu. Vai liekam pirmajā vietā savu sentimentālo jūtu apmierināšanu ar Pūt, vējiņi, vai liekam pirmajā vietā to, kā latvieši Latvijā uz mūsu rīcību skatās?

Sakari ar tautu Latvijā, protams ir nepieciešami," turpināja runātājs, „bet mums šie sakari jāveido ar tiem latviešiem, kas, ja ne arī aktīvi cīņās pret okupantiem, tad vismaz izvairās no kompromisa. Mums visiem Latvijā ir radi, draugi. Palīdzēsim tiem. Latvijā ir ļaudis, kam jādzīvo no 16 rubļu pensijas mēnesī. Nebūs nelaime, ja trimdā uzcelsim kādu latviešu nama zāli mazāk, bet neaizmirsīsim tos Latvijā, kas cieš."

„Trimdas vadītājiem jārunā uz tautu Latvijā. To gaida. Mums nepieciešama pašiem sava radiokomiteja, savi neatkarīgi raidījumi. Nenovērtēsim trimdas spēku par zemu. Dzird sakām: kas mēs esam, mūsu nr tikai 100.000, tautas vairums ir Latvijā. Uz tādiem vārdiem es atbildu: Latvijā ir tikai 10 reizes vairāk — 10 reiz 100.000. Un kas spēj vairāk: viens brīvs vīrs vai desmit vergu? Mazvērtības sajūtai mūsu vidū nav vietas, — ja neaizmirstam brāļus Latvijā."

Māc. J. Šmits uzsvēra, ka mums jābūt labākiem kristiešiem un aicināja pastiprināt mūsu aktīvitātes trimdā. Ja tādas šeit nebūtu, latviešiem Latvijā klātos vēl ļaunāk. „Nedomāsim tik daudz par kultūru un mākslu, jo nacionālie mērķi mūsu tautai pašlaik svarīgāki," viņš atgādināja. Jāatsakās no kompromisa. Trimdinieki gan kļuvuši jūtīgāki pret visu, kas saistās ar Latviju, bet tai pašā laikā no Latvijas problēmām attālinās.

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju vēstules

KĀDĒĻ FORDS ZAUDĒJA?

Jāzeps Grodnis tvirti tvertajā pārskatā „Mūsu cerības un izredzes" (LA 1. okt. nr.)) pareizi norāda, ka pagājušajās ASV prezidenta vēlēšanās etnisko grupu vēlētāji atrāvuši Fordam tik nepieciešamās balsis par viņa izteicienu, ka Austrumeiropā tautas jūtas brīvas.

Par J. Grodņa pieminēto kļūmīgo, vēlēšanās pat iespējami izšķirīgo notikumu tagad atklājušās interesantas aizkulises, kas skar visas apspiestās tautas. — Kad Fords televīzijā pārraidītajās svarīgajās debatēs ar otru prezidenta amata kandidātu Džimiju Kārteru pārsteidza miljonus ar apgalvojumu, ka Polija nav pakļauta komūnistiem, bij. prezidents R. Niksons tūliņ piezvanījis Forda ārlietu ministram Kisingeram, dodams padomu, kā Fords varētu visai iespaidīgi izlabot savu kļūdu.

Niksons ieteicis, lai Fords nekavējoties sniedz tautai šādu efektīgu paskaidrojumu, kas ne tikai atbilstu patiesībai, bet atūdeņotu arī Helsinku nolīgumu, ar kuru Fords legālizēja Kremļa laupījumu Eiropā: „Protams, ikviens taču zina, ka Polijā valda komūnisti, bet poļu tauta gan nekad nav bijusi komūnistiska un tāda arī nekad nebūs!" Ar šiem vārdiem, Fords, šķiet, būtu J. Grodņa apzīmēto „izlieto ūdeni" sasmēļis.

Šāds Forda paskaidrojums nav nācis, Kisingeram it kā aizbildinoties Niksonam, ka Fords ietiepīgi tā ieteikumus neņemot vērā un nedomājot, ka viņš Polijas jautājumā būtu izteicies sev par sliktu.

Patiesība, kas nule atklājusies kādā grāmatā par pēdējām prezidenta vēlēšanām (Vitkovera „Maratons"), tomēr ir citāda: Kisingers Niksona „pirmās palīdzības zāles" paturējis pie sevis, bet Fordu glaimīgi paslavējis, ka viņš debatēs ar Kārteru „bijis lielisks" . .

Paies vēl ilgs laiks, kamēr uzzināsim, kādēļ Kisingers tā darījis. Vai pēc viņa ieskata Niksona „recepte" bija agresīva pret Kremli, kaitīga detantes politikai? Jebšu ieteiktais teikums, ka „poļu tauta nekad nebūs komūnistiska", sagrautu viņa perināto un atbalstīto bēdīgi slaveno „Zonenfelda doktrīnu", ka ASV ārpolitikai vajaga nostiprināt esošos komūnistu režīmus Austrumeiropā, nevis vājināt tos?

Vienādi vai otrādi, bet Kisingers acīm redzot bija ar mieru drīzāk riskēt ar republikāņu uzvaru 1976. g. prezidenta vēlēšanās (Fords jau bija pasteidzies paziņot, ka ievēlēšanas gadījumā viņš joprojām paturēs „gēniju" Henriju par savu ārlietu vadītāju!), nekā nokaitināt imperiālistus Maskavā. Kādēļ tāda padevība Kremlim? Cerēsim, ka arī to reiz vēsture atklās!

Vanagu Kārlis
Indianā

TIE PAŠI VĒŽI, TIKAI CITĀ KULITĒ

Aleksandrs Ķegumnieks ir labs ievadnieks, taču izlasot viņa rakstu — „Amerikas evaņģelijs bezdievju citadelē" — rodas aizdomas, ka autors grib nostādīt mūsu sarkanos bandiniekus zemāk par igauņu un lietuviešu kalpiņiem. Raksts beidzas ar anekdotu, kur Kremļa biedrs Brežņevs tur abas rokas uz bikšu dibena, lai paglābtos no latviešu pielīdējiem. Liekas, ka Ķegumnieks ar to grib pateikt, ka latviešu komūnisti ir visvairāk bez mugurkaula. Vai patiesība nebūs tā, ka visi komūnistu funkcionāri ir tikai bandinieki viltīgajā Kremļa spēlē? Vai ievadnieks gribētu pateikt: nīstiet tikai latviešu komūnistus, igauņu un lietuviešu ir vērts apbrīnot, jo Igaunijā Brežņevs turējis abas rokas bikšu kabatās, katru uz sava revolvera, Lietuvā tikai vienu roku uz viena šaujamā? Komūnisti visur ir tie paši, kā Latvijā, tā Igaunijā un Lietuvā — akli un paklausīgi Kremļa varas kalpi. Varbūt Ķegumnieks gribējis likt saprast, ka latviešu komūnisti būtu politiski homoseksuāļi, kas sagādājuši dižbiedram vēl lielākas bailes, aizmirstot abus revolverus?

Jūlijs Celmiņš Grand Rapidos

MĒS NEESAM LŪDZĒJI AR CEPURI ROKĀ

Latvija Amerikā 10. septembŗa numurā — Rūpes par Min*steres ģimnazijas nākotni, starp* citu teikts, ka kultūras ministrijā Diseldorfā vācu ierēdņi sarunās norādījuši, ka vācu tautai neesot ne morālisks, ne politisks pienākums uzturēt latviešu skolu. Rakstā gan nav teikts par latviešu pārstāvju viedokli un argumentiem šinī jautājumā.

Domāju, ka vācu tautai ir morālisks pienākums, un mums ir tiesības uz savu latvisko skolu, vadoties no tā, ka vācu valdība ir uzsvērusi un vēl tagad to dara, ka grib izlabot nacionālsociālistiskā režīma nodarītās netaisnības kara laikā. Mēs neatrodamies prom no savas zemes un tautas savas brīvās gribas dēļ, bet gan esam kara seku upuri, izkaisīti visos pasaules vējos. Mūsu argumenti ir vēstures nesenie notikumi, kuŗiem mēs vēl liela daļa no trimdas saimes esam dzīvi liecinieki.

Runājot par vācu tautas morālo un politisko pienākumu, gribētos uzsvērt, ka kara laikā, no 1941. gada līdz kara beigām, Baltijas valstis, to starpā arī Latvija, ar produktiem un citiem materiāliem apgādāja vācu armiju un kara gūstekņus. Arī dzīvā spēka zaudējumi mums bijuši lieli. Dažādās vienībās iesauca apm. 150.000 latviešu karavīru, no tiem apm. 60.000 ir kritušo un bez vēsts pazudušo. Pēc Vācijas karā cietušo likuma, kara invalidiem, kara atraitnēm, bērniem un karā kritušo vecākiem ir tiesības uz karā cietušo renti. Tādas saņem tikai pāri par 1000 personas, kas atrodas brīvajā pasaulē.

Kara beigu posmā sākās evakuācija un mantu izvešana no Latvijas territorijas. Izveda materiālas vērtības un naudas līdzekļus. Iestāžu, uzņēmumu, banku un sociālās apdrošināšanas naudas līdzekļi bija noguldīti dažādās Vācijas bankās; šīs vērtības sastāda pāri par 100 milj. vācu reichmarku.

(Turpinājums 18. lp.)

18 izrādes 6. Daudzkultūru teātŗa festivālā

LATVIEŠI PIEDALĀS AR 3 IZRĀDĒM UN RĪKO MĀKSLAS AUDUMU IZSTĀDI

Ontario daudzkultūru teātŗa apvienības 6. daudzkultūru teātŗa festivālā, kuŗu atklās daudzkultūru ministrs Norms Kafiks, risināsies na 29. oktobŗa līdz 20. novembrim Sv. Lorensa mākslas centrā (Town hallē) Toronto, pēc tam festivāls vēl turpināsies no 23. novembŗa līdz 11. decembrim Aladin teātrī, 2637 Yonge St. Festivālā piedalīsies 18 teātŗu ansambļi. Atklāšanas izrādi sniegs Ontario daudzkultūrus teātŗa apvienības (OMTA) jauktu tautību sastādītais ansamblis, kas apgūu valodā izrādīs I. Horovica lugu — Pirmā angļu valodas stunda. Lugas pirmizrāde notika jūlijā Vankuverā, Kanadas daudzkultūru teātŗa festivālā. Patlaban OMTA iesaistījušās 35 teātŗu grupas, bet 11 grupas vēl cer pievienoties.

Sakarā ar teātŗa apvienības paplašināšanos šogad pirmo reizi bija jāizdara izlase un jāizlemj, kādi ansambļi festivālā varēs piedalīties. Pēc festivāla paredzēta teātŗu ansambļu godalgošana un balle 11. decembrī Inn on the Park viesnīcā, kad pasniegs godalgas par labāko izrādi, labākiem aktieŗiem un aktrisēm. Sādu informāciju par festivālu sniedza apvienības valdes priekšsēde Inta Purva preses konferencē 11. oktobrī Sv. Lorensa centrā.

Latviešus šai festivālā pārstāvēs DV teātris Kanadā, kas 4. novembrī pl. 8 vak. izrādīs Ingrīdas Vīksnas latviski tulkoto Nīla Saimona 3 cēlienu komēdiju Trīs dienas Plazas viesnīcā Montrealas režisora Gunāra Vērenieka iestudējumā. Visi trīs lugas cēlieni notiek vienā un tai pašā Plazas viesnīcas istabā, mainoties tikai tēlotājiem: pirmajā cēlienā — Maija Gaiķe un Ziedonis Upīte, otrā — Anna Briede un Imants Lapiņš un trešajā — Vija Vare un Valdis Mārtinsons. Palīglomas tēlos jaunieši Andris Leja un Gunta Krūmiņa, kā arī teātŗa apgaismotājs Valdis Turķis. Dekorācijas gatavojis Valdis Vare, skatuves iekārtu — Kārlis Pakrastiņš. DV teātri Kanadā pēc valdes pārvēlēšanām atkal vada V. Mārtinsons.

Šogad festivālā ar iestudējumu atkal piedalās Latviešu studentu teātris, kas latviešu valodā Juŗa Brammaņa režijā iestudē franču rakstnieka Z. Feido viencēliena farsu Kad sievas māte mirst.

Pēc daudzkultūru teātŗa festivālā atklāšanas, 29. augustā, pl. 3 pēcp. ar I. Horovica lugu Pirmā angļu valodas stunda, nākošo izrādi 30. oktobrī sniegs čechoslovaku Jaunais teātris ar uzvedumu čechu valodā — F. Srameka Mēness pār upi. Tālākā secībā: 4. novembrī DV teātris Kanadā izrādīs Trīs dienas Plazas viesnīcā; 5. novembrī piedalīsies krievu teātris ar kanadiešu orģiālmūzikāliem priekšnesumiem angļu valodā; 6. novembrī igauņu režisora Reina Andres vadītais Jaunkanadiešu teātris ar Džona Van Druten komediju Es atminos mammu, angļu valodā. Ar šo lugu Jaunkanadiešu teātris atzīmēs savu 15 gadu darbības atceri. Lugā ir 8 dažādu tautību tēlotāji Latviešus pārstāvēs Hugo Miķelsons, kas tēlos to pašu lomu, kas viņam bija teātŗa atklāšanas izrādē 1963. gadā. 11. novembrī italiešu Piccolo teātrī — Carlo Goldoni La Serva Amorosa italiešu valodā; 12. novembrī Igauņu nacionālais teātris Kanadā izrādīs igauņa Arvo Magi Sadarināšanās oriģinālvalodā; 13. novembrī Hamiltonas serbu nacionālā teātŗa izrādē B. Stankovica — Čigāns Kostana serbu valodā; 18. novembrī piedalīsies ukraiņu drāmas ansamblis Zrava ar I. Kernicka Streikotāju karalis ukraiņu valodā. 19. novembrī Vindzoras čechoslovaku teātris rādīs angļu valodā Charter 77 — Cilvēka tiesību manifestu ar džeza orķestŗa un teksta programmu, 20. novembrī ungāru mākslas teātris — P. Šontana un D. Kelera Gatavības apliecība ungāru valodā.

Teātŗa festivāla turpinājumā Aladina teātrī (2637 Yonge St.) 20., 21. un 22. novembrī (trijās izrādēs) Hamiltonas italiešu teātris sniegs C. Goldoni komēdiju oriģinālvalodā. 23., 24. un 25. novembrī (trijās izrādēs) somu Sabiedriskā kluba grupa somu valodā, izrādīs paša autora Serpa Aiz spoguļa; 26. un 27. novembrī (divās izrādēs) Toronto lietuviešu teātris Aitvaras lietuviešu valodā izrādīs S. Pilkas Debesis virs zemes; 1. un 2. decembrī (divās izrādēs) Latviešu studentu teātris latviešu valodā izrādīs Z. Feido farsu Kad sievas māte mirst. 3. un 4. decembrī (divās izrādēs) Hamiltonas lietuviešu teātris savā valodā nāks ar A. Rukas komēdiju Bubulis un Dundulis; 5. 6. un 7 dec. armeņu teātris Hamazkain V. Berber'ana uzvedīs Nakts viesis ar menu valodā, 8. un 9. decembrī čechoslovaku jauniešu teātris J. Anouila Antigone čechu valodā; 10 decembrī igaunu teātris Kanadā savā valodā sniegs H. Raudsepa lugas Cilvēks ar trumpa kartēm izrādi. 11. decembrī paredzētas divas dienas izrādes: pl. 1.30 un 3 pēcp. Pepi leļļu teātris izrādīs bērniem pasaku Aladīns un viņa maģiskā lampa, angļu valodā.

Visu festivāla laiku Sv. Lorensa mākslas centrā šogad pirmo reizi notiks mākslas audumu un sienas segu izstāde. kuŗu pārstāvēs latviešu daiļamatnieki ar 23 darbiem, piedalotie Aleksandrai Dzērvītei, Andrim Hausmanim, Ninai Jurševskai, Otīlijai Meŗulei un Lilijai Treimanei. Izstādi atklās 29. oktobrī pl. 2 pēcp. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Atklāšanā ieeja bez maksas, pēc tam pl. 3 pēcp. sāksies teātra festivāla izrāde. Festivāla laikā izstādi varēs apskatīt. iegādājoties biļetes uz izrādēm.

V. SC.

Lidija Lideka

RUDENS VĀRTOS

Stāv rudens atvadu vārtos
Un saule rotājas vēl,
Un zemes auglība, briedums
Jau zeltītās vārpās kvēl.

Zem asmens ļimst rudens vārpa
Tās jumja vēlību gūst,
Un smeldzīga, laiska migla
Par atvadu kaismi kļūst.

Stāv rudens atvadu vārtos
Tā dāsno svētību vied,
Ik zeltītās vārpas briedā
Un smaidā — kad jāaiziet.

Bagāta Koncertapvienības sezona

VAI ZENTAI MAURIŅAI BŪTU JĀRĪKO KONCERTI TORONTO?

„Kaut man būtu tā naudiņa, kas guļ jūras dibenā, tad es Kārlim Baueram - Zemgalim sarīkotu turneju pa visiem latviešu centriem, lai šis lieliskais latviešu interprēts būtu *dzirdams visur, kur* „dainas kā balti putni laižas", rakstīja Zenta Mauriņa pagājušajā pavasarī, izsakot savu sajūsmu par dziedoņa koncertu Šveicē. Mauriņai tik daudz naudas nav, lai sūtītu Baueru - Zemgali uz Toronto, bet torontiešiem pašiem gan tās ir pietiekami daudz, lai kopīgiem spēkiem segtu izdevumus mākslinieka ataicināšanai no Šveices uz Kanadu. Un galu galā, kur mēs būtu noslīdējuši, ja mēs vairs „nespētu" īstā vārdā — negribētu sarīkot un apmeklēt koncertus, kuŗos varam dzirdēt savus labākos mūziķus — izpildītājmāksliniekus, lai no kurienes tie būtu ataicināti?

Vai mūsu dažkārtējā padižošanās ar iespējām veicināt mākslas vērtību rašanos latviešu mūzikā brīvos apstākļos, pretēji kā tas ir tautas brāļiem dzimtenē, tad nesāktu līdzināties tādai kā tukšai „tautiskai grabēšanai"?

Nu jau 18 gadus Toronto latviešu koncertapvienība ir gādājusi, lai mēs šeit savus izcilākos mākslinieku dzirdētu, un to darījusi arī nākamai sezonai. Zentai Mauriņai Bauers - Zemgalis nav uz Toronto jāsūta, koncertapvienība izkārtojusi viņa koncertu otrdien, 25. oktobrī, pl. 8 vakarā Sv. Lorensa centra Town Hall. Toronto tautiešiem atliek vairs tikai aizklūt līdz koncerta vietai un iegādāties abonenta kartes, kas paver durvis ne tikai uz šo, bet arī vēl trim citiem šīs sezonas koncertiem, kas tikpat neikdienišķi kā pirmais.

Atklāšanas koncerta solista, basa baritona Kārla Bauera - Zemgaļa otrreizējā viesošanās šajā kontinentā patiesībā ir pat tāda kā aizkavējusies, īpaši ievērojot labās atsauksmes, kādas mākslinieks šajā krastā izpelnījās koncertējot 1970. gadā. Tajā laikā viens no stingrākiem mūzikas vērtētājiem — V. Bērzkalns pēc Bauera - Zemgaļa koncerta Filadelfijā rakstīja: „Mākslinieks izrādījās respektējams dziedonis, otrkārt, dziedonis ir arī īstens, teicams mākslinieks. Viņa vairāk liriski tembrētā balss gan nav no lielajām. bet tā „nes", ir skaidra dikcijā un tai netrūkst arī dinamisku rezervju. Tāpat mākslinieks labi iejūtas solo dziesmas intimākās noskaņās, tais mazajās, bet ne viegli atrodamās robežās, kas šķir stilu no stila, autoru no autora."

Te izpaužas paradokss: Bauers - Zemgalis savu dienišķo maizi pelna Bernē, dziedot operā, bet visas zīmes rāda, ka tieši solo dziesmā visvairāk izteicas viņa māksliecieciskā būtība. Ka to izjūt arī pats dziedonis, norāda gaidāmā koncerta programma. Tajā nefigurē ne Verdi, ne Počīni operu varoņtēli, bet vietu atradusi Šuberta dziesmu liriskā plūsma; pārsvarā pašu latviešu — Vītola, Dārziņa un Šturma dailrade. Mākslinieks arī labi apzinās dziesmu pavadījuma lielo nozīmi. Cik bieži no aizjūras atbraukušam solistam nav bijis jākāpj uz skatuves pirms pietiekamas sastrādāšanās ar pianistu pavadītāju! Lai koncējais sniegums būtu iespējami labs, Bauers - Zemgalis ved sev līdz savu pavadītāju Paulu Klemaku no Šveices.

Zenta Mauriņa sākumā minētajā rakstā ieteic arī izdot jaunu K. Bauera - Zemgaļa iedziedātu skaņu plati. (Pirmajā bija J. Vītola un A. Kalniņa dziesmas). Katram torontietim nu būs pašam izdevība vērtēt, vai šādas plates iznākšana būtu vēlama vai nē.

Tikai nepilnas trīs nedēļas vēlāk, sezonas otrā koncertā, 13. novembrī Sv. Andreja baznīcā atskanēs Bruno Skultes simfoniskā poēma — mistērija Daugava ar J. Raiņa patriotisko tekstu. Šis koncerts iezīmēsies ar daudziem „pirmo reizi" apzīmējumiem. Visnirms jau pati Daugava atskanēs Toronto pirmo reizi. Skulte šo plaša vēriena skaņdarbu komponējis 1960. gadā. Pats diriģēja pirmatskaņojumu Nujorkā, pēc tam atskaņota Vašingtonā. un autors saņēma izdevēja H. Rudzīša speciālu balvu. Skaņdarbs rakstīts korim, četriem solistiem, divi teicējiem un ērģelēm. Pēc komponista nāves Andrejs Jansons īstenoja paša komponista ieceri instrumentēt ērģeļu partiju orķestrim. Tādā veidā Daugavu ar ļoti labiem panākumiem atskaņoja pagājušajā pavasarī Nujorkā, kur izpelnījās arī atzinīgas amerikāņu kritiku atsauksmes. Toronto koncertā skaņdrbu dzirdēsim oriģinālā versijā ar ērģelēm.

Otrs „pirmo reizi" šajā koncertā būs jaunā (un arī dziedātāju gados jaunā) Nujorkas latviešu koŗa, kopīgi ar Konektikatas Rotas koŗa, uzstāšanās Toronto.

Treškārt, bez jau pazīstamās Silvijas Erdmanes (soprāns) kā solistus pirmo reizi dzirdēsim jaunās paaudzes operdziedoni Ilgu Paupi (kontralts), K. Grīnbergu (baritonu) un tenoru Leo Linomani (pirmo reizi pēc dziedāšanas atsākšanas), kā arī ērģelnieci Ilzi Akerbergu. Teicēju lomā piedalīsies Rita Gāle un Helga Gobzine, bet viss Daugavas atskaņojums. kuŗā piedalīsies ap 100 izpildītāju diriģenta Andreja Jansona rokās. Bez šī lielā skaņdarba koncertā atskanēs 6 koŗa dziesmas Ilzes Akerbergas un Valža Aldiņa vadībā.

Jaunās paaudzes čelliniece Lindes Alļes vārds torontiešiem pazīstams no jauno mākš-

(Turpinājums 9. lp.)

Alfreds Kārkliņš

beidzis Jorkas universitātes socioloģijas fakultāti ar B.A. gradu. Viņš bijis trīs reizes Kanadas meistars svaru celšanā. Pašreiz strādā par vidusskolas skolotāju Toronto priekšpilsētā Skarboro. Pieder pie korporācijas Fr. Lataviensis.

Gundars Raitis Lamberts

ar uzslavu (Magna cum laude) beidzis Gordon-Conwell teoloģisko semināru Masačuzetā ar maģistra gradu teoloģijā (Master of Divinity). Viņš strādā par mācītāju Imanuela baptistu draudzē Mušavakā, Indiānā.

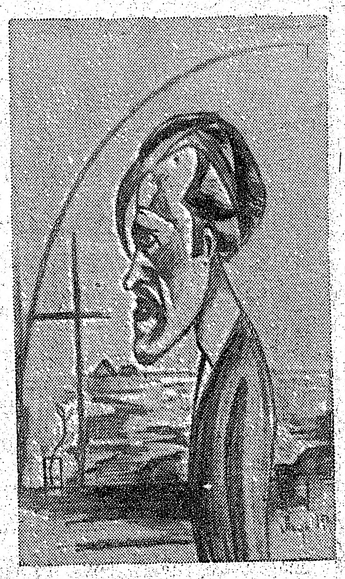

Kārlis Bauers-Zemgalis

(Pašportrets)

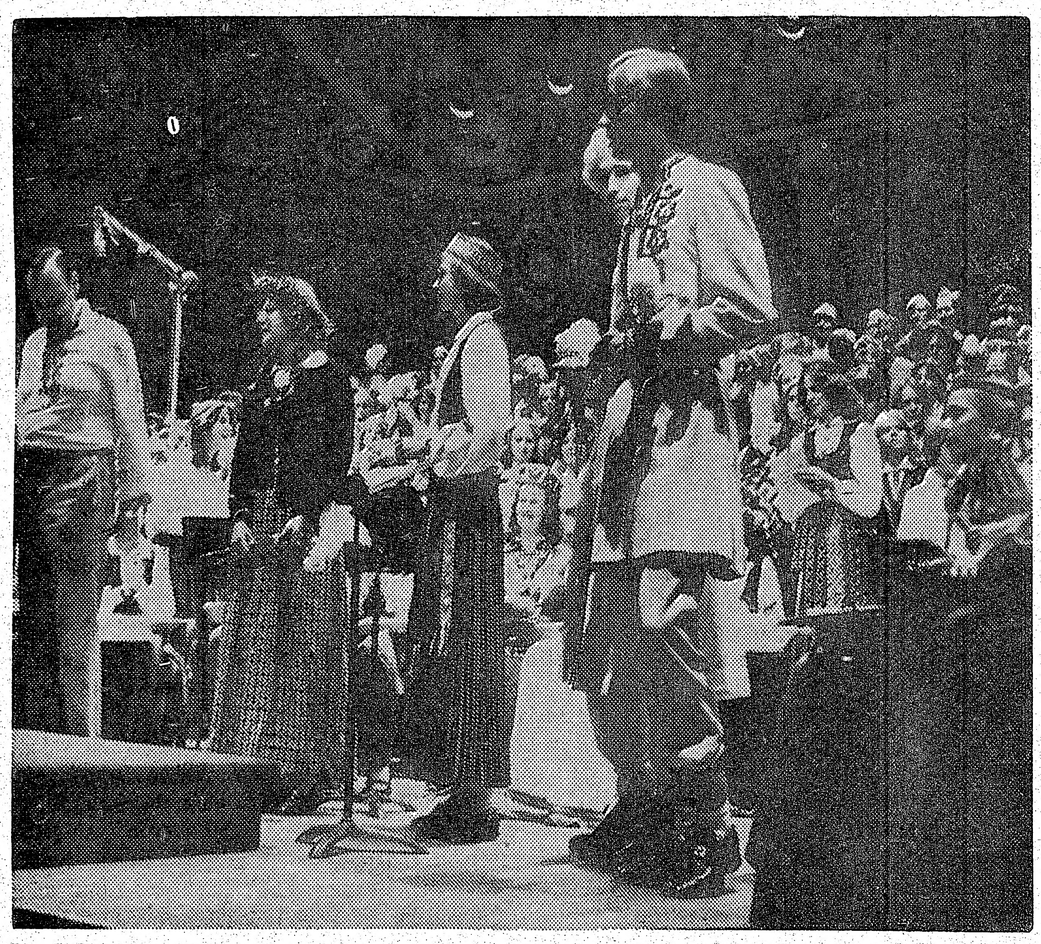

Virsdiriģenti pateicas atsaucīgajai publikai 2. Latviešu jaunatnes dziesmu svētkos Ročestrā. Attēlā no kreisās: L. Apkalns, G. Dreifelde, I. Akerberga, J. Mežraups un G. Berkolds.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

H. Tichovskis

Miris izglītības un kultūras cēlējs Arvids Dravnieks

Sietlā 22. septembrī miris pazīstamais skolotājs, latv. skolu vadītājs un grāmatu autors Arvīds Dravnieks. Viņš piederēja pie tās latviešu paaudzes, kas izskolojās neatkarīgās Latvijas skolās un pēc tam pats aktīvi piedalījies jaunās valsts izglītības un kultūras tālākā veidošanā.

A. Dravnieks dzimis 1904. gada 31. janvārī Kurzemē, Pampaļu pagasta mežziņa ģimenē. Pirmā pasaules kara un Kurzemes okupācijas traucēts, viņš pamatskolu beidza tikai 18 gadu vecumā, pēc tam mācījās Rīgas skolotāju institūtā un pēc tā beigšanas 1928. gadā uzsāka skolotāja gaitas Zvārtes pag. pamatskolā. Blakus skolotāja darbam A. Dravnieks dzīvi interesējās arī par latv. literatūru un ar 1929. g. sāka publicēt recenzijas Latvju grāmatā, Burtniekā, vēlāk arī citos periodiskos izdevumos. 1932. g. kopā ar doc. L. Bērziņu sarakstīja Latviešu literatūras vēsturi skolām, kā arī bija aktīvs līdzstrādnieks lasāmās grāmatas Tēvu valoda sastādīšanā. Ar 1932. g. A. Dravnieks sāka skolotāja gaitas Rīgā, bija Rīgas Ausekļa pamatsk. pārzinis, piedalījās Skolotāju arodbiedrības vadībā un dir. J. Celma vadītajā grāmatu vērtēšanas komisijā.

1941. g. augustā, J. Celma aicināts, A. Dravnieks kļuva Izglītības ģenerāldirekc. tautskolu direktors. Būdams nacionāli noskaņots, enerģisks un mērķtiecīgs, viņš trijos vācu okupācijas gados daudz darījis skolu programmu, latvisko skolu tīkla saglabāšanā un skolotāju tiesību aizstāvēšanā. Dedzīgs patriots, labs organizātors, iejutīgs un iecietīgs, viņš bija ieguvis daudz draugu latviešu skolotājos un intelliģencē kā dzimtenē, tā trimdā. Kopš 1944. g. rudens līdz izceļošanai uz ASV, A. Dravnieks dzīvoja Vācijā, Detmoldā, kur bija Latviešu centrālās komitejas skolu nozares vadītājs un skolotājs. Līdztekus skolu vadītāja darbam viņš rūpējās arī par mācības grāmatām, pats sastādīdams Latviešu literatūras vēsturi (1946.) un lasāmgrāmatu 6. klasei Mana tēvu valoda (1959.).

Ieradies ASV rietumu krastā, A. Dravnieks blakus smagam maizes darbam fabrikā, neatlaidīgi turpināja savu literāro darbību, tāpat bija aktīvs vietējā latviešu kultūrāli sabiedriskā un draudzes darbā. 1970. gadā viņš publicēja grāmatu Es atceros, kuŗā plaši aprakstītas Latvijas neatkarības laika (ieskaitot okupācijas gadus) skolas un skolotāji. Tā savā laikā plaši pārrunāta, pat kritizēta, bet nenoliedzami tai paliks sava vieta Latvijas skolu vēsturē.

Sešdesmito gadu beigās viņš saslima un izcieta smagu kuņģa operāciju. Slimība viņa garīgās aktīvitātes pagausināja, tomēr viņš centās sevi disciplinēt un pasāka rakstīt plašāku Latviešu literatūras vēsturi skolām. 1973. g. viņš man rakstīja: „Mīļais draugs, mani spēki nu ir galā un lūdzu novadi trūkstošās literatūras nodaļas līdz galam." Es sapratu, ka puslīdz paveiktā darbā jāpaliek vienam autoram un vienai metodei, nosūtīju manuskriptu viņam atpakaļ ar mudinājumu pašam nobeigt iesākto vēsturi. Viņš saņēmās, nākošajos pāris gados darbu pabeidza, un grāmata iznāca 1976. gadā. Tā ir vērtīgs ieguvums kā latviešu skolām,, tā pašizglītībai.

Izcila latviešu kultūras darbinieka, karsta patriota un labas sirds cilvēka Arvīda Dravnieka vairs nav mūsu vidū, bet viņa paveiktais darbs un viņa piemiņa dzīvos mūsu tautas vēsturē un viņa dzimtā — dēlā un meitā, kam viņš bija sagādājis augstāko izglītību un līdz ar to gaišāku nākotni.

DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA BAFALO
rīko
LATVIJAS NEATKARIBAS DIENAS SARIKOJUMU
sestdien, 29. oktobrī, pl. 6.30 vak.
Ukraiņu namā, 205 Military Rd. (State Hwy 265) Buffallo, N. Y.
Svētku aktā runās Dr. Vitauts Alks.
Vilmingtonas latv. lut. draudzes teātra kopa izrādīs Anšlava Eglīša lugu Jolanta Durbe Ulža Kariņa režijā.
Saviesīgs vakars. Imanta Ķipja deju mūzika.
Vanadžu kafijas galds.
Ieeja $5.00, inval., pens. un skolniekiem $3.00, bērniem ieeja brīva.

Režīms uz terroru un bailēm

GAISMAS AKCIJA LATVIJĀ UN BRĪVAJĀ PASAULĒ

Māc. Paula Kļaviņa referāts par Gaismas akciju ar filmu izrādi par latviešu apspiešanu dzimtenē 13. oktobŗa vakarā Latviešu namā Toronto bija pulcējis pārpildītu zāli apmeklētāju, daļai noklausoties Rietumvācijas viesa runu, saspiežoties aiz krēsliem zāles aizmugurē. Latviešu namā, kamēr tā īpašnieki ir latvieši, diezin vai kāds priekšlasījums būs pulcinājis tik daudz klausītāju, kādu šoreiz bija ap 400, no tiem laba daļa jauniešu. Tas arī saprotams, jo Gaismas akcijā visaktīvāk iesaistījusies mūsu jaunā paaudze trimdā un Latvijā, lai atklātu pasaulei okupācijas varas izrīkošanos Latvijā un cīnītos par cietumos un spaidu darbu nometnēs vārdzināto latviešu atbrīvošanu. Šī cīņā izvērsta brīvaiā pasaulē, dzimtenē un Sibirijā, apvienojot latviešus kopējā Gaismas akcijas kustībā.

Gaismas akcijas sanāksmi Toronto atklāja Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā valdes priekšsēdis Imants Purvs. Viņa uzruna pauda ticību Latvijas brīvībai, par kuŗu Gaismas akcija aicina strādāt un cīnīties, ticēt tai! P. Kļaviņš pavēstīja, ka izrādīs filmas un skatus no mūsu tēvzemes, kas attēlos tikai niecīgu daļu no visa tā, ko slēpj okupācijas vara. Viena no tām ir gluži jauna, saņemta no Latvijas tikai divas dienas pirms mācītāja izbraukšanas no Rietumvācijas. Filma ieskaņota angļu valodā. To ieguvusi amerikāņu NBC sabiedrība; tāpat to varēs izmantot arī citu rietumvalstu televīzijas raidījumos. Otra filma ir par nesen no ieslodzījuma atbrīvoto Gunāru Rodi, kas izcietis padomju cietumos un spaidu darbu nometnēs 15 gadus un tagad atrodas stingrā uzraudzībā Rīgā. Treša ir dokumentārfilma The Prisonland (Cietumu zeme), ko sastādījis Abrams Šifrins Izraēlā — „par draugiem, kas nāk no dažādiem Sibirijas apgabaliem un padomju cietumiem."

Filmu - Ko slēpj padomju vara — uzņēmusi cilvēka tiesibu aizstāvju latviešu grupa un tajā filmētas 4 no 20 spaidu darbu nometnēm Latvijā, kā arī 5 cietumi un čekas nams Rīgā. Visas piespiedu darbu nometnes Rīgā atrodas ārpus pilsētas: sievietēm Daugavgrīvā, kur ieslodzītās nodarbinātas šūšanas darbos. 8 km no Rīgas centra atrodas darba nometne Bauskas ielā, kur ieslodzītie nodarbināti būvdarbos, bet Sarkandaugavā — elektrisko piederumu izgatavošanā. Brasā ieslodzītie strādā aiz aizmūrētiem, logiem bez dienas gaismas. Reizi pa reizei sargi iznāk ieelpot svaigu gaisu, bet ieslodzītos izlaiž vienu stundu svaigā gaisā tikai naktī.

Visus piespiedu darbos nodarbinātos pārvadā speciāli iekārtotās smagajās kravas mašīnās, virs kuŗām uzbūvētas čiņiera kastes, lai pārvadājamos slēptu citu acīm. Vienā tādā mašīnā sablīvēti 50 ieslodzīto. Rītos smagās, viena pēc otras piebrauc pie darba nometnēm, kuŗas apņem augsti dzeloņžogi ar sargu novērošanas torņiem. Par sargiem atsūtīti sarkanarmieši no tālajiem Pad. savienības austrumu apgabaliem.

Filmā parādīti arī čekas ierēdņi, ieejot un iznākot pa čekas nama priekšdurvīm. Arī rietumu tūristu apmešanās vietā — Rīgas viesnīcā, čekai augšas stāvā ir sava „nodaļa", kuŗā laipns tautietis šad un tad vēlas „draudzīgi parunāties" ar kādu rietumu ciemiņu.

Pēc izrādes P. Kļaviņš paskaidroja, ka filmā parādīti tikai daži epizodi no Latvijas cietumu dzīves un viena ieslodzījuma nometnes darba diena *no simtām citu, ko tagad pār*dzīvo apspiestā dzimtene. Pakavējoties pie Gaismas akcijas mērķiem, māc. P. Kļaviņš minēja, ka tagad latviešu tauta noškirta trīs daļās: ap 80.000 latviešu atrodas Sibirijā, drusku vairāk viens nekā miljons okupētajā Latvijā un kādi 120.000 trimdā. Pēdējā laikā trimdā bieži diskutēts par "kultūras sakariem" ar Latviju, bet mēs īsti nezinām, kas notiek ar latviešiem Latvijā. Informācija ir daudz svarīgāka nekā "kultūras apmaiņa". Septiņi gadi pagāja kopš Gunāra Rodes notiesāšanas, bet mēs par to nekā nezinājām. Jāpateicas organizācijai Amnesty International, kas cenšas vērst pasaules uzmanību uz politiski ieslodzītajiem Pad. savienībā. Mums jāzina ne tikai par ieslodzītiem, bet arī par tiem, kam ieslodzīšana draud, jau iepriekš iestājoties par apcietināšanai nolemtajiem.

Sakari ar dzimteni ļoti nepieciešami, bet ne tādi, kādus to saprot mūsu "kultūras sakarnieki", kas kalpo mūsu dzimtenes apspiedējiem. Mums jāzina patiesība par visu to, kas notiek Latvijā, jāiegūst autentiskas ziņas un dokumenti. Te vajadzīgi pašaizliedzīgi un droši darbinieki, kas nebaidās arī riska. Šādi cilvēki uzņēmuši arī filmas par piespiedu darba nometnēm Rīgā. Radio raidījumus Liberty un Free Europa ar lielu interesi klausās Latvijā, īpašs raidītājs darbojas arī Spānijā, kur strādā arī māc. P. Kļaviņš.

Komunikācijas ziņā Latvija un pārējās Baltijas valstis atrodas izolācijas stāvoklī. Mas-

(Turpinājums 17. lp.)

Pārstāve
Sigrida Jurevics
ar Humber koledžas TRAVEL and TOURISM diplomu
COLLACUTT TRAVEL LTD.
250 East Mall, Islington, Ont.
Izdara pakalpojumus ceļojumiem visā pasaulē.
Tel. darbā 239-7341, mājās 277-8709

Rīgas mākslinieku koncerta atlikums skolas grāmatām

ALA VALDES SĒDE PENSILVĒNIJĀ

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē Sevenspringos, Pensilvēnijā, 1. un 2. oktobrī PBLA priekšsēdis I. Spilners ziņoja, ka valdībām iesniegti plaši latviešu, igauņu un lietuviešu memorandi. Baltiešiem izveidojusies laba sadarbība. ASV delegācija informēta par gleznotāja Jurģa Skulmes tiesāšanu Rīgā. Viņš ir mirušā Rīgas valsts mākslas akadēmijas profesora Uģa Skulmes dēls, beidzis mākslas akadēmiju 1954. gadā. Augustā padomju tiesā viņš sodīts ar divi ar pus gadiem pārmācīšanas nometnē par pretpadomju rīcību. Tiesa ilgusi pāris dienas. Par pierādījumu apsūdzībai bijušas trīs vēstules, ko Skulme nelegāli sūtījis uz ārzemēm. Apsūdzētais pats tiesā teicis savu aizstāvēšanas runu. Kāds cits tautietis citā tiesas prāvā notiesāts ar 15 gadiem cietumā par pārakstu vākšanu prasībai, lai Latvija izstātos no Pad. savienības.

Sēde atzina 24. septembra demonstrāciju Vašingtonā par labi izdevušos. Piedalījušies ap 4000 dalībnieku. Daudzos autobusos demonstranti ieradušies Vašingtonā arī no citām vietām, tomēr vairums bijuši lietuvieši. Demonstrācijai no latviešiem ienākuši 3734 dol., kas ir vairāk nekā izdevumi. Sevišķi devīgi bijuši lietuvieši. Latviešu daļas atlikumu nodos Apvienotās baltiešu komitejas darba sekmēšanai.

Saņemta vēstule no ASV 6. latviešu dziesmu svētku ricības komitejas priekšsēža J. Bībelnieka, Ierosināts šos svētkus Bostonā saistīt ar nacionālpolitisku centienu sekmēšanu. Vēstulē norādīts, ka svētku atlikumu sadalīs četrās līdzīgās daļās koru apvienībai, tautas deju apvienībai, Bostonas organizācijām un Kultūras fondam. I. Bergmanis ziņoja, ka Latvijas tūristu grupas sarīkojums Čikagā devis ap 200 dol. atlikumu, ko nodos ALA izglītības birojam skolu grāmatu izdošanai.

Sēdes sākumā Klīvlandes latviešu pārstāve A. Jansone aicināja nākošo ALA kongresu rīkot Klīvlandē. Valde aicinājumu pieņēma un datumu izraudzīja no 28. līdz 30. aprīlim. Nākamā valdes sēde notiks Bostonā 3. decembrī No Zviedrijas ienācis ierosinājums nākamo gadu nosaukt par pretpārkrievināšanas gadu. Oficiāli pēdējā Latvijas prezidenta Kārļa Ulmaņa kapa vieta nav zināma, kaut dzirdēti dažādi minējumi. Daži Latvijas tūristi viņa kapu esot it kā ievērojuši Kaukazā. Sēdē vienojās lūgt prezidentu Kārteru un ASV kongresa locekļus, lai tie mēģinātu noskaidrot, kas noticis ar K. Ulmani.

Piešķīra 300 dol. nākamā gada pensionāru dienām Gaŗezerā. Izstrādāts latviešu etniskā mantojuma projekts, kam nepieciešams ap 60.000 dol. liels atbalsts. Iecerēts izveidot mūzeju ar archīvu un telpām zinātniekiem un darba iespējām kultūras darbiniekiem. Izveidoja padomi V. Klīves vadībā, kurā darbosies R. Āva, L. Ruperte, J. Riekstiņš un A. Tērauda. Latviešu institūta padomē J. Utinana un E. Kāpostiņa vietā darbosies A. Bolšteins un L. Ruperte, un papildus vēl U. Grava un V. Klīve.

Enciklopedijas papildsējumu izdošanai saņemts 15.500 dol., izdoti 9600 dol. Pārrunāja arī par iespējām par jaunu iesviest piecdesmitos gados Stokholmā izdoto enciklopediju trīs dalās vai arī pa atsevišķām burtnīcām.

PBLA valdes vēlēšanām valde nominēja pašreizējo priekšsēdi I. Spilneru. Jautājumam par sakarnieku apmeklējumiem no Rīgas veltīja ilgāku laiku un vienojās, ka šie gadījumi jāizmanto, lai apmeklējumi veicinātu latviešu nacionālos mērķus. Izstrādātās rezolūcijas piesūtīs organizāciju vadītājiem.

Otras dienas sēde bija veltīta ALA statūtu un struktūras jautājumiem. Izskanēja domas, ka kongresa delegāti izraugāmi rūpīgāk . Statūtos ieteiktajām maiņām ALA darbs jāuzlabo. Būtu iesaistāmi iespējami vairāk darbu darītāji. Sēdes beigās vienojās izteiktās domas sakopot ieteikumos, ko apspriedīs nākamajā sēdē Bostonā. Izstrādās arī vadlīnijas ALA biroju un apgabalu vadītājiem. Tā kā liela daļa latviešu pāriet uz dienvidiem, būtu jāapsver iespēja, vai nebūtu lietderīgi, izvēlēt ALA vicepriekšsēdi no dienvidu pavalstīm.

Vk.

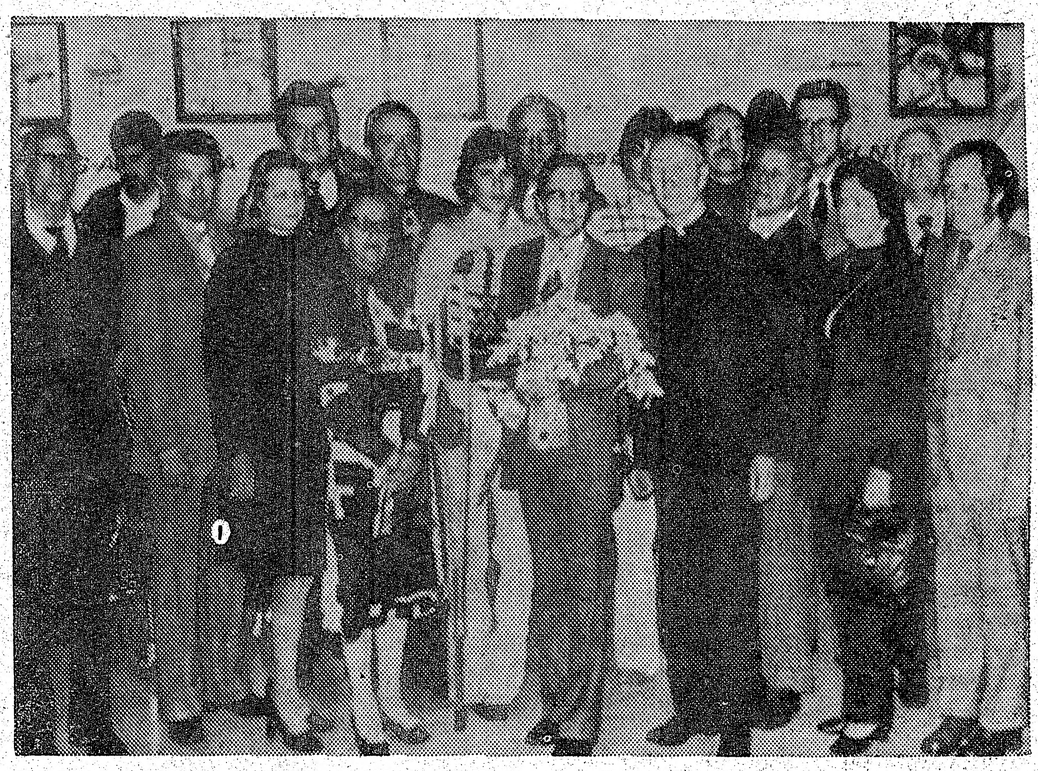

Mācītāja Jāņa Šmita sagaidīšana Sidnejas lidlaukā Austrālijā pēc atlidošanas no Kanadas. Attēla vidū māc. J. Šmits ar sagaidītājiem. Skat. rakstu 2. lappusē.

Foto: A. Lejietis (A. L.)

Belgradas konference un trīs grozi

Paredz, ka Belgradas konference turpināsies vēl nākošā gadā, vismaz līdz februārim, lai pilnībā izvērtētu ja vispār, Helsinku vienošanos, kuŗu pirms diviem gadiem Somijas galvaspilsētā parakstīja 35 valstis. Sakarā ar šo konferenci daudz tiek runāts par "trim groziem", tāpēc būs vietā pie tiem atgriezties,

Helsinku akts ir iedalīts trijās daļās, kuŗas dažkārt sauc par groziem: pirmajā ir vispārīgās deklarācijas par Eiropas robežām un drošību; otrā — saimnieciskās sadarbības jautājumi; trešajā — cilvēka tiesības. Belgradā tiek iztirzāti visi trīs jautājumu komp'eksi. Pirmajā, kas runā par Eiropas drošību, ietilpst arī vienošanās iepriekš jāpiesaka ne vien manevrus. Tas līdz šim visumā arī darīts. Taču tagad atzīts, ka iepriekš jāpiesaka ne vien manevri, bet arī lielāku karaspēku daļu kustības, un par to grib panākt vienošanos Belgradē.

Otrā daļā par saimniecisko sadarbību vispirmām kārtām ir vienošanās dot pilnīgu informāciju par saimniecisko dzīvi. Rietumu valstis to arī darījušas, bet austrumu valstu sniegtā statistika bijusi ļoti trūcīga, kā, piemēram, par ārējiem parādiem, lauksaimniecības ražu, rūpniecības produkciju u.t.l. Maskavu pienācīgi spiežot, ir tomēr iespējams vajadzīgās ziņas dabūt. Tā amerikāņi nesen dabūja noteiktus datus par padomju maizes labības ražu.

Trešā Helsinku dokumenta daļa par cilvēka tiesībām ir Maskavai visriskantākā. Kaut rietumvalstis Belgradā, cik iespējams, vairīsies no polemikas, atbildes krieviem šai jautājumā tomēr būs jādod. Visvairāk rietumvalstis ir pārsteigusi un uztraukusi padomju varas rīcība, vajājot personas, kas izrādīja interesi par Helsinku vienošanās īstenošanu.

No Maskavā nodibinātās novērošanas komisijas 10 locekļiem pieci ir apcietināti un trīs piespiesti izceļot. Kopš februāŗa apcietinājumā turēto Orlova un Ginzburga sievas, kuŗām ar saviem vīriem nav bijis atļauts uzturēt jebkādus kontaktus, reizē ar Belgradas sanāksmi sāka bada streiku. KGB priekšnieks Andropovs ir šo grupu apsūdzējis "pretpadomju aktivitātēs", taču ar to šis jautājums nebūs izbeidzams, Maskavai būs jādod nopietnāka atbilde. Tāpat atbildes prasīs tie simtiem dokumentāro iesniegumu par cilvēka tiesību pārkāpumiem individuālos gadījumos, kādi sagādāti par visām tautām, ieskaitot latviešus, padomju paklautībā.

Okupētajā tēvzemē

Cīņa 22. septembrī raksta, ka Liepājā patlaban esot vairāk nekā 15.500 telefona abonentu. Tuvākajos gados domāts nodot lietošanā vēl divas automatiskās centrāles, kas katra apkalpos 10.000 abonentus.

Akadēmiskais teātris Rīgā sezonu sāka 20. septembrī ar moldāviešu rakstnieka J. Druces lugu Zemes un saules vārdā. Uzvedumu sagatavojis režisors J. Škurija un scenogrāfs J. Puju, kas ieradušies no Kišiņevas. Uzvedums veltīts oktobŗa apvērsuma 60 gadiem.

Latvijā šai rudenī kāpina darba tempus, lai izpildītu virsnormas oktobŗa apvērsuma 60 gadu atzīmēšanai. Daudzi uzņēmumi apņēmušies līdz novembŗa sākumam paveikt divu gadu darba plānu.

Austrijas pilsētā Gracā 19. septembrī ieradusies Latvijas delegācija, ko vadījis Augstākās padomes prezidija priekšsēdis V. Blūms. Viesi atklājuši latviešu gleznieciības izstādi, ko noorganizējusi Austrijas un Pad. savienības biedrība.

Cīņas 16. septembŗa numurā meteoroloģiskā dienesta darbiniece Ērika Soroģe stāsta par šā rudens laiku Latvijā: Pirmais rudens mēnesis sākās ar neparasti siltu laiku. Maksimālā gaisa temperatūra septembŗa pirmajā dekadā sasniedza īstu karstumu no plūs 23 līdz 26 C. Siltas bija arī naktis. Pēdējās dienās kluvis vēsāks, dienās laiks būs nepastāvīgs. Saulainām stundām sekos īslaicīgs lietus.

Padomju Jaunatnē 19. augustā I. Grasmane raksta par apmeklējumu Piebalgas kolchozā. Kombaiņu vadītāju sarakstā vairāki vārdi izsvītroti. Tiem atņemtas tiesības, jo darbā lietojuši alkoholu. Kolchozā allaž trūcis ienākumu. Tālab maz jaunbūvju. Ceļi vietām tik staigni, ka pat traktoristi atsakās uz kūtīm barību vest. Nav sava kluba, savas atpūtas vietas. Skaistās un senām tradicijām bagātās Piebalgas vārds neskan pilnīgā krāšņumā, jo nav turīga saimnieka, kas palīdzētu celt godā vecos un gādātu par jauniem tikumiem. Būsim lietiški — ar tukšu kabatu daudz padarīt nevar.

Rīgā 4. septembrī ieradušies Maskavā notikušās starptautiskās juristu konferences dalībnieki, kuŗu vidū bijuši no Sirijas, Vietnamas, Rumānijas, ASV un Čīles. Viesi apmeklējuši tieslietu ministriju, universitāti un Salaspils piemineklī.

Mākslas mūzejā Rīgā seviškā izstādē savākti gandrīz vai visi apzinātie Kārla Hūna zīmējumi un ar nedaudziem izņēmumiem arī akvareli. Ievērojama darbu daļa saņemta no Valsts krievu mūzeja (207) Tretjakova galerijas (36), kā arī no Kijevas, Omskas un Saratovas mūzejiem. Kārla Hūna simtās nāves dienas (1830 — 1877) atcerei veltītā izstāde dod priekšstatu par darbu techniku un lauj labāk iepazīt mākslinieka personību un laikmeta tendences.

KLĪVLANDE

● Pļaujas svētku dievkalpojumu Apvienotās draudzes baznīcā vadīja māc. L Grendze, svētrunā aicinot nepalikt pateicību parādā par saņemto svētību. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris Dr. V. Cieminā vadībā ar A. Purva izteiksmīgo dziesmu — Brīnumu Dievs. Draudzes mājā baznīcēni pulcējās dāmu komitejas rīkotās pusdienās un bazārā. Sevišķi bagāts bija laimestu klāsts. Draudzes priekšnieks T. Berkulis pateicās dāmu komitejai par labi noorganizēto un izkārtoto sarīkojumu.

● Klīvlandē dzīvojošais pltn. Vilmārs Kukainis, kas Ohaijo pavalstī pārzināja ASV Nacionālo gvardes vienību militāro apmācību, pēc divdesmit kaŗa dienestā aizvadītiem gadiem aizgāja atpūtā. Viņš saistījies Goulda' pasākumā pie jaunveida zemūdeņu būvēm. V. Kukainis Kentas valsts universitātē ieguvis maģistra gradu publiskās un administrātīvās zinībās. Apbalvots ar goda zīmēm un ordeņiem, darbojas akadēmiskās un sabiedriskās organizācijās.

J. E.

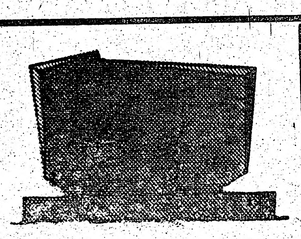

PIEMINEKĻI

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2019 Yonge St., Toronto

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

DV KV sēde

Sēdi 16. oktobrī DV namā atklāja priekšsēdis V. Plūdons.

Ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizsauktos DV biedrus: Kļavenieku Mārtiņu Hamiltonā, Ķīsi Alfredu Montrealā un Astrīdu Lasi-Janitenu Sadberijā.

Priekšsēdis ziņoja, ka saņēmis no Apvienotās baznīcas sekretāra reverenda Klarka Mekdonalda gaŗāku rakstu sakarā ar ārējās inf. daļas telegramu kongresam Edmontonā. Saņemts arī raksts no K. Ulmaņa 100 g. jubilejas komitejas ar lūgumu garantēt līdzekļus K. Ulmaņa grāmatas izdošanai, kas iznāktu 515 eks. 1980. g. janvārī Saņēmis pateicību no J. Liģera par DV apsveikumu viņa 60 g. jubilejā.

Priekšsēdis kārtos kopsēdes jautājumu ar DV ASV valdi, jo paredzētajos datumos DV KV pārstāvji nevar ierasties.

Apstiprināja aprūpes daļas vad. Z. Masītei lūgtā saiņa nosūtīšanu.

Izsūtīti 140 memorandi pēc ārējās inf. daļas vad. P. Vasariņa norādījumiem. Priekšsēdis piedalījies arī DV Hamiltonas un Kičeneras nod. 25 gadasvētkos, kā arī Toronto nodaļas gadasvētkos, pasniedzot apbalvojumus. Prof. A. Dreimanis atsūtījis pateicību par ziedojumu latviešu skolai Londonā. V. Plūdons aicināts runāt 18. novembŗa un K. Ulmaņa simtgades atcerē Sadberijā.

Finanču daļas vad. R. Britāls saņēmis no DV Sv. Katrīnu nodaļas 130 dol. LN fondam Zviedrijā un no Kanadas vanadžu valdes 100 dol. Belgradas izdevumu segšanai.

Saimniecības daļas vad. A. Šterns apsveicis J. Liģeru DV KV vārdā. Grāmatnīcas darbība laba. A. Šterns pārskaitījis 5000 dol. DV KV rīcībā.

Biedrzinis un kartotēkas vad. V. Kārkliņš ziņoja, ka pašreiz Kanadā organizācijai 1414 biedri. Novembŗa sākumā izsūtīs jaunas biedru kartes.

Valdes priekšssēža vietnieks E. Pulciņš ierosināja Ziemsvētku kartīšu cenu paturēt līdzšinējās, 30 c. par kartīti, komplekts 3 dol. (10 kartītes) Šogad kartītes zīmējis mākslinieks Ed. Dzenis un tās visas tautiskiem motīviem. Kartītes pieprasāmas Z. Masīte, 10, Cambridge Ave., St. Catharines, Ont. L2P 1W7.

Sporta daļas vad. J. Treijs saņēmis no DV CV sporta nozares vad. M. Bumbiera (Austrālijā) apkārtrakstu par izdarītiem grozījumiem globālajos šaušanas noteikumos. Izgatavots sporta daļas apkārtraksts, kuŗu nodaļas saņems ar DV KV apkārtrakstiem.

DV ASV šaušanas sporta vadītājs I. Švānfelds ierosinājis draudzības sacensības starp ASV un Kanadas vanagiem. 1978. g. šīs sacensības rīkos Kanadā.

Ārējās informācijas vad. P. Vasariņš piedalījies politisko darbinieku semināra organizēšanā. Viņš izteica pateicību DV Toronto nodaļai par telpām un vanadzēm par ēdienu gatavošanu. Iepriecinājis kuplais DV darbinieku skaits no daudzām nodaļām. P. Vasariņš saņēmis arī vairākas pateicības. 2. oktobrī piedalījies LNAK politisko darbinieku apspriedē. Laikrakstam Latvija Amerikā nosūtījis atbildes rakstu uz 37. nr. ievietoto E. Lūķa ievadrakstu. SV. Katrīnu zinātņu institūtam nodotas grāmatas.

Sv. Katrīnu laikraksts 3. sept. numurā gandrīz slejas gaŗā rakstā ievietojis ārējās inf. daļas vad. P. Vasariņa rakstu par Pad. savienības pārkāpumiem pret cilvēka tiesībām, kur cita vidū teikts: „Mēs jau pirms Helsinku konferences brīdinājām Kanadu, ka Pad. savienība neturēs savus solījumus."

DV KV jaunatnes daļas vad. Dr. V. Gulēns ziņoja, ka Jaunatnes dziesmu svētki Ročestrā izdevušies spīdoši un augsti vērtējami kulturālā un nacionālpolītiskajā līmenī. Šie svētki ir izpelnījušies DV saimes atbalstu un uzslavu.. V. Gulēns dziesmu svētku laikā ticies ar ALA priekšsēdi J. Riekstiņu un pārrunājis ASV latv. ģimnaz. sanāksmi 10. un 11. decembrī Klīvlandē, kur piedalīsies kopā ar E. Pulciņu kā Kanadas DV pārstāvis.. Dr. V. Gulēns sveicis LNJAK kongresu DV KV vārdā (24. sptembrī). Pēdējo 4. mēnešu laikā iepazinies Ņujorkā ar B. Skultes simfonisko poēmu Daugava, kā arī iepazinies ar „kultūras sakarnieku" filmu Mans draugs — nenopietns cilvēks.. Ievācis arī informāciju par t.s. Otriem Rīgas kursiem. Apmeklējis P. Kļaviņa referātu Gaismas Akcijas ietvaros Ročestrā.. Daudz laika ziedots arī Belgradas konferencei sakarā ar iespējamo demonstrāciju un politiskajam seminaram 17. un 18. sept.

Vanadžu priekšniece Kanadā sveikusi DV Kičeneras un Hamiltonas nodaļu gadasvētkos. Apsveikusi arī Andreju Eglīti jubilejā. Nodomājusi 13. nov. piedalīties DV Montrealas nod. gadasvētkos. Pavāru grāmata jau iespiešanā.

Ilgas Breikšas adresē ar 1. novembri mainās apartamenta numurs, kas būs 407.

DV KV sekretārs veicis parasto darbu. Bijis dziesmu svētkos Ročestrā un vēlreiz uzsvēra šo svētku ietekmi uz vecāko paaudzi. Sevišķi paticis jaundarbu koncerts..

Pārrunājot grāmatu iespiešanu, A. Šterns ieteica atcerēties delegātu pilnsapulces lēmumu, kas nosaka, ka nevar iespiest grāmatas, kur paredzami zaudējumi. Valde piekrita Dziesmu svētku biedrības Kanadā priekšsēža Ž. Šmita ierosinājumam, ka komp. Jāņa Norviļa Gadskārtas latviešu tautas dainās izdos biedrība 2. iespiedumā viena pati.

Pārrunāja ASV latviešu ģimnazijas lietu un direktīvas delegātiem.

Pie turpmākās darbības par Belgradas konferenci ziņoja P. Vasariņš. Iepriecina Kanadas pašreizējā nostāja. 6. un 18 novembrī Otavā paredzētas demonstrācijas.

Ziemsvētku tirdziņš paredzēts 3. un 4. decembrī DV namā

Īsi pirms beigām sēdē ieradās DVF priekšsēdis Dr L. Rumba no Anglijas. Viņš sveicināja no DV priekšnieka Jāņa Frišvalda, vanadžu pr-ces M. Ķeņģes un DVF valdes.

Laiks, Telpa, Laudis 3. d. izdošanai valde nodos 2000 dol.. Iegādāsies filmu Ko slēpj padomju vara. Sēdē bija ieradies arī Karavīru mūzeja vadītājas vietnieks A. Brumelis ar vairākiem priekšlikumiem.

Nākošā sēde, ja nevarēs saskaņoties ar ASV valdi, notiks 13. novembrī pl. 10 DV namā.

Sēdi beidza pl. 16. et

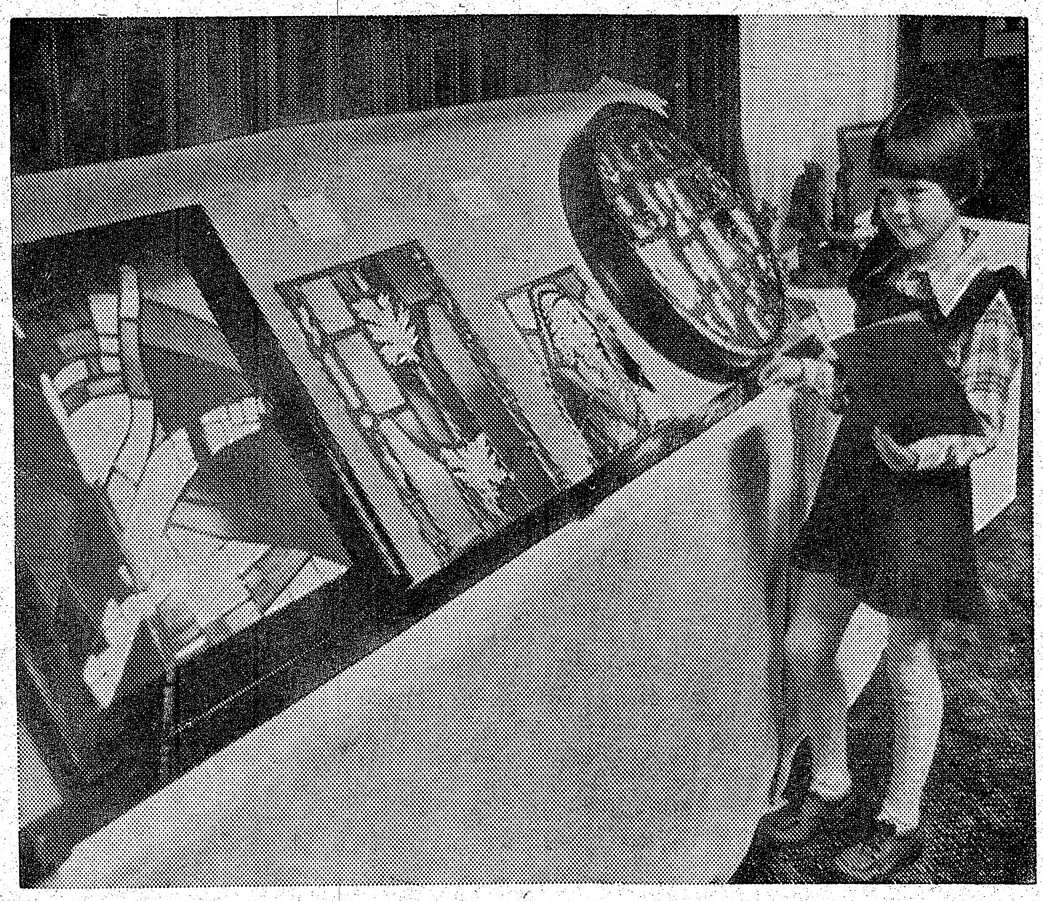

Mākslas un dailamatniecības izstādē 2. Jaunatnes dziesmusvētkos Ročestrā. Attēlā Aijas Siliņas krāsaino stiklu intarsijas. Pa labi 6 g.v. Lija Zariņa no Sirakūzām.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Vienīgais liecinieks noslīcis ezerā

Polijas strādnieku aizsardzības komiteja ziņojusi, ka atrasts noslīcis Krakovas universitātes students Stanislavs Pjetraško, kas šai vasarā deva liecību par mīklainos apstākļos mirušo studentu Stanislavu Pijasu. Pjetraško līķis atrasts dienvidus Polijā, Solino ezerā, 1. augustā. Viņš bija vienīgais liecinieks, kas izmeklēšanā ziņoja, ka Pijasam sekojusi milicija tai dienā, kad viņš atrasts miris kāda nama kāpņu telpā. Stanislavs Pijas bija Strādnieku aizsardzības komitejas atbalstītājs, un komiteja izteikusi aizdomas, ka viņu nogalinājusi milicija. Oficiālajā izmeklēšanā turpretī paskaidrots, ka Pijas nokritis no kāpnēm dzērumā. Viņa nāves apstākļu liecinieka Pjetraško mīklainā nosīkšana šo gadījumu vēl vairāk sarežģī.

Kāds no Kārtera ārpolitikas pamatiem

Dienvidslavijas prezidents Tito pieņēmis ASV prezidenta Kārtera ielūgumu ciemoties Vašingtonā, apliecinājis kāds no tuvākiem Tito līdzstrādniekiem, kas ieradies oficiālā vizītē Vašingtonā. Savā atbildē Kārters izteicies: "Tās ir labas ziņas, jo draudzība ar Dienvidslaviju ir viens no mūsu ārpolitikas pamatiem." Tito apmeklējums Vašingtonā sagaidāms pavasarī

Iespējama Dr. Sacharova izraidīšana

Padomju pagrīdes izdevums Kārtējo notikumu chronika raksta, ka padomju iestādes gatavojas izraidīt no Pad. savienības Dr. Andreju Sacharovu, Nobela prēmijas laureātu, kas ilgus gadus pašaizliedzīgi aizstāvējis cilvēka tiesības Pad. savienībā. Chronika raksta, ka kāds no padomju apgādiem sagatavo grāmatu par Sacharova izraidīšanu.

Padomju iestādes apcietinājušas 49 gadus veco ukrainu rakstnieku Geļu Sņegiroju, kas atbalstījis prezidenta Kārtera cilvēka tiesību aizstāvību. Viņš apsūdzēts par pretpadomju aktīvitātēm.

MĀRTIŅU VAKARS

6. novembrī, pl. 16.30

S. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.

Programmā:

Tēlojums „VILKA ASTE" (piedalās visi bērni)

Nodarbības —

VEIDOŠANĀ, KRĀSOŠANĀ, ROTAĻĀS

Mārtiņu cienasts.

Ieeja pret ziedojumiem.

Ielūdz Gaujas 14. gaidu vienība

Atbalstīsim

LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDU

LAI PATIESĪBAS BALSS PAR LATVIJAS UN LATVIEŠU TAUTAS LIKTENI TURPINĀTU ATSKANĒT BELGRADĀ UN VISĀ PASAULĒ!

Atbalstiet LBF ar ziedojumu vai arī kļūstot par tā dalībniekiem, iemaksājot vismaz vienreizēji $500, vai izdarot to pakāpeniski.

Čeki rakstāmi uz Latvijas Brīvības Fonda vārda un nosūtāmi:

Kanadā —
LNAK, P.O. Box 285
Station A, Toronto, Ont.. M5W 1B2

ASV —
P. O. Box 16,
Maryland 20850, U.S.A.

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
T. L. Kred. sab.

HAMILTONAS NODAĻA

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8

T. L. Kred. sab.
LONDONAS NODAĻA
R. Bērziņa mājā

M A K S Ā

A) 8% pensionāriem par ne mazāk kā $2000.00 noguldījumu bez dzīvības apdrošinājuma, aprēķinot procentus katru mēnesi.

B) 7¾% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00.

8% par 3 gadu termiņa noguldījumiem ne mazāk par $1000.00.

Procentus aprēķina par ceturkšņiem, dzīvības apdrošinājums līdz $2000.- procentuāli atkarīgs no biedra vecuma iemaksāšanas brīdī. Naudu var izņemt pirms termiņa, maksājot 1% sodu par izņemto naudas daļu.

9% par 3 gadu termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00 (% saņemot termiņa beigās). Dzīvības apdrošinājums ar tiem pašiem noteikumiem kā iepriekšējiem noguldījumiem.

C) 8% par 1 gada termiņa noguldījumu ne mazāk kā $2000.00.

8,5% par 3 gadu termiņa noguld. ne mazāk kā $1000.00.

9,25% par 5 g. termiņa noguldījumu ne mazāk par $1000.00. Procentus pieskaita vienreiz gadā bez dzīvības apdrošinājuma. Noguldījumus var izņemt tikai pēc termiņa izbeigšanās.

I Z S N I E D Z

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10.000.00, māju obligācijas līdz $75.000.

Toronto birojs atvērts no pirmdienas — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vak., piektd. no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp. Vasaras brīvlaikā, no 15. jūnija līdz 15. sept., birojs sestdienās slēgts.

Tālrunis 922-2551

Hamiltonas birojs atvērts otrd. un ceturtd. no 6.30 vak.—9 vak.

TĀLRUNIS 529-7939

Londonas birojs atvērts trešd. no pl. 7 vak. — 9 vak.

Laikraksta

LATVIJA AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī spiestuvē

(19. turpinājums)

Bija pat jaunākās ārzemju literātūras vēstures un teorētiski izdevumi, bet tie gan maz līdzēja, jo viņa speciālitāte palika tautiskais un pirmstautiskais laikmets.

Kad atnāca ciemos Misiņš un piestūma kājas trepes, lai kāptu pie plaukta, Zeiferts tūdaļ uzmanīgi raudzījās tam uz pirkstiem: „Neņem, neņem!" „Par ko ne? Tev tokš viņas nevajaga." Ar Misiņu bija apmēram tāpat kā ar skopo muižnieku Pļuškinu Gogoļa „Mirušajās dvēselēs": pienākts, ka grib ko „ievilkt", viņš lietu atdeva, bet ja tā reiz nonāca viņa mantu kaudzē, tad viņš zvērēja, ka tur un tur pircis, un īpašnieks velti dancoja apkārt. Bet Misiņš nebija bezjūtīgs sīkstulis. Uzzinājis, reiz, ka es izpārdodot savu bibliotēku, viņš atnāca mājās un tīri godīgi samaksāja par pārdesmit sējumiem. Nesaprotu, kā Zentai Mauriņai sirmais kungs rādījās tik skabargains. Kādā viņas romānā vīrs, kas šķiet „kopēts" no Misiņa, ir nesimpatisks egoists, kas tik to zina kā mieloties ar saceptām olām.

1925. gadā Jānis Misiņš pārdeva savu mūža darbu Rīgas pilsētai, kas bija labs atrisinājums: krājējs un bibliografs bija sev nodrošinājis vecumdienas un zināja, ka viņa mantojums paliks drošās rokās. No tās reizes viņu redzēju braucam vairs tikai ormanī.

Kad 1919. gada vasarā vāci un Baloža spēki ieņēma Rīgu, Misiņa dzīvoklī patvērās kāds mobilizēts padomju kareivis no Plāķiem. Tas bija jaunais rakstnieks P. Ērmanis, pa dalai līdzīgs entuziasts savam saimniekam. Īpaši mūsu rakstniecību un periodiku ap gadsimta maiņu viņš pārzināja lieliski. Misiņš dažu labu reizi esot prasījis tam padomu, allaž atgādinādams: „Met tak pie malas to peršu sacerēšanu. Lai dzejo Andrievs Niedra un Rainītis. Tu esi dzimis bibliografs."

Miržē romānā „Skati iz čigānu dzīves", kas pamatā operai „Bohēma", viens no galveniem tēliem ir filozofs Kollins. Tas staigā riekstukrāsas mētelī ar pagrabdziļām kabatām, kas allaž pilnas oktāva formāta sējumiņiem. „Stāstīja, ka vasarā, kad bibliotēkas slēgtas, studenti varējuši vajadzīgās grāmatas dabūt no Kollina mēteļa," raksta asprātīgais parīzietis. Tā varēja noderēt arī Ērmaņa pakalpojumi, seviški, ja bija jāuzdod, kur kāds Poruka dzejolis parādījies ap 1890. gadu. Ērmanim nemaz grāmatu nevajadzēja, viss glabājās viņa brīnišķigajā atmiņā, kas tam nevainojami kalpoja līdz pat pēdējiem mūža gadiem.

Ap 1921. gadu patika lasīt Ritumā Pēteŗa dzejoli „Bibliofils", kur teikts (citēju pēc atmiņas):

„Kad eju garām es gar drukātavu,
Tad vienmēr lepns un priecīgs kļūst man prāts:
Ko dienu dienā svieda ārā tautā roka tava,
Viss klētīs man un apcirkņos ir krāts!"

Bet kā patiesībā bija ar autoru? Vai kāds tika redzējis Ērmaņa paša bibliotēku? Man liekas, viņam to objektu nebija vairāk kā katram caurmēra rakstniekam. Minēti tikai pāris skapju Kalnarūķos, kur lasītmīlētājs tēvs gan kārtīgi savāca sava laika avīzes Jauno Ražu un citus. Lielāko dalu zināšanu, arī par ārzemju literātūru, Pēteris ieguva, lasīdams tapinātas grāmatas un svešus komplektus. Arī vēlāk pats piedzīvoju, ka viņš nemaz nealka pēc pilnības, kas katra īsta krājēja sirds atspere: „Tie skaistie dolari, tie valda pasauli," teica rakstnieks, „tāpēc būsim taupīgi."

Pretstats bija Neretas nomnieka dēls Jānis Veselis. Sevī iegrimušais Saukas un Dignājas silu dēls nepavisam nemīlēja kustēties, likās, ka grūti būs bijuši viņa agrīnie lauku puiša darbi tēva vadībā, bet, rakstnieka un redakcijas līdzstrādnieka arodā iegājis, labprāt sēdēja savā vienistabas dzīvoklī advokāta Frīdenberga Marijas ielas mājā un lasīja, kad nebija jāiet uz izrādēm. Oriģinālu beletristiku pa lielākai daļai sacerēja vasarās, dzimtajās Āniņu mājās, kuŗas vēlāk gribēja uzdāvāt tēvām, bet zaudēja iemaksu un palika pie citām. Neatzina ne grāmatu aizdošanu, nedz aizņemšanos, un tās, kas bija pašam vajadzīgas, visas centās iegūt īpašumā. Grāmatu blāķis divās blakus rindās „oderēja" viņa dzīvokļa sienas, jādomā, arī paša mājas sienas Nordeķos, kur dzīvoja kundze ar bērniem. Jānis, būdams kādu laiku arī Daugavas redaktors, trīsdesmito gadu cittautu rakstniecību ļoti labi pazina. Žēl, ka ap to laiku tur necik neredzēja izcilu talantu.

Roberts Kroders, teātŗa kritiķis, bija arbeiter elegantiarum, mūsu vislabāk ģērbies mākslas cilvēks, un grāmatās viņa vēriens sevišķi liels! Līdz 1939. gadam tulkojis 120 darbu! Tad jau no visa tā kaut kas palika arī prātā. Dviņu brāli Artūru komūnisti savos rādītājos apzīmē par proletāriskās revolūcijas „renegātu", kaut 1905. gadā tam nebija vairāk nekā 13 gadu Un arī Roberts sāka agri darboties: kāda ziemeļnieku autora „Baltās naktis" iznāca viņa latviskojumā Madonā pie Ķeirāna, kad zēnam bija tikai 18.

Roberts sevišķi nicināja augstākos ierēdņus un turīgo virsslāni, kas necienī grāmatas. „Tas ir lasījis tikai pusotras brošūras!" skanēja viņa nosodošais spriedums. Krodera temps bija tāds, ka dažreiz viņš strādāja ar vairākiem palīgiem vēl bez kundzes Hertas, Vulfa atraitnes. „Nu jā, ko tad es, man jau jāpiekāpjas," rezignēti runāja Jānis Vainovskis. „Dod to tulkojuma darbu Kroderam. Viņam par grāmatskapi vien jāmaksā seši tūkstoši." Domāti 120 lati, jo toreiz vēl mēdza rēķināt rubļos. Tiku šo slaveno skapi — gaŗu, lēzenu, ar bīdāmām durvīm — redzējis vācu laikā aizvestā kritiķa dzīvoklī. Visi labie teātŗa izskaidrotāji vēl bija savās vietās — Jērings, Kerrs, Staņislavskis, arī paša Roberta Teātŗa vēsture. Kas notika vēlāk, nav zināms.

Kas īsti izsmalcināts bibliofīls, cenšas iegādāties slavenu darbu pirmizdevumus, ja var, pat ar autora ierakstiem. Vēl tagad man ir kāds prof. V. Purvītim piederējis sējums. Kārļa Skalbes „Cietumnieka sapņi". Bez tam man ir vēl viņa godalgotais krājums „Sapņi un teikas" pirmizdevums, Edvarta Virzas „Biķeris". Fēlikss Cielēns sava brāļa mājās Zemgalē bija rādījis kādam Francijas diplomātam franču 17. un 18. gadsimta slaveno autoru sacerējumus oriģinālos, lai redz, par ko interesējas latviešu zemnieki! Franču pašu „apakšējie slāņi', kā zināms, lasa maz.

Daudz retu objektu krāšņos sējumos aizgāja bojā 1905. gada revolūcijas dumjajos ugunsgrēkos. Vai nav likteņa ironija — sacelšanās vadītāji J. Jansons un J. Asars savu prestižu centās celt (arī pēc tam vēl!) galvenokārt kā rakstniecības vēsturnieki un kritiķi!

Bet arī turpmākais boļševiku laiks nav un nekad nebūs kultūrālāks.. Izpostīja prof. J. Siliņa sastādīto Ludolfa Liberta mapi, dienas gaismu neieraudzīja manas mapes par kokgrebjiem Olģertu Ābelīti un Aleksandru Junkeru. Pirmajā „baigajā gadā" no firsta Līvena pils Mežotnē tika pārvesta uz Rīgu un nodota apgādam Vapp viņa personiskā bibliotēka, kur citu starpā bija pasaulslavenu darbu pirmiespiedumi: Ādama Smita „Tautu bagātības", Roberta Maltusa „Politiskās ekonomijas principi" un citi. Droši vien tie tagad barbaru izvazāti, izputējuši.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● DV Toronto nod. vanadžu kopas Rudenigajā pēcpusdienā 16. oktobrī DV namā piedalījās pāri par 60 apmeklētāju, to vidu bija arī tāli ciemiņi no Anglijas — Dr. Aina un Leo Rumbas, kas pašreiz uzturas Toronto un piedalās zobārstu kongresā. Sarīkojumā bija rokdarbu skate ar kādiem 70 priekšmetiem, ko vanadzes un citas vakarētājas bija darinājušas vakarēšanas sanāksmēs DV namā un vasaras brīvlaikā. A. Memenis stāstīja par latviešu tautas tērpiem senatnē un tagad, illustrējot ar krāsainām slīdītēm, kā arī nolasīja paša sacerējumu par asimilāciju. Sarīkojumā bija arī nodarbības bērniem, ko vadīja Anna Strada. Vanadzes bija klājušas rudens cepumu galdu. Nākamā vakarēšana notiks 1., 15., un 29. novembrī pl. 18, DV namā. Vanadzes rīko 23. okt. kafijas galdu DV namā, pēc Kārļa Ulmaņa piemiņas sarīkojuma Centrālā technikumā, rīko 19. nov. Andreja Eglīša vakaru par labu Latviešu nacionālajam fondam Zviedrijā, 26. novembrī DV namā ūdenskliņģeru balle. Pieaugušo eglītes vakars 17. dec., bet bērniem 18. dec., un Ziemsvētku tirdziņš 3. un 4. decembrī.

● Latviešu katoļu draudzes dāmu komitejas 16. oktobrī Latviešu namā rīkotā mūzikālā pēcpusdienā piedalījās 150 apmeklētāju. Vakaru ar uzrunu ievadīja dāmu komitejas priekšniece M. Leja. Viņa pieminēja, ka dzimtenē katru gadu 15. augustā ticīgie dodas svētceļojumā uz Aglonu un ka svētceļotāju skaits aizvien pieaug. Tāpēc arī šī sarīkojuma ienākums paredzēts dzimtenes baznīcas vajadzībām. Priekšnesumos ar solo atskaņojumiem piedalījās pianists Pēteris Zariņš, kas arī spēlēja pavadījumus meiteņu ansambļa Ausma četrām dziedātājām un baletdejotājai Intai Lejai, kas dejoja klasisko baletu, modernās un divas raksturdejas, Rikšiem bērīti es palaidu un Ziedēj' rozes , magonītes solistes Apolonijas Sapales-Raikovskas dziedājuma pavadījumā. Kopš Eiropas turnejas šī bija Intas Lejas pirmā uzstāšanās latviešu sarīkojumā. Par cienasta galdu bija gādājušas dāmu komitejas locekles A. Litavniece, M. Leja, L. Jurjāne, A. Mukta un J. Leiduma. Sarīkojums deva dāmu komitejai 150 dol. atlikumu.

● Latviešu biedrības sestdienas skolā ievēlēti klašu vecāku pārstāvji, kas sastāda vecāku komiteju: A. Brencis un vitn. N. Murata (bērnudārzs), Edm. Ozols un vietn. R. Jēkabsone (pirmskola), I. Sautera un Z. Enzeliņš (. kl.), E. Eilsers un J. Tērauds (2. kl.), L. Gulbe un A Lauze (3. kl.), R. Preisbergs un G. Rozentāls (4. kl.), R. Brante un T. Kronbergs (5. kl.), R. Beņķis un G. Sebre (6. a kl.), R. Krastiņa un Z. Kiesnere (6. b kl.), G. Bernaua un R. Robežniece (7. kl.), I. Veinberga un I. Vaivare (8. kl.). Speciālajā klasē A. Ņukombe. Pēc ievēlēšanas bija vecāku komitejas konstruēšanās sēde 15. okt. Jesse Ketchum pamatskolā. Par vecāku komitejas priekšnieku ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo R. Preisbergu, viņa vietn. I. Sautare, sekretāre — R. Krastiņa, kasiere — L. Gulbe, bērnu ēdināšanas pārzines I. Veinberga un R. Brante, sarīkojumos telpu pārzinis Edm. Ozols, dežūru norīkotāji — R. Beņķ.s un E. Eislers, bufeti pārzina G. Bernaua un I. Sautara. Skolas padomes prāks ir skolas pārzinis un viņa vietnieks — vecāku komitejas priekšsēdis R. Preisbergs.

● TLB sestdienas skolas Latvijas valstssvētku akts 19. novembrī pl. 11 Latviešu namā ar svētbrīdi, dzejnieka Andreja Eglīša uzrunu un skolēnu priekšnesumiem. Sarīkojumā aicināti arī skolēnu vecāki un citi tautieši. Sestdienas skolas vecāku un skolotāju kopsapulce 3. nov. pl. 19.30 Latviešu namā, ar ziņojumiem un pārskatiem un skolas 1977./78. g. budžeta pieņemšanu.

● Latviešu biedrības šās sezonas sarīkojumu turpinājumā 30. oktobrī pl. 14 Latviešu namā LNAK valdes vicepriekšsēža Dr. L. Luksa referāts „Reālitāte un maldi šodien" ar pārrunām un dāmu komitejas kafijas galdu. Birutas Senkēvičas sakārtots latviskas vakars 12. novembrī pl. 19 ar viņas referātu par latviskām rotām un to vēsturi, zeltkalim A. Gugānam demonstrējot latviskās rotas. Literārā daļā piedalīsies Margarita Kovaļevska no ASV, Guna Ikona, Modris Lorbergs un Tonija Krūka. Dāmu komitejas atspirdzinājumu un kafijas galds. TLB dāmu komitejas pēc 18. novembŗa dievkalpojuma Sv. Andreja baznīcā rīko 18. novembrī vakarēšanu Latviešu namā. 27. novembrī pl. 14 Latviešu namā māc. Ā. Čopa referāts. Dāmu komitejas kafijas galds.

● Māc. J. Cālītis kristījis Nikolu Laionelu Andersonu, Paula un Katerīnas dēlu.

● Latviešu saimniecisko darbinieku apv. Kanadā gadskārtējais sarīkojums ar cienastu un priekšnesumiem 15. okt. Latviešu namā bija pulcējis pāri par simt apmeklētāju. Vakaru vadīja apv. valdes priekšs. A. Budrēvics. Par cienasta galdu bija rūpējusies apvien. dāmu komiteja priekšnieces A. Bumbures vadībā. Priekšnesumos bija trīs skeču izrādes Lonijas Vasariņas vadībā, kas bija arī tēlotājos, kopā ar Maiju Ķuzi un Stani Butkēvicu; sufliere Z. Zvaigzne. Loterijā bija vairāki laimesti, ko bija ziedojusi puķu veikala Crest īpašniece E. Gulbe, J. Mišķins, Ā. Kristapsons, I. Vēvere, M. Bebre un atpūtas vietas Sanalulū īpašnieks K. Suntažs. Deju mūziku spēlēja Runči no Hamiltonas.

● Pensionāru apv. kārtējā 13. oktobŗa sanāksmē 131 dalībnieks noklausījās Daces Rašmanes (Zviedrija) referātu — Moderno kaišu ārstēšana ar sendienu līdzekļiem Rutas Vaives lasījumā. Dziedāja pensionāru Dziesmu kamoliņš 28 dziedātāju sastāvā Astras Vītolas vadībā. 3. novembrī uzveduma fragmenti no R. Blaumaņa lugas Zelta kupris Annas Gobas vadībā; tēlotājos M. Kociņa, E. Austriņš un K. Pakrastiņš. 10. novembrī varoņu piemiņas dienas sarīkojums ar Birutas Senkēvičas referātu par lāčplēšiem un Anetes Bencones deklamācijām. Dziedās Dziesmu kamoliņš. Apvienība 18. novembŗa atceri atzīmēs kārtējā 17. nov. sanāksmē ar Lonijas Vasariņas runu, Lijas Pones deklamācijām un pensionāru Dziesmu kamoliņa dziesmām.

● TLTA ģimnazijas vecāku un skolotāju gada sapulce 26. oktobrī pl. 20 Latviešu namā ar vecāku pārstāvju vēlēšanām, pārskatiem un 1977./78. g. budžetu.

● Ontario daudzkultūru teātŗa festivāla laikā no 29. oktobŗa līdz 20. novembrim notiks Latviešu mākslinieku mākslas audumu un sienas segu izstāde Sv. Lorensa mākslas centrā, kur piedalās Aleksandra Dzērvīte, Andris Hausmanis, Ņina Jurševska, Otīlija Mežule, Lilija Freimane un Velta Vilsone. Izstādi atklās 29. oktobrī pl. 14 LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Publikas apmeklēšanai izstāde atvērta katru dienu no pl. 11 līdz 17, izņemot svētdienās. Pārējā laikā izstāde apskatāma teātŗu izrāžu apmeklētājiem.

● Latviešu biedrības latviskai sētai veltītā sarīkojumā 15. oktobrī ap 70 dalībnieku noklausīšās J. Paliepa teiksmu par Alenes pilskalnu, kur celtas viņa dzimtās Aleņu mājas, Launkalnes pag. Teiksma stāsta, ko pieredzējis pie mājas augošais vecais osis. Tā mizu tēlnieks Augusts Kopmanis savā laikā iestrādājis savā kokgriezuma gleznā. J. Palieps savu stāstījumu illustrēja ar vairākām krāsu slīdītēm no savu māju apkārtnes. J. Vandelis skandēja Jāņa Medeņa dzejoļus kokļu un dziesmu pavadījumā. Soliste Ariāna Liepiņa dziedāja un koklēja. Biedrības priekšnieks J. Briedis beigās pateicās programmas dalībniekiem. Dāmu komiteja E. Āpšes vadībā bija sagādājusi kafiju un uzkodas.

● Toronto pašas mājā nāve 8. oktobrī pēkšņi miegā pārsteigusi 27. g. veco Astrīdu Ingrīdu Lasi, dzim. Janitenu. Viņa piederēja pie DV Sadberijas vanadžu kopas un korporācijas Spīdola saimes. Aizgājēju 12. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. E. Ķerģis no Hamiltonas. Kapsētā no aizgājējas ar dziesmu atvadījās korp. Spīdola locekles. Nelaikei paliek Toronto dzīvesbiedrs Atis, māsa Alda Siksna ar svaini, brālis Guntis un svaine Ligita, bet Sadberijā māte, jaunākais brālis Āris un vecvecāki Zībergi.

● Gaujas (14.) gaidu vienības gadskārtējais Mārtiņu vakars 6. novembrī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē. Lielgaidas sarakstījušas tēlojumu Vilka aste, ko izrādīs vienības locekles un visi bērni — ciemiņi. Paredzētas nodarbības bērniem: figūru un gleznu veidošana no āra materiāliem, rotaļas un Martiņu cienasta galds.

● Uz prezidenta K. Ulmaņa piemiņas komitejas iecerēto grāmatu Degsme jau atsaukušās vairākas organizācijas. Tā iznāks 1978. g. un ne 1980. g. kā kļūdaini iespiests DV sēdes atreferējumā šīsdienas laikrakstā.

● Archibīskaps A. Lūsis kristījis Liju Danielu Hanteri, Daglasa un Dainas, dzim Putniņa, meitu no Saskatūnas.

● Grēvenherstā 15. oktobrī miris Jānis Pavlovs. Aizgājēju izvadīja 18. oktobrī uz Grēvenherstas kapiem māc. J. Cālītis. Nelaikim paliek sieva Marija un audžu meitas.

● Apvienoto nāciju Kanadā Toronto nodaļa rīko 32. gadasvētkus pirmdien, 24. oktobrī, pl. 19.30 Toronto pilsētas valdes ēkā, Rotundā, ar internacionālu talantu vakaru, piedaloties Toronto kolumbiešu un čiliešu tautas deju grupām, maoru deju grupai no Jaunzēlandes, Ševčenko mūzikālajam ansamblim, ukraiņu vīru korim un japāņu grupai. Ieeja brīva.

● Toronto West Humber vidusskolā 29. okt. pl 9 risināsies Kanadas latviešu meistarsacīkstes volejbolā sievietēm, vīriešiem un jaunatnei.. Piedalīsies Hamiltonas Sparta, Toronto YMCA, Montrealas un Otavas vienības.

● Latviešu biedrības telpās, Latviešu namā svētdien, 6. novembrī, no pl. 13—15 notiks akadēmiskās organizācijas Ramave saiets ar lūgtiem viesiem. Referēs Ramaves saimnece Velta Zante-Šime no Bostonas.

● Dievtūŗu svētrīts — Veļu daudzinājums 23. oktobrī pl. 11.30 DV namā.

Pie Sidrabenes jaunās ēkas pamatiem. No kreisās: Sidrabenes pārvaldes priekšn. M. Blūms, E. Kalniņš, Ž. Sala, G. Rāviņa, A. Leja, E. Koks un māc. J. Cālītis

Foto: J. Cālītis

Top Sidrabenes sabiedriskā ēka

Toronto Sv. Andreja ev. lut. draudzes lielākais būvprojekts kopš draudzes dibināšanas — Sidrabenes jaunās nometnes un sarīkojumu ēkas celšana — jau iesākts. Kā ziņoja draudzes priekšnieks J. Pētersons ēkas būvkomitejas sēdē, ēku paredz dabūt zem jumta vēl šogad, lai iekšējos izbūves darbus varētu turpināt arī ziemas mēnešos. Draudzes priekšnieks arī ziņoja par Wintario 42.300 dol. pieškīrumu jaunās ēkas celšanai. Pabalsts varētu palielināties ar iemaksas un saziedotās naudas pieaugumu, jo Wintario paredz financēt līdz vienai trešdaļai no visiem izdevumiem. Tas nozīmē, ka katra 100 dol. iemaksa, ko ziedo kāds draudzes locekļis vai labvēlis, vēl iegūst 50 dol. no Wintario līdzekļiem. Par būvdarbu norisi sēdē ziņoja architekts Pēteris Rasiņš un būvdarbu vadītājs Ž. Sala. Komiteja pateicās arch. J. Ābolam par viņa lielo darbu, ka projekts tik tālu jau īstenots. J. Ābolam atsakoties, komiteja izraudzīja inž. Edvīnu Kalniņu par Sidrabenes draudzīgā aicinājuma komitejas vadītāju un projekta pārraudzītāju. Komitejas sēdē piedalījās arī māc. J. Cālītis, M. Blūms, V. Eglīte, J. Androvičs, V. Ķiesners, G. Ezers, E. Koks, A. Jākabsons, A. Leja, J. Liberis, A. un G. Rāviņi, E. Siksna un V. Vāgners.

—ic—

PATEICĪBA

Izsakām sirsnīgu pateicību visiem, kas piedalījās mana mīļā vīra un mūsu dārgā papiņa

JĀŅA LĪČA

izvadīšanā uz pēdējo dusu. Mīļš paldies mācītājam Ivaram Gaidem par skaistajiem atvadu vārdiem, kā arī ērģelniekiem Jānim Barušam un Editei Ozolai-Timermanei par skaisto ārģeļu spēli. Paldies visiem radiem, draugiem un paziņām par skaistajiem ziediem un līdzjutības apliecinājumiem.

Dziļā pateicībā

Bea'rise, Māris un Gun'is

PATEICĪBA

Izsakām visdziļāko pateicību visiem radiem, tuvajiem draugiem un paziņām, kas stiprināja mūs ar lūgšanām un sirsnīgiem līdzjutības vārdiem, kā arī par skaistajiem ziediem mūsu mīļajam dēlam

JĀNIM LĪCIM

aizejot mūžībā

MĀTE un AUDŽUTĒVS

Vai Amerikas ģimnazija „apēdis" Minsteri?

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ VALDES SĒDE

LNAK valdes sēdē Toronto Sv. Jāņa baznīcas apspriežu telpās 15. oktobrī bija ieradies arī sporta nozares jaunais vadītājs Arnolds Tīcmanis, kuŗu ar stāšanos amatā apsveica valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Šinī sēdē klāt bija arī Karavānas Rīgas paviljona rīcības komitejas priekšs. Edvīns Kalviņš, lai varētu plānot paviljona rīkošanu nākošgad. Paviljona jautājums jau radās iepriekšējā LNAK valdes sēdē, un ir vēlēšanās rīkošanai radīt plašāku bazi. Ed. Kalviņš ierosinājumu apsveica.

Kultūras nozares vadītāja Inta Purva ierosināja radīt stabilu Rīgas paviljona rīcības komiteju, kuŗā darbotos līdzšinējais priekšsēdis, un izstrādāt jaunus darbības noteikumus. LNAK valdes sekretārs I. Alksnis jau iepazinies ar līdzšinējiem statūtiem. Tie runā tikai par naudas pārvaldīšanas fondu, kas nav paviljona rīkotājs. Būtu nodibināma padome, kas tad izraudzītu paviljona rīcības komiteju uz līdzīgas bazes kā dziesmu svētkos. T. Kronbergs ieteica radīt paviljona rīcības komiteju tādā pašā veidā kā 18. novembŗa sarīkojumam, kuŗā piedalās organizāciju pārstāvji, ko atbalstīja arī J. Grodnis. Vienojās, ka šāda pārstāvju sanāksme būtu sasaucama jau decembŗa sākumā *Latviešu namā*, kur izraudzītu Rīgas paviljona rīcības komiteju.

Ed. Kalviņš piebilda, ka Karavānas laikā Bostonā nākošgad notiek 6. Vispārējie latviešu dziesmu svētki, kas varētu traucēt Rīgas paviljona darbu, jo iespējams, ka daudzi brauc uz Bostonu. Inta Purva paskaidroja, ka Rīgas paviljona rīkošana nav atliekama, jo ir saistības ar Karavānas vadību. Viņa arī ierosināja paviljonu izveidot par kultūrāli politisku manifestāciju, ko jau darījuši igauņi, kas izdevuši iespaidīgu brošūru, ar kuŗu sēdes dalībniekus iepazīstināja Edvīns Kalviņš, norādot, ka to ar sludinājumiem atbalstījušas arī dažas latviešu firmas.

T. Kronbergs ziņoja, ka saņēmis no Amerikas latviešu ģimnazijas organizētāja Valža Muižnieka vēstuli, aicinot Kanadas latviešu centrālās organizācijas uz kopēju apspriedi 1. un 11. decembrī Apvienotās latviešu draudzes namā Klīvlandē. Divu dienu sanāksmē ASV un Kanadas latviešu pārstāvji tur spriestu par projektētās latviešu ģimnazijas dibināšanu, noklausītos referātus un diskusijas par dažādiem viedokļiem un nāktu ar saviem atzinumiem, tāpat pārrunātu jaunās ģimnazijas finančēšanu. Ar īpašiem referātiem piedalītos ALA un LNAK izglītības nozaŗu vadītāji. Paredzēts arī īpašs panelis jauniešiem. V. Muižnieks prasījis, lai piedalītos arī sanāksmes izdevumu segšanā, noteicot īpašu piedalīšanās maksu vai ziedojumus. Muižnieka raksts radīja valdes sēdē plašākas pārrunas. Dr. A. Šteins aicināja vispirms izšķirties, vai šāda ģimnazija būtu vēlama un tikai tad runāt par turpmāko. Viņš lūdza ņemt vērā, ka pilna laika latviešu ģimnazija jau darbojas Minsterē gandrīz jau kopš mūsu svešniecības gaitu sākuma un jautāja, vai vairāk nebūtu atbalstāmas jau mūsu esošās latviešu skolas? Dr. A. Vanags izteicās, ka jāizšķiŗas, „vai gribam nodibināt ģimnaziju Amerikā, vai izmēcināt Minsteres ģimnaziju?" Ja nodibinās ģimnaziju Amerikā, turienes latvieši neatbalstīs Minsteri ne ar centu, jo mēs kopīgi varam uzturēt tikai vienu pilna kursa ģimnaziju. Arī attālumi nerada problēmas, jo uz Minsteri tagad var aizlidot astoņās stundās.

J. Grodņa atzinums bija pesimistiskāks: „Amerikas ģimnazija nomirs dabiskā nāvē, pēc tam, kad būs nomirdināta Minsteres ģimnazija"... Viņš arī minēja, ka Amerikas ģimnazija izmaksāšot 300.000 dolaru gadā. Uz 52 skolēniem tur pieteikušies jau 18 skolotāju, viens skolotājs uz katriem trim skolēniem. Ja ģimnaziju nodibinās, varbūt nebūs ne šis skolēnu skaits. Dr. Ā. Lukss ieskatīja, ka Klīvlandes sanāksme rīkota ar „emocionālu spiedienu". Tajā vajadzētu būt klāt cilvēkiem, kas apskata jautājumu ar vēsu prātu. Ar Amerikas ģimnazijas nenodibināšanu „latvietība vēl nebūs cauri."

Optimistiskākos ieskatos bija A. Tīcmanis, gan piebilstot, ka viņš nāk no sporta pasaules, bet viņam nesot vienaldzīgas arī latviešu skolas. Daudzas šķietami neiespējamas lietas darbā kļūst iespējamas. Valdis Muižnieks piegājis darbam ar lielu sirsnību. Arī J. Mežaks par jauno ģimnaziju bija labos ieskatos. Galvenais, vai tai būs pietiekams skolēnu skaits, materiālais jautājums stādāms otrā vietā. Klīvlandes sapulce būs „praktisko iespēju pārbaude", kuŗā piedalīsies arī J. Mežaks. Uz Klīvlandi vēlējās braukt arī J. Grodnis.

Svētdien, 16. oktobrī, Sv. Jāņa baznīcā notika visu triju Toronto ev. lut. latviešu draudžu dievkalpojums, piedaloties 286 dievlūdzējiem. Pēc dievkalpojuma baznīcas sarīkojumu zālē notika priekšnesums: Atskats uz Latviešu draudžu dienām Saulainē, ar dziesmām, skaņu lenšu atskaņojumiem un slīdīšu izrādi. Pēc tam bija pārrunas. Augšējā attēla labajā pusē rakstniece Irma Grebzde ierosina Draudžu dienas rīkot arī pilsētā, kur visiem būtu ērtāka satiksme un sarīkojumi pulcinātu vēl vairāk apmeklētāju nekā latviešu lauku īpašumos. Apakšējā attēlā divu dažādu Londonu iedzīvotāji saiekas, no kreisās: Felikss Arnds, Erna Grava un Ausma Arnda, visi trīs no Londonas, Ontario, tālāk Aina Rumba, Miera draudzes un DVF valdes priekšsēdis Leo Rumba no Londonas, Anglijā. Ar Sv. Jāņa draudzes baznīcas telpām abu zemju londoniešus iepazīstināja Sv. Jāņa draudzes priekšnieks Jānis Koncis (attēla labajā pusē). Foto: J. Ligers

Bagāta Koncertapvienības...

(Turpinājums no 3. lp.)

slinieku koncertiem (kuŗos tā ieguva pirmo vietu) un koncertiem pēdējos divos Toronto dziesmu svētkos, kā arī no uzstāšanās pagājušajā gada 18. novembŗa sarīkojumā. Kopš tam Alļe sekmīgi beigusi slaveno Džuliarda mūzikas skolu Ņujorkā ar bakalaura gradu. Pagājušā vasarā jau māksliniece bij angažēta Zalcburgā, Austrijā, kā Mocarteum akadēmijas simfoniskā orķestŗa čello koncertmeistare, (cik latviešu vispār Mocarta dzimtā pilsētā koncertējuši?!), reizē papildinoties Gerharda Mantela meistarklasē. Nākamajā pavasarī Džuliarda mūzikas skolā Linda Alļe cer iegūt maģistra gradu. Jaunā māksliniece kāpj mūzas kalnā lieliem soļiem un jo droši.

Par ceturtā koncerta solisti — vijolnieci Rasmu Lielmani daudz biografisku datu vairs nebūtu ko sniegt. Viņas jau vairākkārtējā uzstāšanās Toronto jau sen atklājusi, ka kopā ar pianistu Arturu Ozoliņu un vijolnieci Ilzi Graubiņu sastāda mūsu prominentāko instrumentālistu trijotni ar internacionāla mēroga reputāciju un slavu. Pēdējos Toronto dziesmu svētkos Lielmani slavēja šajā ziņā visai skopais Globe and Mail mūzikas kritiķis Kraglunds, kas speciāli Lielmani nāca klausīties vēl otrā koncertā, kurā tā uzstājās. Nule pēc aizvadītās turnejas pa latviešu kolonijām ASV apbrīnas pilnus slavinājumus par virtuozitāti un reizē mūzikāli viņai veltī komp. Arnolds Šturms un prof. V. Rušēvics — pats vijolnieks un šī instrumenta spēles meistars. Savā internacionālā mēroga panākumu sarakstā māksliniece tikko kā pievienoja uzvaru — laureātes titulu Tibora Vargas starptautiskā vijolnieku konkursā Sionā, Šveicē.

Kāds Toronto koncertapvienības abonents nesen izsaucās: „Ja nu vēl kādam Lielmane nav pietiekami laba, tad tāds nezina, ko viņš grib!" Te gribētos pievienot tikai „Āmen'. Īpaši zinot, ka abonentiem katrs koncerts, neraugoties uz visām mākslinieku kvalifikācijām, maksā tikai 4 dol. (pensionāriem 3 dol.), ko Toronto kanadiešu koncertu aģentūras uzskatītu par „izpārdošanas pagraba" cenām.

Negaidīsim, līdz Zenta Maurina varbūt ar kaut kādu ūdenslīdēju palīdzību tiks pie „tās naudiņas, kas guļ jūras dibenā", lai viņa varētu atsūtīt Kārli Baueru - Zemgali, Skultes Daugavas atskaņotājus, Lindu Alļi, Rasmu Lielmani vai kādus citus māksliniekus uz Toronto. Rīkosimies paši! Ka mēs to spējam, nav ne mazāko šaubu, jo galu galā esam nonākuši jau pie Toronto koncertapvienības deviņpadsmitās sezonas sliekšņa!

Koncertapvienības abonenta kartes būs dabūjamas 25. oktobŗa koncerta vakarā pie kases.

Arvīds Purvs

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sīdnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Īpašnieki Arvīds Tīrums

GARĒZERĀ
1978. g. vasarai vajadzīgs
BĒRNU NOMETNES
DIREKTORS/E

Alga pēc vienošanās, brīvs uzturs un naktsmītne.

Latvian Center GARĒZERS
Rt. 3, Box 363,
Three Rivers, Mich. 49093 U.S.A.

Tālrunis (616) 244-5441 vai 244-8106.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

22. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes, R. Blaumaņa Trīnes grēki, Bickford Park vidusskolā.

23. okt. pl. 11.30 no rīta DV namā Burtnieku sadraudzes veļu daudzinājums.

23. oktobrī pl. 12 Bērzainē tītaru šaušanas sacensības. Pirms tam pl. 9 no rīta foreļu makšķerēšana, šaušana ar mazkalibra šauteni, laimesti u.c. Foreļu pusdienas.

23. okt pl. 4. pēcp. Centrālā technikuma auditorijā, 725 Bathurst St., (Harbord un Lippincott), prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas sarīkojums.

29. oktobrī pl. 7 vak. Sv. Jāņa baznīcā, 200 Balmoral Ave., Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts. Dir. A. Purvs.

29. oktobrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba medību sezonas atklāšanas balle. Izlozēs medījumus un zivis. Spēlēs Runči.

27. oktobrī p-. 14 Latviešu namā Toronto latv. pensionāru kārtējā sanāksme.

30. oktobrī pl. 14 Latviešu namā TLB rīko LNAK valdes vicepriekšsēža Dr. L. Luksa referātu Reālitāte un maldi šodien. Kafijas galds.

30. oktobrī pl. 4.30 pēcp. Latviešu nama gadasvētki. Vīru koris Viesturs, nama dāmu komitejas loterija, saviesīgs vakars.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS 1977./1978. G. SEZONAS KONCERTI

15. oktobrī pl. 8 vak. Town Hall bass-baritons Kārlis Bauers-Zemgalis, no Šveices.

13. novembrī pl. 2 Sv. Andreja baznīcā Bruno Skultes Daugava. 120 izpildītāju. Apvienots Ņujorkas latviešu un Rotas koris Konektikatā, solisti, teicēji, ērģeles. Diriģents — Andrejs Jansons.

26. janvārī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, čelliste Linda Aļļe no Filadelfijas, ASV

20. aprīlī, 1978. g., pl. 8 vak. Town Hall, Rasma Lielmane, vijole.

4. nov. DV teātŗa pirmizrāde, Neila Simona komēdija — Trīs dienas Plazas viesnīcā.

4.—6. novembrim J. Popeļa gleznu izstāde Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās 200 Balmoral Ave., Toronto. Atklāšana 4. novembrī pl. 19.

5. novembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

5. nov. pl. 7.30 vak. Latviešu namā Preses balle, rakstu un mākslu jampamps. Informācija, ieejas un galda kartes tel. 766-0806.

6. novembrī pl. 13 Latviešu namā akadēmiskās organizācijas Ramave atklāts saiets.

6. novembrī pl. 3 pēcp. Latviešu namā Jāņa Jaunsudrabiņa simtgade. Rīko LPB Kanadas kopa un J. Jaunsudrabiņa prozas balvas fonds.

6. nov. pl. 4.30 pēcp. Sv. Andreja bazn. zālē Gaujas gaidu vienības Mārtiņu vakars bērniem.

19. novembrī pl. 19.30 DV namā DV Toronto nod. rīko Andreja Eglīša vakaru.

19. novembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

12. novembrī pl. 19 Latviešu namā Toronto latv. katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

20. nov. (svētdien), pl. 5 pēcp. Toronto universitātes Convocation Auditorium Latvijas valsts 18. novembŗa atcere. Svētku runu teiks viesis dzejnieks Andrejs Eglītis no Zviedrijas.

26. novembrī DV namā Ūdens kriņģeļu balle ar priekšnesumiem.

26. novembrī Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu telpās Ziemsvētku tirdziņš.

26. un 27. novembrī Latviešu namā gleznotāja Jāņa Kalmītes gleznu izstāde.

27. novembrī pl. 5 pēcp. Bickford Park vidusskolā Dainas koŗa tautas dziesmu koncerts.

3. decembrī Bickford Park vidusskolā „Seši mazi bundzinieki" atkārtojums.

27. novembrī Dainas koŗa tautasdziesmu koncerta atkārtojums.

3. un 4. decembrī DV Ziemas Svētku tirdziņš DV namā.

10. decembrī no pl. 9—13 Latviešu namā TLB dāmu kom. kafejnīca — maiznīca.

11. decembrī Sv. Andreja baznīcā koncerts par labu Sidrabenes jaunceltnei.

1978. GADĀ

14. janvārī komp. Imanta Saksa *JUBILEJAS KONCERTS.*

1. aprīlī, sestdien, pl. 19 Toronto vanadžu koŗa Zīle 6. gadskārtējais koncerts Lietuviešu zālē, 1021 College St.

HAMILTONA

19. novembrī 18. novembŗa svinības MacMaster universitātes telpās. Svinīgs akts — saviesīgs vakars.

31. decembrī — Jaungada sagaidīšanas balle Roberts restorānā. Rīko Hamiltonas DV.

ŠELBURNA

5. novembrī Selburnā Leģionā zālē DV Druvas nod. rīko Varoņu piemiņu un nodaļas 15 gadu darbības atceri.

SV. KATRĪNAS

5. novembrī pl. 19 franču zālē, 101 Garnet St. DV nodaļas sadraudzības vakars.

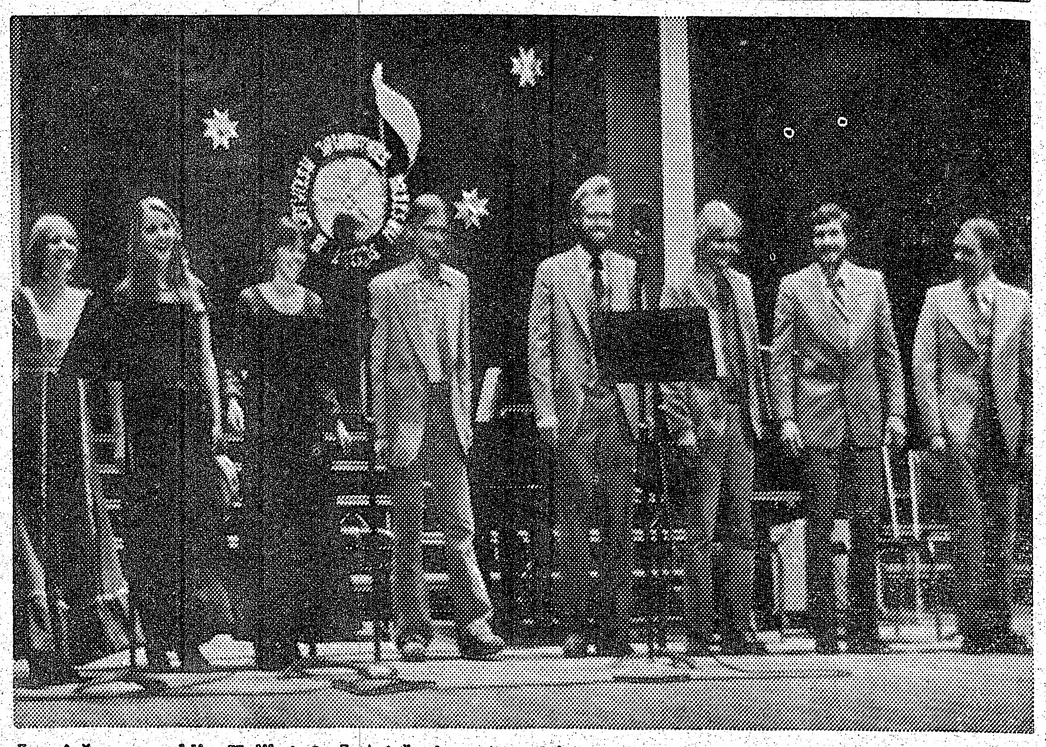

Jauniešu ansamblis Kolibri 2. Latviešu jaunatnes dziesmu svēt ku jaundarbu koncertā Ročestrā. Vidū ansambļa vadītājs Pēteris Aldiņš (ceturtais no kreisā s).

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Jaunatnes dziesmu svētku sarikojumi

SVĒTKU DIEVKALPOJUMS

2. Jaunatnes dziesmu svētku dievkalpojumā Ročestras Cutler Union baznīcā bija ieradušies 450 dievlūdzēju. LELBA pārvaldes priekšnieks prāv. Arturs Voitkus lūdza Dieva svētību mūsu jaunajai audzei. Jaunatnes svētku draudze, pavadmuziku spēlejot Skaidrītei Stakle-Bekerei, dziedaja: „Kad rīta saules stari ka dimants rasā mirdz". Ievada liturģija piedalījās arī vietējās draudzes mācītājs T. Ziraks. Slavas dziesmas Daces Štauveres kompozicijā atskaņoja Montreālas koklētāji un daiņotāji ar solistiem Kristīni Vikmani un Jāni Staprānu dirigentes Ritas Strauciņas vadībā. LELBA Kanadas apgabala jaunatnes nozares vadītājs māc. Juris Cālītis sprediķim bija izvēlējies vārdus: „Es esmu dzīves puteklis, zieds, kas ilgi nepastāv." Vijolnieks Arturs Jansons Ritas Strautiņas pavadījumā atskaņoja Jāņa Mediņa Adanti no sonātas altam. Svētīšanas vārdus teica archibīskaps A. Lūsis. Par dievkalpojuma izkārtojumu bija rūpējusies Ročestras latv. ev. lut. draudzes dāmu komiteja ar priekšnieci Āriju Aizstrautu un darbiniecēm Dagniju Sarmu, Zinaīdu Oļukalnu, Austru Vilku un Inesi Renci, kas bija rūpējušās arī par krāšņajiem rudens ziediem.

PANELIS

Holiday Inn viesnīcas telpās pēc Jauno rakstnieku rīta notika politiskais panelis tikai pirmdienas priekšpusdienā, kad daudzi jau rosijās uz savām mājvietām. Paneli vadīja Dzintra Lejiņa (Ņujorka). Jaunieši Egils Rozenbergs un Juris Bilmanis rādīja slīdītes par nesen notikušo lielo demonstrāciju Vašingtonā. Enerģiskā jauniete Dz. Lejiņa ar M. Pinni, Rutu Svilpi, J. Bilmani, E. Rozenbergu un citiem bija daudz piestrādājuši demonstrācijas priekšdarbu veikšanā. Pēc filmas izrādes bija pārrunas, kuŗās piedalījās Juris Kaža, Dagmāra Vallēna, Viriana Liedere, B. Rubesa, A. Izaks u.c. atzīstot lielo sanāksmi par labi izdevušos, taču būtu bijusi vēlama plašāka informācija latviešu centros. Darbs neatlaidīgi turpinās, lai vērstu brīvās pasaules uzmanību uz apspiestajām tautām un Baltijas valstu beztiesīgo stāvokli padomju okupācijas jūgā. „Tagad ir laiks rīkoties," norādīja Dzintra Lejiņa. Bija prieks par mūsu jauniešu nopietno pieeju mūsu tēvzemes problēmām.

TEĀTŖA IZRĀDE

Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnazijas drāmatiskā kopa viesojās ar V. Richtera komēdiju Pīlēns, ar kuŗu ģimnazisti bija viesojušies jau daudzos latviešu centros, gūstot visur labu atsaucību, kādu ie-

(Turpinājums 11. lp.)

Egilam Kalmem jauna grāmata

Egils Kalme Ņujorkā nupat pabeidzis savu vēsturisko romānu „In the Shadow of Freedom" 60.000 vārdos angļu valodā. Grāmata ir par Otrā pasaules kaŗa gūstekņiem sabiedroto gūstā. Grupa latviešu leģionāru 1945. gadā padevās amerikāņiem Berlīnē. Pārvietoti no vienas nometnes uz citu, viņi sastapās ar 12 citiem Eiropas tautu gūstekņiem amerikāņu un angļu nometnēs Rietumvācijā. Tas ir jauns oriģinālromāns, kas attēlo leģionāru pieredzi, kas cīnījušies pret komūnistiem austrumu frontē un pārbēga pie amerikāņiem meklēt brīvību. Autors pats bijis viens no šiem gūstekņiem un savā grāmatā stāsta patiesību par latviešiem un latviešu leģionāriem, lai atspēkotu Harolda Blūma grāmatu „Wanted," kuŗā daudz nepatiesības par latviešiem un latviešu leģionāriem.

E. Kalmem jau iznākušas četras grāmatas latviešu valodā un viens romāns — „Between two Midsummer Nights" 1976. g. Branden Press apgādā. Autors iesniedzis jaunās grāmatas piedāvājumu Ņujorkas Times Book sabiedrības apgādam iespiešanai, bet apgāds atbildējis, ka grāmata šoreiz neietilpst tā programmā un novēlējis laimes viņa darbam atrast izdevēju citur... (Is)

Lūdzu ziedojiet

PATIESĪBAS FONDAM

Čeki vai naudas pārvedumi rakstāmi uz vārda „TRUTH FUND" un nosūtāmi: „TRUTH FUND", c/o Tremont Savings, Acct. No. 405816, 3445 Jerome Avenue, Bronx, N.Y. 10467, USA.

PATIESĪBAS FONDS

DV teātris Kanadā

izrādīs Nila Simona

TRĪS DIENAS PLAZAS VIESNĪCĀ

Režisors G. Vērenieks,

PIEKTDIEN, 4. NOVEMBRĪ, PL. 20

Sv. Lawrence zālē ,(Town Hall).

Biļešu cenas $6 un $5, iepriekš pērkamas

Sv. Lorensa centrā.

J. POPEĻA

GLEZNU IZSTĀDE

Toronto, Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē,
200 Balmoral Avenue

atvērta

4. nov. no pl. 7—9 vakarā
5. nov. no pl. 3—9 vakarā
6. nov. no pl. 10 rītā — 9 vakarā.

VISI LAIPNI IELŪGTI

Jauna

(Turpinā

mantoja arī
nekā 300 sk
laudēja ja
kiem ar rež
un palīgu J
korātore I
devusi deko
deju lieluz
certa skatuv

DAIĻAMATN
SKATE

Holiday
amatniecība
līti pa vai
daļa svētku
visus neievē
tām piedali
cers, Robe
Plostiņš, Au
Grencions u
nis; ar kok
ris Siliņš, A
lumi), S. D
intarsijas);
Graudiņa u
audumiem —
lija Zariņa,
Aina Šturm
miem —
amatniecībā
visas pāaud

GAISMAS
REFERĀTS

Gaismas
pēcpusdienā
viņš East
runāja par
tajās valstīs
Ap 2 stun

Ziedosi

Pazīstama
nesen pieš
universitāte
baltiešu las
iekārtošana
šu, igauņu
šķirto nauc
sāmvielas
šanai un
pirkšanai,
Ziemeļame
cināti ziedo
kā arī žu
rakstu, bil
citu dokum
krātuves la
tošanai.

Anitas Ku

Jaunatnes dziesmu...

(Turpinājums no 10. lp.)

mantoja arī Ročestrā. Vairāk nekā 300 skatītāju jūsmīgi aplaudēja jaunajiem teātriniekiem ar režisoru H. Miķelsonu un palīgu Juri Brammani. Dekorātore Lonija Klepere bija devusi dekorējumu arī tautas deju lieluzvedumam un koncerta skatuvei.

DAIĻAMATNIECĪBAS SKATE

Holiday Inn viesnīcā daiļamatniecības stendi bija sadalīti pa vairākām telpām, un daļa svētku apmeklētāju tos visus neievēroja. Ar rotas lietām piedalījās: Olģerts Kutcers, Roberts Brutāns, Vilnis Plostiņš, Augusts Telle, Kārlis Grencions un Edmunds Mednis; ar kokgriezumiem — Agris Siliņš, A. Eimanis (arī kalumi), S. Džonsona, A. Šterns intarsijas); keramika — Anna Graudiņa un Vera Medne; ar audumiem — Ausma Siliņa, Jūlija Zariņa, Kaira Lieviņa un Aina Šturma; ādas izstrādājumiem — Ed. Mednis. Daiļamatniecībā bija pārstāvētas visas paaudzes.

GAISMAS AKCIJAS REFERĀTS

Gaismas akcijas referāta pēcpusdienā māc. Paulis Kļaviņš East viesnīcas auditorijā runāja par apstākļiem okupētajās valstīs aiz dzelzs aizkara. Ap 2 stundu ilgajā referātā, kas bija apvienots ar filmu izrādi, aizjūras viesis dedzīgā stāstījumā apgaismoja Gaismas akcijas darbību palīdzēt padomju varas vajātiem un mūsu uzdevumus brīvajā pasaulē, izceļot preses lielo nozīmi patiesības paušanā, kur liela loma arī mūsu trimdas presei.

BALLES

Pēc dziesmu svētku dienu sarīkojumiem bija balles. Tā sestdienas vakarā American viesnīcā ieradās ap 100 ballinieku, īpaši daudz jauniešu. Dejas mūziku spēlēja Runči no Hamiltonas. Rīkotāji nebija cerējuši uz tik lielu jauniešu pieplūdumu, ka telpas izrādījās par mazām. Arī svētdienas vakarā Holliday viesnīcas zālē dejotājiem pietrūka vietas. Abu svētku balļu atbildīgie vadītāji bija Ārija Aizstrauta un J. Liders.

Holiday Inn viesnīcā notika dievtuŗu svētrīts Tēvzemes daudzinājums, kuŗā ieradās ap 350 apmeklētāju. Dižrunu teica Auseklis Pērkons, iztirzājot tēvzemes jēdzienu un pieskaŗoties aktuālām problēmām dzimtenē un trimdā. Dižvadoņa veltījumu Dievam nolasīja Arvīds Memenis. Koklētāju puduris K. Staško vadībā pavadīja kopējās dziesmas un Ariānas Liepiņas dziedātās tautasdziesmas. Modris Mednis lasīja savus dzejolus. Svētbrīdi vadīja Jānis Palieps.

Osvalds Kļavenieks

Toronto latviešu katoļu draudzes dāmu komitejas mūzikālā sarīkojumā 16. oktobrī Latviešu namā. Attēlā no kreisās programmas dalībnieki: Apolonija Sapale-Raikovska, Anna Sviläne, Sandra Broka, Anna Broka, Līga Lūse, Pēteris Zariņš, Laura Zariņa un baletdejotāja Inta Leja. Foto: J. Liģers

HAMILTONAS DRAUDZEI 20 GADU

Kristus draudze Hamiltonā Pļaujas svētku dievkalpojumā 2. oktobrī atzīmēja arī draudzes 20 gadu darbību. Dievkalpojumā piedalījās pašu draudzes mācītājs K. Kuškēvics un viesi — archibīskaps A. Lūsis, prāvests A. Skrodelis un māc. E. Ķergis. Archibīskaps teica svētrunu, dziedāja draudzes koris A. Skudras - Kārkliņas vadībā.

Baznīcas lejas zālē dāmu komiteja bija izkārtojusi groziņu vakaru, ko vadīja Oskars Bērztīss. Par draudzes 20 gadu darbību stāstīja draudzes priekšnieks V. Dāboliņš. Šajā laikā notikuši 900 dievkalpojumi pieaugušiem un 326 dievkalpojumi bērniem. 1959. gadā iegūta baznīca, kas pēc 10 gadiem jau izmaksāta. Draudze nodibināta, divām Hamiltonas latviešu draudzēm apvienojoties. No pirmās draudzes padomes locekļiem atceres vakarā klāt bija E. Meiers, A. Lejnieks, A. Adītājs, H. Švāns, V. Ozols un E. Reinis, kas saņēma katrs pa rožu ziedam, tāpat Regīna Pavasara, kas vadījusi svētdienas skolu visus 20 gadus, kā arī archibīskaps A. Lūsis, prāv. A. Skrodelis, un mācītāji E. Ķergis, J. Cālītis, un A. Prauliņš.

Apsveicēju rindu ievadīja arch. A. Lūsis, no Sv. Andreja draudzes sveica māc. J. Cālītis, Sv. Katrīnu māc. A. Prauliņš, Sadberījas māc. E. Ķerģa dzīvesbiedre, DV Hamiltonas nod. priekšsēdis Eriks Robežgruntnieks, Aiviekstes skautu un Ventas gaidu vienības vad. E. Dāvidsons, no Hamiltonas latv. pensionāru apvienības K. Hermanis.

Ar rakstu bija sveikuši: prāvesti A. Voitkus un A. Šēfers un mācītāji A. Briedis, I. Gaide, E. Lange, Hamiltonas igauņu draudzes mācītājs un HBP priekšnieks V. Ozols. Draudzes vārdā visiem pateicās O. Bērztīss. Koris nodziedāja divas dziesmas. Damu komiteja bija rūpējusies par cienastu, kā arī sarīkojusi loteriju.

J. G.

Ziedosim lasāmvielu

Kentas universitātei

Pazīstamais Rokefellera fonds nesen piešķīris Kentas valsts universitātei Ohaijo 35.000 dol. baltiešu lasāmvielas krātuves iekārtošanai latviešu, lietuviešu, igauņu un somu valodā. Piešķirto naudu atļauts izlietot lasāmvielas iesiešanai, sakārtošanai un uzglabāšanai, bet ne pirkšanai, tādēļ tautieši visā Ziemeļamerikas kontinentā aicināti ziedot latviešu grāmatas, kā arī žurnālu, avīžu, apkārtrakstu, biļetenu, protokolu un citu dokumentu komplektus šīs krātuves latviešu nodaļas iekārtošanai.

Vairāki ziedojumi jau ienākuši, to starpā retu grāmatu krājums no Filadelfijas brīvo latvju biedrības bibliotēkas. No laikraksta Latvija Amerikā apgāda būs iespējams saņemt pēdējos gados izdotos laikraksta eksemplārus, bet lai šis krājums būtu pilnīgs, vēl tiek meklēts dāvinātājs Latvijas Amerikā agrākiem gadu gājumiem. Tikko šāds labvēlis atradīsies, tiks izkārtots transporta jautājums. Ziedotās grāmatas un citu lasāmvielu var sūtīt Kentas valsts universitātes maģistra grada kandidātei Dzintrai Kukainei, 237 Springmont Road, Northfield, Ohio 44067 U.S.A., kuŗa rūpēsies, lai ziedotāji saņemtu universitātes pateicību. Dāvāto eksponātu uzglabāšana nākotnē garantēta. Tie būs pieejami vispārējai publikai svētīnas dienas nedēlā līdz sešpadsmit stundām dienā, un tos arī varēs aizņemties caur bibliotēku sistēmu, pa pastu.

Universitāte uzsākusi arī latviešu valodas mācīšanu. Latviešu valodas kursi ir atsevišķi zemākam, vidējam un augstākam zinību līmenim, un tie pieejami arī tiem, kas studē citās universitātēs. Pēc pārbaudes izturēšanas par pamatkursa beigšanu piešķir četras ieskaites stundas, bet par pārējo kursu beigšanu trīs. Par katru kursu reģistrējoties, jāmaksā 28 dol. Kursos lieto tikai brīvā pasaulē izdotas mācību grāmatas. Tuvāku informāciju par valodu kursiem sniedz lektrise valodu profesore Dr. Dzidra Šlaka, 436 Forest Drive, Rossford, Ohio 43460, U.S.A. **Dzintra Kukaine**

Vai Amerikas gimnazija „apēdis" Minsteri?

(Turpinājums no 9. lp.)

LNAK turpmāk piešķirs Atzinības rakstus par sevišķiem nopelniem mūsu nacionālpolitiskā darbā. Pirmos šāda veida pagodinājumus paziņos jau šī gada 18. novembŗa svinīgajā aktā. Metu Atzinības rakstam zīmējis Alfreds Jaunzems. Dr. A. Vanags, kas darbojas arī Kārļa Ulmaņa piemiņas sarīkojuma rīcības komitejā, ierosināja Saulainē uzstādīt mūsu valsts pēdējam prezidentam piemiņas plāksni. Padomā izdot arī Kārļa Ulmaņa grāmatu Degsme, ap 300 lpp. biezā sējumā, kas maksātu 18 dol. Šo izdevumu laistu pārdošanā jau pirms Draudzīgā aicinājuma dienas janvāŗa beigās. LNAK grāmatas sagatavošanai no budžeta līdzekļiem aizdeva 400 dol., pasūtinot 10 grāmatas savām vajadzībām.

LNAK politiskās informācijas nozares vadītājs Dr. L. Lukss plašāk ziņoja par notikušo politisko semināru Toronto, par ko jau atreferēts laikrakstos, tāpat par septiņu nāciju pārstāvju sanāksmi Otavā, kas atstājusi labu iespaidu. Kanada nebaidās prasīt Helsinku nolīguma ievērošanu, par ko runā Beldgradā. Visi LNAK iesniegumi Otavā rūpīgi dokumentēti, tāpa PBLA. Dr. L. Lukss ierosināja nolikt vainagu Kanadas varoņu piemiņas dienā 11. novembrī, saistot to ar cilvēka tiesību jautājumu, jo arī kanadieši 2. Pasaules karā cīnījušies un lējuši asinis par cilvēka tiesībām, ko tagad turpina apspiestās tautas.

Sakarā ar komūnistu apvērsuma Krievijā atceri novembŗa sākumā, Pad. savienības sūtniecībā Otavā 3. un 7. novembrī paredzēta gadskārtējā diplomātiskā korpusa un citu viesu pieņemšana. Ukraiņu Moroza komiteja pieņemšanas laikā plāno pie sūtniecības demonstrāciju. Iespējams, ka no Toronto uz Otavu varēs noorganizēt kopēju brauciemu autobusos.

LNAK valde apstiprināja Brīvības fonda statūtu komisiju, kuŗā darbosies J. Mežaks, A. Joma, Dr. E. Upenieks, no LNJAK A. Černavskis un no DV V. Plūdons. Konsultanti: V. Upeslācis, J. Grodnis un Dr. A. Šteins

Nākošā valdes sēde trešdien, 16. novembrī, pl. 19.30 tajās pašās telpās. **K. S.**

Anitas Kuprisas trompetes solo jaunatnes dziesmu svētku jaundarbu koncertā. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Atklāšana 15. oktobrī

Ikviena mantojums - kanadiešu Odiseja

Jauna, pastāvīga izstāde Nacionālā Cilvēka Mūzejā, Otavā

Ar savu izstādi „Ikviena Mantojums — Kanadiešu Odiseja" Nacionālais Cilvēka Mūzejs atradis jaunu un dzīvu pieeju, kā demonstrēt, izskaidrot un saglabāt Kanadas tautu kultūru.

Izstāde stāsta par „Ikvienu", jauns cilvēks, kas dodas ceļā, lai atrastu savu vietu pasaulē. Šis cilvēks, ķaut izdoma, simbolizē visus tos kanadiešus, pagātnē un tagadnē, kas atstāja māju un dzimteni, lai sāktu jaunu dzīvi Kanadā.

Ceļā ar „Ikvienu" mēs piedzīvojam grūtības un šķēršļus, panākumus un prieku. Mēs apmeklējam pagātni un tagadni, un cilvēces vēstures dažādos laikmetus.

Visai izstādei skan cauri vēsts, ka tradicijas ir nemainīga vērtība cilvēces vēsturē, vai tās mantotas no paaudzes uz paaudzi, vai pirktas veikalā.

„Ikviena" stāsts turpina risināties katrā mūsu dzīvē, un mēs arī esam šī stāsta autori.

Apmeklējiet izstādi „Ikviena Mantojums — Kanadiešu Odiseja", kur pieredzēsit bagāto Kanadas folkloru.

Nacionālais Cilvēka Mūzejs
Nacionālie Kanadas Mūzeji

Hon. Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'hon. Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Multikulturālisms: vienība dažādībā

Par tautu brīvību

Hamiltonā nodibināta Austrumeiropas apspiesto tautu biedrība. Par tās priekšsēdi ievēlēts mācītājs Dr. J. Girinijs (Girhiny) kas ir arī ungāru pārstāvis, par sekretāru latvietis Oskars Bērztīss. Biedrības mērķis sniegt informāciju par cilvēka tiesību pārkāpumiem aiz dzelzs aizkar, kā arī cīnīties par brīvību un neatkarības atgūšanu apspiestajām Austrumeiropas zemēm.

Biedrības dibināšanā piedalījās igauņi, latvieši,poļi, čechi, ungāri un ukraiņi, bet nepiedalījās lietuvieši. Biedrība informēs kanadiešus par stāvokli okupētajās zemēs ar apkārtrakstiem, ziņojumiem presei, radio un televīzijas raidītājiem. Biedrība nodibināta, lai sagādātu Belgradas konferencei nepieciešamo informāciju par Helsinku lēmumu pārkāpumiem. Garāks raksts par tās nodibināšanos, mērķiem un uzdevumiem bija publicēts arī Hamiltonas Spektētora 11. oktobra izdevumā. J. G.

MONTREALA

● Prāv. A. Voitkus 3. septembrī Montrealā salaulājis Ilzi Štauveri un Glenu Hillieru. Jaunais pāris apmeties uz dzīvi Vinipegā.

● Montrealas divas latviešu mūzikas vienības — vīru koris Junda (ar 100 dol.) un Montrealas koklētāji- dainotāji (ar 75 dol.) atbalstījuši Bruno Skultes kompozicijas Daugava atskaņojuma iestudēšanu Ņujorkā. (ls)

ŅUJORKA

● Labi apmeklētā Rasmas Lielmanes koncertā mazajā Karnegi zālē 25. septembrī klausītāji varēja noklausīties augstas kvalitātes atskaņojumu. Bija iespēja dzirdēt mākslinieci, kas ieguvusi atzinīgas atsauksmes cittautu presē Eiropā. Arī nesen iegūtā pirmā vieta Šveicē ir apliecinājums vijolnieces spējām un panākumiem. Viņa izkļuvusi no okupētās Latvijas 1971. gadā, tagad dzīvo Meksikā, koncertējusi Eiropā un Kanadā. Māksliniece deva arī divas piedevas. Vk

Otrā iespiedumā iznākusi īsā laikā izpārdotā

A. Dzērvītes grāmata

LATVJU RAKSTI

Pasūtināma:

DV grāmatnīcā, 491 College St.
Toronto, Ont. M6G 1A5

Leona Rumaka grāmatnīcā, 27 Miller Place
Hempstead, N. Y. 11550, USA

IMANTA PARCEL SERVICE's

Sakarā ar aizliegumu iesūtīt Padomju savienībā, līdz ar to arī Latvijā, visāda veida gaļas produktus (arī taukus), esam spiesti pārkārtot mūsu jaunākā kataloga -77- standartsaiņus sekojoši:

1. 2 kg margarīns, 2 kg cukurs, 2 kg rīsi, 2 kg žāv. jaukti augļi, 200 cigaretes. 65.00
2. 2 kg cukurs, 2 kg kafija, 2 kg kakao, 2 kg jauktas šokolādes konfektes un karameles, 2 kg margarīns, 2 kg rīsi, 2 kg krējuma siers, 2 kg žāv. jaukti augļi, 2 kg olīveļļa, 200 g garšvielas pēc vēlēšanās 155.00
3. 1 kg margarīns, 1 kg kakao, 1 kg kafija, 500 g olīveļļa, 250 g rozīnes, 200 g šokolāde, 100 cigaretes 70.00
4. Tas pats dubultots 130.00
7. 1 kg cukurs, 1 kg margarīns, 1 kg rīsi, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg krējuma siers, 500 g kafija, 500 g kakao, 400 g zupas konc., 100 g tēja, 200 g šokolāde kārbā, 250 g karameles, 200 g tualetes ziepes, 60 cigaretes 80.00
8. Tas pats dubultots 150.00
11. 1 kg krējuma siers, 1 kg kafija, 1 kg kakao, 2 kg margarīns, 1,5 kg olīveļļas, 1,5 kg zupas konc., 100 g pipari, 100 g kanēlās, 250 g rozīnes, 1 gab. tualetes ziepes 110.00

Pārējos saiņos nav labojumu.

Steidzaties pasūtināt Ziemsvētku saiņus — vēlākais līdz 15. novembrim.

Pieprasiet mūsu pilnīgu cenrādi, kam tas vēl nebūtu piesūtīts

IMANTA

IMANTA PARCEL SERVICE

MOSEKEARET 6 — 2880 BAGSVAERD
COPENHAGEN DENMARK

Korp. Spīdola filistre

Astrīda Lasis

dzim. Janitens

šķīrusies no mums 1977. gada 8. oktobrī Toronto

Pēkšņi tagad viss ir dzisis,
Iziris kā sapnis īrst . . .
Svēta atmiņa tik sirdī,
Kuŗu mūžam neaizmirst.

Sēro

24. coetus: Alda, Inese, Jana, Judīte, Valda un audzinātāja Mirdza

Mūsu mīļā māmulīte, vecmāmiņa,
Rāmuļu Lielmaņu saimniece

Anna Dzeguze

dzim. Slavieša

dzimusi 1894. gada 19. janvārī Rāmuļu Ķēsās,
negaidot aizgājusi Aizsaulē 1977. gada 10. septembrī Rīgā,
sava 36 gadus neredzētā dēla apciemojuma laikā;
apglabāta 1977. gada 17. septembrī dzimtas
kapos Rāmuļos.

„No prieka miršu,
kas mani satrieks;
ar savu vietu
savienošos."
Z. Lazda

Mīlestībā

Juris, Emma un Kaspars Dzeguze
Toronto, Kanadā

Jānis Pavlovs

Dzimis 1922. gada 14. martā Taurupes pagastā, Latvijā
Miris 1977. gada 15. oktobrī Toronto, Kanadā
Apbedīts 1977. gada 18. oktobrī Gravenhurstas kapos

Ja teiktu man sveši ļaudis,
Es neticētu,
Ka kapiņā, mazā, tik mazā,
Var aprakt tik daudz, tik daudz.

Par viņu sēro

sieva, brālis un radi Kanadā, ASV un Latvijā

Mūsu mīļais draugs

Mārtiņš Pļavnieks

aizsaukts mūžībā.

Klīst zemes ēnas —
Debess rīts sāk māt,
Grimst nāve dzīvībā . . .
Kungs paliec klāt.

Pēc viņa skumst:

Mārtiņš, Susan, Dzintra un Pēteris Otavā, Ernests un Elza Hamiltonā,

(51. turpinājums)

„Es domāju, ka mirstīgam cilvēkam nevajadzētu ar savu spriedumu mūžības noslēpumos iejaukties," Ceriņš neatlaidās.

„Dziesmā tikai konstatēts fakts," Kalums iebilda.

„Vai tu neievēroji, cik jaunais mācītājs nopietni dziedāja līdzi? Viņam likās, ka ar sešdesmitiem jau katrs nogatavojies šim laikam," Ceriņš iebilda, atminēdamies arī savus nodzīvotos gadus.

„Bet ja Lūcija Vāvere dziesmu pati izvēlējusies? Mācītājam un draudzei atlika to tikai nodziedāt."

„Vai tev neliekas, ka Lūcija tīši to izmeklējusi?"

„Dziesmas ir dažādas, ļoti daudzas no tām sacerējuši vecie vācu mācītāji, daudzas pārtulkotas latviski. Tagad tās varētu likties novecojušas, varbūt nepiemērotas, bez īstas dzejas vērtības, bet tās ir garīgās dziesmas, un mēs viņas dziedam," Kalums prātoja.

„Pateic tikai, ka garīgs, un dzied līdz!" Ceriņš iesaucās.

„No kura laika tu esi kļuvis tik nesamierināms?"

„Vai tu neesi redzējis nemieru katrā manā gleznā? Stefānija bijusi tik nemierīga, ka izceļojusi pat no tavas istabas," Ceriņš iesmējās.

„Tu esi jocīgs."

„Ja es tāds nebūtu, es negleznotu un tu nerakstītu..."

Laikam Ceriņam tomēr būs taisnība. Vai viņš, Kalums, arī nebija jocīgs? Atkūlies svešā pilsētā un sācis rakstīt grāmatu, lai degunu pētnieki to godalgotu! Viņš nebija nemaz nopietni domājis līst caur adatas aci izredzēto nometnē, kur visi bija izmeklēti vienādiem deguniem un sadzīti kopā pēc rūpīgas izlases.

Kādu laiku abi gāja klusēdami.

„Vai tu atminies mūsu pirmo tikšanos?" Ceriņš pēkšņi iejautājās.

„Jā, tu mani alus dzertuvē uzskicēji. Vai dzērājus vēl vienmēr zīmē?

„Nē, tie visi vienādi, nav izcilu īpatņu: visiem lieli vēderi un iezilgani deguni, dažiem arī sarkani."

Deguni! Par tiem Kalums nupat bija domājis. Nav īpatņu, visi vienādi, Ceriņš bija tikko teicis. Bet tie ir godalgošanas vērti deguni. Pēdējo frazi Kalums bija izteicis tik skaļi, ka Ceriņš iesaucās: „Godalgošanas vērti! Jā, tos varētu godalgot, šos alus večus."

„Es nedomāju alus dzērājus, bet tavas dzērāju skices, kas būtu godalgojamas," Kalums pārlaboja.

„Ja savāktu visu, ko šajos gados pie alus glāzes esmu zīmējis, pietiktu, lai iztapsētu visus trīs latviešu nama stāvus," Ceriņš sprieda, „bet neviens šos zīmējumus nav uzglabājis. Tie sen jau sadeguši pilsētas atkritumu krāsnīs."

„Vai Lūcija Vāvere savu invalidu arī sadedzinās?" Kalums iejautājās, kad par dedzināšanu bija sākuši runāt.

„Protams, veco iegrūdīs krāsnī, kur viņš lielajā karstumā vēl piecelsies sēdus, lai nolādētu savu piedzimšanu un sabruktu pelnos."

„Arī tu esi dzīves nīdējs?"

„Es nenīstu dzīvi, es nīstu iznīcību!"

„No tās tu neizbēgsi."

„Kādēļ to vēl vajadzētu publiski atgādināt?"

„Tu pats bēru mājā ieradies kafiju dzert," Kalums pārmeta.

„Gadījos tur pirmo reizi, kad izvada kādu latvieti. Ja kāds mirst pašu ģimenē, mēs skaudrāk izjūtam iznīcību. Ar svešiem ir citādi, to ir daudz — kā koku mežā. Kad izcērt mežu, rodas atkal jauna audze. Aiz mums paliek tikai celmi," Ceriņš domīgi teica.

„Arī celmi dod atvases."

„Tur izaug jauns mežs starp svešiem kokiem, kas nav vairs mūsu."

Abi prātnieki bija kājām nosoļojuši lielu gabalu.

„Derētu viens alutiņš sājās dūšas noskalošanai," Ceriņš ieminējās.

Pie kāda nama fasādes iemirdzējās un nodzisa neona uzraksts: „Macambo Tavern". Kalums pasūtināja divus skotu viskijus ar sodu.

21.

Pēc vecā kara invalida bērēm dzejniece Lūcija Vāvere kādu laiku sabiedrībā nerādījās. Lai gan viņa bēru dziesmu lapiņā pati bija izvēlējusies vārdus par gatavo vārpu un plaujas laiku, kad nāves izkaptij vajadzēja nopļaut arī viņas ilggadējo Vācijas nometņu laika draugu, tagad likās, ka vecais kādus gadus vēl būtu varējis padzīvot, kā to jau bēru dienā bija atzinis mākslinieks Pēteris Ceriņš. Pa ilgajiem kopdzīves gadiem vārgāks gan bija palicis, bet gluži lapsām izbarojams nebija. Dzīvs būdams, viņš par Lūcijas privāto dzīvi neinteresējās, bet nu, kad bija kļuvis nelaikis, šad un tad naktīs apjautājās, vai Pastalnieks bieži ierodas ciemos? Lūcija tādās reizēs, no miega uzrāvusies, tūliņ ķēra pēc cukurgraudiņa un baldriāna vai buldurjāņa pilieniem, kā viņa tos sauca.

„Koks atstāj celmu, cilvēks atmiņas," dzejniece vientulības brīžos atminējās nāves ziņās un agrāk uz kapu krustiem lasītus vārdus. Lūcija atmiņās vairāk kavējās, kad sāka domāt par pelēcīgo bēgļu dzīvi Vācijas barakās, kur nemīlīgs dzestrums rudeņos un ziemā līda pa visām šķirbām, saldējot miesu un garu. Toreiz trīsdesmitgadīgais karavīrs, kaut arī zaudējis vienu kāju, ienāca Lūcijas neapskaužamajā ikdienā kā silts saules glāsts. Asinis bija karstas, pēc mīlestības izslāpušas, tāpat kā miesa pēc maizes.

Bija arī daudz negodīgu sieviešu izmantotāju, kas tikai izsildījās pie viņu sāniem un līdzēja vēl apēst trūcīgo nometņu devu. Lūcijas pielūdzējs nebija no tiem, kas būtu bijis iekāpis viņas sirdī ar visām galošām. Viņš bija maigs un gādīgs kā labs tēvs. Lūcijas lieso gadu galdā netrūka ne trekno Hamburgas siļķu, ne sarkano biešu salātu, ne miltaino Šlēzvigas kartupeļu, kurus viņas jaunais draugs laiku pa laikam pārnesa no vācu zemnieku laukiem, kā pats lielījās, pircis par poļu naudu.

Vācu zemnieks invalidam reiz bija uzrīdījis savu sumi, bet tas bija iekodis viņa mākslīgajā koka kājā un nokaunējies aizskrējis atpakaļ, kamēr invalids ar savu kartupeļu kuli mierīgi aizsoļojis, vācietim nikni lamājoties.

Lūcija Vāvere atminējās arī pirmo kopīgi pavadīto nakti ar savu rūpīgo apgādnieku vācu skolas bēniņos. Bēgot no krieviem, kara pēdējā pavasarī Libekā bija saplūduši no Meklenburgas daudz visādu tautību bēgļu.

(Turpinājums sekos)

Edvarts Tūters

VAKARĒŠANA AR DZIESMU

Aizvienam kāda dziesma
Nāk mani bildināt,
Lai es to ieaicinot
Pie sevis vakarēt.

Nāk daža melnā tērpā
Nes brāļu sveicienus
No krievu zemes taigām,
Kur liess tiem ugunskurs.

Bet cita atnāk ņipra —
Ar jestrām cerībām:
„Sniedz roku, kopā iesim
Uz jaunām uzvarām."

Nāk daža arī tāda,
Kas šaubas izdala:
„Tik melnas tagad putas
Pie Rīgas Daugavā."

„Maļ čūska nāves māli,
Dilst gaisma dildama;
Briest vagari un kraukļi,
Plaukst melna nediena."

Nāk dziesma arī tāda,
Kas jaukas vēstis nes:
„Vēl dzimtenē un trimdā
Skan Līgo gaviles."

„Vēl dzimtenē un trimdā
Kvēl sirdis brīvībai,
Tāpat kā Dieva saule
Kvēl zemes dzīvībai."

Guna Ikona

PALSĀ GAISMA

Nesilda saule
rudens aizmirstos lakstus,
rīts vārdus plakani noliek
ap rītiņa galdu
(rātnās rindās)

un vakars
— ir kluss.

Putnu skurbums —
karstās vasaras kaisme —
piemirsts
(kaut kur čiepst zvirbulis,
auglīgās ražas garlaikots).

Kas gan vairs
atceras ligzdu tapšanas
dziesmu?

Taču dzisušie
zibeņi izlokās vēl
sapņa ainavu
nepārredzamajos klajumos,
tēmējot
ozola sirdī.

L. J. Krūmājs

RUDENĪ

Rīt dienas pelēkas un drūmas,
aiz biezas miglas saules
spozme segta,
ar miglu visa debess klāta,
pat zvaigznes nevar
saskatīt.
No debess tālēm rasa krīt un
krīt,
un lietus neapstāj.
Tas apdraud koku
brīnumskaistās
lapas,
ko rudens vēji kokiem nežēlībā
rauj
un atdod trūdu mātes klēpim.
Ir rudens ziemai vēris durvis.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Divas Dieva dienas

Katrā nedēļā ir divas dienas, par kurām es nekad neraizējos: divas bezrūpju dienas, pilnīgi brīvas no bailēm, neatkarīgas no manām cerībām vai gribas.

Viena no šīm dienām ir vakardiena. — Vakardiena ar visām tās rūpēm neapmierinātību, sāpēm, ilgām, kļūdām, pārpratumiem, nepareizu rīcību ir aizgājusi uz visiem laiku laikiem un to man ir neiespējami atsaukt. Es nespēju padarīt par nebijušu nevienu nepareizi padarītu darbu vai ņemt atpakaļ kādu vakar nevietā izrunātu vārdu.

Viss tas, ko mana dzīve satur — nepareizības, nožēlas, sāpes — atrodas visvarenā Dieva rokās, un Viņš vien var pasniegt medu no klints, dot saldu ūdeni draudīgākā tuksnesī. Tā ir Dieva mīlestība, kas spēj pārvērst nelabas lietas labās, raudas pārvērst smieklos, pelnus pārmainīt skaistumā, dot slavas tērpu nospiesta gara vietā, bēdu nakts vietā sniegt prieka pilnu rītu.

Visu, ko es varu darīt, ir glabāt brīniškīgas atmiņas, saldas un maigas, kas turpina smaržot sirdī no dienas, kas aizgājusi. Es nekā vairāk nevaru darīt ar vakardienu. Tā bija mana, tagad tā ir Dieva.

Otra diena, par kuru es neraizējos, ir rītdiena. Rītdiena ar visām iespējamībām, ar tās nastām, briesmām, lieliem solījumiem, vājiem pildījumiem, neveiksmēm un kļūdām, ir tik neaizsniedzama man, kā tās nomirusī māsa — vakardiena. Tā ir Dieva diena. Rītdienas saule uzlēks visā krāšņumā, kaut arī tā būtu aiz raudošiem mākoņiem. Bet tā uzlēks!

Man nav nekādas mantas vai īpašuma šajā vēl nedzimušajā žēlastības dienā. Visa nākotne atrodas droši Mūžīgā Dieva rokās, kas glabā manas vakardienas dārgumus. Viņa mīlestība ir augstāka par zvaigznēm, plašāka par debesīm, dziļāka par jūrām. Rītdiena — tā ir Dieva diena, bet tā būs mana diena.

Tātad man pieder tikai viena diena nedēļā, un tā ir šodiena. Ar ticību Dievam un ar uzticēšanos Viņam ikviens var izcīnīt šodienas cīņu un panest vienas dienas nastu.

Draugs, to var tikai tad, kad šodienas nastas un rūpes ir pienācīgi nomērītas no Dieva mūžīgās gudrības un autoritātes, kas dod solījumu: „Kāda būs tava diena, tāds būs tavs spēks." Mēs paši vairojam nastas tām divām bezgalīgajām mūžībām — vakardienai un rītdienai, un iznākumā — mēs paši sabrūkam. Šīs dienas piedzīvojumi sairdina cilvēku garīgi. Tā ir vainas apziņa, par kaut ko vakar nelabi padarītu un bailes par to, ko rītdiena varētu atnest.

Šīs, vakardiena un rītdiena, ir Dieva dienas. Atstāj tās Dieva ziņā., vidū starp tām ir cilvēka diena. Nē, drīzāk tā ir „mūsu" diena — Dieva un mana. Un kad es uzticīgi daru man norādītos pienākumus šajā „mūsu dienā," Dievs rūpējas par vakardienu un rītdienu.

„Šī ir tā diena, ko tas Kungs devis: priecāsimies un līksmosimies šinī dienā." — Ps 118.24.

Tris kalpi

Mat. ev. 25,14 — 30

"Ikvienam, kam ir, tiks dots, un tam būs pārpilnība, bet no tā, kam nav, atņems arī to, kas tam ir." Ar šiem vārdiem Jēzus nosēdz līdzību par cilvēku, kas saviem trim kalpiem uzticēja katram zināmu mantas daudzumu, bet pats aizceļoja. Kalpu uzdevums ir ne tikai uzticēto mantu sargāt, bet iespēju robežās — vairot. Atgriezies kungs uzzina, ka divi kalpi uzticēto mantu dubultojuši, bet trešais to apracis zemē.

Pirmie divi kalpi mērķi sasniedza tāpēc, ka viņos bija dzīva un aktīva pienākuma apziņa un ka viņi mīlēja savu kungu.

Jēdziens 'pienākums' ir viens no tiem, ko trimdā lietājam visbiežāk. Dažreiz pat šķiet — par biežu. Mums vienmēr atgādina, ka mūs saista pienākums pret Dievu, pret tauru, pret nabagiem un bāriem, pret aizmirstajiem un apspiestajiem; ka mums ir pienākums gādāt, lai jaunā audze uzaug par kristiešiem un latviešiem un darīt iespējamo, lai mūsu tauta reiz kļūtu brīva. Mēs šos pienākumus zinām; un zinām arī, ka pienākuma pildīšana prasa ne tikai iekšēju gatavību un labus nodomus, bet saistīta ar pūlēm un darbu, upuriem, sviedriem un atsacīšanos.

Upurēt un atsacīties spēj tikai tas, kas mīl. Ja šodien esam kopā, lai Dievam pateiktos, ka viņš mūsu darbam licis izdoties, tad tāpēc, ka darbā mūs sauca mīlestība. Mīlestība uz savu draudzi, savu tuvāko un — par visām lietām — uz mūsu Dievu un Pestītāju. Kas ir darīts, tas darīts mīlestībā un ticībā — un Dievs šo milestību svētījis.

Jēzus līdzībai par trim kalpiem ir drūma izskaņa: trešo kalpu, kas uzticēto mantu apraka, kungs padzen. Padzen tāpēc, ka kalpam trūka gribas, pienākuma apzinas un mīlestības, trūka ideālisma un centības.

Trešais kalps nebija ļauns cilvēks. Iespējams, ka zināmos apstāklos, uzraudzīts un vadīts viņš bija čakls un centīgs kalps. Viņa likteni izšķīra tas, ka viņš neuzticējās pats sev, ka viņam trūka vēlēšanās kaut reizi mēģināt pacelties pāri sev pašam. Dieva dotās dāvanas viņš neizšķērdēja, bet labuma no tām arī nevienam nekāda nebija — ne viņam pašam, ne citiem. Viņš tās pieticīgi apraka zemē.

Paturēsim prātā ne tikai cildinātājus vardus, ko Kristus saka tiem, kas uzticēto mantu vairojuši, bet arī šī trešā vīra likteni. Jo — arī mūs gaida darbs. Daudz darba. Nesaliksim pieticībā un pašapmierinātībā rokas klēpī: neraksim zemē dāvanas, ko Dievs mums piešķīris.

Prāv. A. Voitkus

Milestības vērtība

„Tagad skatāmies it kā miglainā spogulī, bet tad vaigu vaigā, tagad es atzīstu pa daļai, bet tad es atzīšu, itin kā es esmu atzīts."
1. Kor. 13:12.

Ar šo pantu Pāvils grib mums pateikt: lai gan atziņa iet pakāpeniski no mazuma pie daudzuma un daudzums pie pilnības, tomēr absolūta atziņa šajā dzīvē nav sasniedzama. Šinī 12. pantā mums dots salīdzinājums starp divām pasaulēm: kādi Kristus ļaudis ir šeit un kādi tie būs mūžībā. Šeit viņi vēl padoti nepilnībai, tur viņiem piederēs pilnība.

Pārdomās par mīlestību apstāsimies pie vārdiem:

„Bet nu paliek ticība, cerība un mīlestība, šās trīs, tomēr lielākā no tām ir mīlestība."
1. Kor. 13:13

Ar šo vienkāršo, bet neizsmeļamo teikumu apustulis nobeidz šo skaisto himmnu. Tas ir varens akords, kas atbalsojas ne tikai virs zemes, bet arī debesīs. Iepriekšējos pantos apustulis parādījis mīlestības pārākumu par garīgām dāvanām, kā valodām, praviešu mācību un atziņu, bet šai, pēdējā pantā, viņš teic kaut ko brīniškīgāku, proti, mīlestība iet pāri visām dāvanām un arī tādām garīgām vērtībām kā ticība un cerība.

Lielāka par ticību un cerību ir mīlestība. Mīlestība ir lielākā vērtība. Bez mīlestības ticība un cerība ir nepilnīgas. Ir ticība, kas pārceļ kalnus, bet bez mīlestības tāda kalnu pārceļšana līdzinās nullei. Ir cerība, kurai trūkst mīlestības elementu. Šāda ticība un cerība ir neskaistas, nabadzīgas vērtības.

Ticība, cerība un mīlestība ir kristiānisma galvenās pazīmes, kristieša rakstura sastāvdaļas. Kristiānismu mēs nevērtējam pēc baznīcu skaita un to glītuma, bet pēc cilvēku (draudzes loceklu) rakstura glītuma. Tādēļ parādīsim, ka mēs Dievam uzticamies, mīlēsim ar darbiem un savu dzīvi.

Pāvils, nobeidzot 13. nodaļu, iesāk nākošo nodaļu ar vārdiem: „Dzenieties pēc mīlestības!"

K. B.

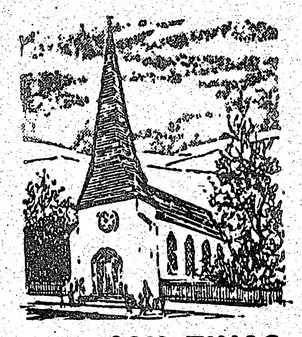

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cress., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 290 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un ceturtdienās no pl. 9.30 līdz 12 no rīta, bet trešdienās no pl. 18—20 un piektdienās no pulksten 17—20. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas. Draudzes kanceleja atvērta otrdienās un ceturtdienās no plkst. 12—20 Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 no rīta.

23. oktobrī pl. 11 Jaunatnes svētdienas dievkalpojums ar dievgaldu. Svētdienas skolas mācību sākums. Iesvētāmo un jauniešu diskusiju grupu pārrunas.

30. oktobrī pl. 11 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļā mecosoprāns Ž. Vītola.

6. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Saulaines vasaras nometnes pārrunas.

13. novembrī pl. 11 Varoņu atceres dievkalpojums. Mūzikālā daļā baritons Alberts Vītols.

18. novembrī p-. 19.30 Latvijas neatkarības dienas atceres dievkalpojums visām draudzēm Sv. Andreja baznīcā.

20. nov. pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide.

Māc: J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. Toronto. Mājā 8 Rolland Road, 482-5743.

23. oktobrī pl. 11 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma iesvētāmo jauniešu un vecāku sanāksme.

30. oktobrī pulkst. 15 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dziedās draudzes koris.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

23. oktobrī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda jauniešu grupai.

30. oktobrī pl. 13 Reformācijas svētku dievkalpojums un svētdienas skola. Dziedās Viestura koris. Pēc dievkalpojuma draudzes bazārs baznīcas zālē.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 16. Bībeles studijas un lūgšanas vakari trešdienās pl. 19.30 Walmer Road baptistu dievnamā.

6. novembrī pl. 15 26. gadasvētki. Viesis māc. V. Landmanis no Čikagas. Piedalās soprāni Vilma Landmane un Marta Cakare, kā arī Čikagas un Toronto draudzes koris dir. A. Purva un R. Kalnmaļa vadībā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., tālr. 533-9456 Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18. Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 7.30 —9.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

23. oktobrī pl. 14.30 — dievkalpojums angu valodā ar dievgaldu, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 16 draudzes dievkalpojums.

30. oktobrī pl. 10.30 no rīta — bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — Reformācijas svētku dievkalpojums.

6. novembrī pl. 10.30 — bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 — draudzes dievkalpojums

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3966, Otavas latv. ev.-lut Miera draudzes Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

23. oktobrī pl. 14 dievkalpojums. Pēc dievkalpojumu jaunu dziesmu mācīšanās.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRITIŅS AR DIEVU"

Nepārtraukti 22. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborogh, Ont. Tālrunis 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidijums katru svētdienu pl 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Mikelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0932

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntly Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bufalo TV stac. 29, 700 Club ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 889-3126.

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaitiēs latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

PAVASARA LE 1-7353

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 RONCESVALLES AVE. Īpašniece St. ČUKULS

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19% mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 7.00,
ceturtdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

JAUNAS GRĀMATAS

Jānis Rudzītis — Raksti	$40.00
Ž. Unāms — Kārlis Ulmanis	$15.50
A. Bīlmanis — A History of Latvia	$25.50
Jānis Jaunsudrabiņs 1877 — 1977	$2.00
Vija Spekke — Rāvējs un Mieriņš	$5.00
A. Voitkus — Vēja nestas lapas, rom.	$9.00
U. Ģērmanis — Tālu tālumā, lielā plašumā	$9.00
V. Mobergs — Zaldāts ar salauztu šauteni	$8.00
Alf. Dziļums — Plosti sēklī	$ 7.50
G. Janovskis — Kaijas kliedz vētru, rom.	$ 8.50
A. Michelsons — Gambija, rom.	$ 7.50

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

224-6850
5385 Yonge St. Suite 20,
(Northtown Shopping Plaza)
Willowdale, Ont.

445-5325
72 Northdale Rd.
Willowdale, Ont.

sovereign GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $25.—
☐ 6 mēnešiem $13.00
☐ 3 mēnešiem $ 6.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ERGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto 17. Tālr. 534-0563

EGLĒSNES

ALDA LIGITA HENIŠS
KLASISKĀ BALETA SKOLA

Uzsāk 1977.-78. gada sezonu
17. oktobrī Sv. Jāņa baznīcas telpās
Toronto

INFORMĀCIJAI ZVANĪT
242-4277
ALDA L. HENIŠS
MEMBER—CANADIAN DANCE TEACHER'S ASSOC.

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 8. vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

1977. gada izpārdošana

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS
CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA
Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
HANS PLAUDE Tālr. HO 5-1131

Robertson Motors Ltd.
1555 Danforth Av., Toronto 6.

A. Eglītis - TV RENTALS
161A Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L3
Tel. 537-1401

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

Mācītājs M. Grīvāns un J. Šmits Austrālijā

Austrālijā patlaban viesojās abi minētie mācītāji, kas izkļuvuši no okupētas Latvijas. Trešais tālais Piektā kontinenta viesis ir prof. Dr. Lēbers no Rietumvācijas. Pēdējais dzīvo Ķīlē, māc. J. Šmits Kanadā un māc. M. Grīvāns Zviedrijā. Māc. J. Šmits apmeklēs arī Jaunzēlandi, uz kurieni izbrauks 19. oktobrī. Māc. M. Grīvāns uzturēsies Austrālijā vēl visu mēnesi un novembŗa sākumā atgriezīsies Stokholmā. Dr. Lēbers studenšu korporāciju kopas sarīkojumā Melburnā 3. oktobrī referēja par latviešiem Pad. savienībā no 1919. līdz 1940 gadam.

Pad. sav. Helsinku vienošanās nav nekas

Laikā, kad Belgradas konferencē apskata Helsinku nolīguma pārkāpumus, Pad. savienība izdarījusi atkal jaunu cilvēka tiesību pārkāpumu, liedzot Viktoram Kalniņam Rīgā apmeklēt radus Zviedrijā. V. Kalniņu 1962. gadā tiesāja kopā ar Gunāru Rodi un Mordavijā tas izcieta 10 gadus spaidu darbu nometnē. Okupācijas iestādes viņam Rīgā paskaidrojušas, ka radnieku apciemošana neesot pietiekams iemesls braukāt pa ārzemēm. Pēc lūguma noraidīšanas V. Kalniņš nolēmis prasīt atļauju atstāt Pad. savienību, lai izceļotu uz Rietumeiropu.

NOBELA MIERA PRĒMIJA DIVĀM ULSTERAS SIEVIETĒM

Nedēļas sākumā Norvēģijas parlamenta Nobela komiteja piešķīra 1976. g. miera prēmiju 33 g.v Betijai Viljamai un 32. g. v. Meirīdai Koriānai par miera gājiena organizēšanu, lai beigtu 8 gadu cīņas Īru protestantu un katoļu starpā.. 1975. g. prēmiju piešķīra padomju disidentam Andrejam Sachārovam, bet 1976. g. visi 50 kandidāti tika noraidīti. 1977. g. prēmija piešķirta Amnesty International, Londonā, Anglijā bazētai organizācijai, kas strādā politisko ieslodzīto labā jau 16 gadus. Amnesty International 1961. g. nodibinājis angļu advokāts Pēteris Benensons. Tā šodien ir lielākā organizācija, kas cīnās par cilvēka tiesībām ar 100.000 biedriem 78 valstīs.

Pirms rudens nāk!

Vientuļš tautietis, 48. g. v., vēlas iepazīties ar dāmām no 35 līdz 48 g. vecām, kopīgam dzīves ceļam.

Rakstīt Tautietim Box 376
Morris, Manitoba, R0G 1K0

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZIRĒ
TELPAS
sarīkojumiem - viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

Režīms uz terroru . . .

(Turpinājums no 4. lp.)

kavā darbojas ārvalstu vēstniecības un rietumu korespondenti, kuŗus informē turienes disidenti. Rīgā ar ārpasauli šādu sakaru iespēju nav. Te jādarbojas okupācijas varas nekontrolētai sakaru sistēmai. Mūs neinteresē padomju ieroči, raķetes, kaŗaspēka novietojumi un kaŗa ieroču ražošanas vietas, mūs interesē latviešu tauta Latvijā un izsūtījumā Sibirijā, kur latvieši nežēlīgos apstākļos iet bojā, kuŗus sedz padomju varas tumsas plīvurs. Šie tumsas darbi ceļami gaismā ar Gaismas akciju. Dzimtenē uzņemtās filmas rāda rietumos, ienes tur gaismu par apstākļiem aiz dzelzs aizkara, kuŗus nav iespējams vairs noslēpt. Pat komūnisti rietumvalstīs, Spānijā, Francijā, Italijā, mainījuši savu nostāju pret Maskavu.

Filma par Gunāru Rodi, kas savas dzīves 15 labākos gadus pavadījis apcietinājumā, atbrīvojot viņu tikai šī gada maijā, uzņemta jau mēnesi pēc viņa atbrīvošanas. Redzams, ka Rode ar sarkanbaltsarkaniem gladiolu ziediem ierodas Rīgas Meža kapos un noliek tos uz pirmā Latvijas valsts prezidenta Jāņa Čakstes un ģenerāļa Jāņa Baloža kapa, nebaidoties no represijām un spītējot okupācijas varai.. Rode arī varonīgi klusējis, kā filma nogādāta uz rietumiem un kas to filmējis. Viņš nav baidījies, zinot, ka padomju vara dibinās tikai uz baiļu iedvešanu cilvēkos. Kamēr cilvēkos būs šīs bailes, čekas vara jutīsies visspēcīga. Cik ilgi Pad. savienībā valdīs bailes, tik ilgi tautu turēs verdzības važās.

P. Kļaviņš stāstīja piemērus, ko var panākt bezbailīgi un drosmīgi cilvēki. Viņa meita neatlaidīgi demonstrējusi pie padomju sūtniecības Vācijā, kamēr viņas vīrs Rīgā pieteicis 20 dienu bada streiku, lai atļauj izbraukt pie gimenes. Viņu atbalstīja arī latviešu demonstranti Zviedrijā. Pēc neilga laika Brūveris izkļuvis uz Vāciju. Otru piemēru P. Kļaviņš pastāstīja par latviešu bapʻistu mūzikas ansambļa vadītāju Māri Ludvigu Rīgā, kuŗu čeka sākusi vajāt par trīs foto kameras filmām kuŗas saņēmis no kāda drauga. Čeka viņu apcietinājusi, kad filmas gatavojies nogādāt uz ārzemēm, piedāvājot 7 gadus ieslodzījumu vai slepenā aģenta vietu. Tas kļuvis publiski zināms rietumos. Māris nav kļuvis ne par čekas ziņotāju, ne dabūjis septiņus gadus, jo cilvēku, par kuŗu ziņo laikraksti, nevar saistīt par slepenu ziņotāju.

Runātājs uzsvēra, cik liela nozīme trimdas laikrakstiem, kas ziņo par apstākļiem Latvijā un kuŗus lasa arī uzraudzības iestādes Rīgā. Tā mūsu laikraksti var ļoti palīdzēt ciņā par mūsu tautas tiesībām un atsevišķu cilvēku liktenī. P. Kļaviņš minēja arī Jurģi Skulmi, ko atlaida no Mākslas akadēmijas un notiesāja ar 2,5 g. ieslodzījumā par to, ka aizsūtījis rakstu Apvienotām Nācijām, ka Latvijā tagad iznīcina mākslas vērtības. Ja iesniegums būtu iepriekš publicēts, viņš nebūtu notiesāts.

Beigās izrādīja filmu The Prisonland. Tā sākās ar spaidu darbu nometnu skatiem, parādīja psichiatriskās slimnīcas palātu, ar izdēdējušiem un izmocītiem cilvēkiem, Lubjankas cietumu Maskavā, cionistus Sibirijas vergu darbu nometnēs un žīdu liecības, kuŗas tie nodevuši pēc 15 gadu pavadīšanas šinīs nometnēs. Bija uzņemtas arī tiesas prāvas Rīgā un Tallinā.

Māc. P. Kļaviņa referāts un trīs filmu izrādes ilga vairāk nekā divas stundas. Dienu vēlāk māc. P. Kļaviņš runāja TLTA ģimnazijas audzēkņiem, izrādot arī abas latviešu filmas. 6. novembrī Gaismas akcijas sarīkojums paredzēts Otavā.

V. S.

Jauna padomju Konstitūcija

Londonas laikrakstā Oberver 2. oktobrī Vladīmirs Bukovskis, iztirzājot jauno padomju konstitūciju, aprāda, ka tajā ietverti noteikumi, kas faktiski izsludina ārpus likuma katru, kas nostājas pret padomju režīmu vai to kritizē. Šāda ievirze ir Helsinku vienošanās pārkāpšana.

★ Rietumberlīnes laikraksts Abend ziņoja, ka Aleksandra laukumā Austrumberlīnē izcēlusies sadursme starp 1000 austrumvācu jauniešu demonstrantiem un Austrumberlīnes policijas spēkiem. Demonstranti saukuši: „Krievus ārā". Izsaukti lielāki policijas papildspēki, lai demonstrācijas salauztu. Incidents noticis pēc austrumvācu komūnistu rīkotām Austrumvācijas 28 gadu atceres svinībām, ar gadskārtēju militāru parādi sadalītā pilsētā, tā ignorējot demilitārizācijas statusu.

★ New York Times 9. oktobrī publicējis ASV izlūkdienesta FBI ziņojumu, ka Kubas sūtniecība Otavā kalpo kā spiegu baze kubiešu spiegiem Ziemeļamerikā. Šis nav pirmais norādījums, ka Kuba savas sūtniecības izmanto spiegošanas aktivitātēm. Pirms 9 mēnešiem Kanada izraidīja četrus kubiešus, kas Kubas sūtniecībā apmācīja spiegus darbībai Rodēzijā. Trim no viņiem bija diplomātiskais statusu, bet ceturtais bijis sūtniecības darbinieks.

Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
Tel. 533-8553
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
AUTO UN MĀJU
APDROŠINĀŠANA
Tel. 533-8553 Ilmārs Jankovskis

Automašīnu labošana var būt dārga

Ontario valdība palidz jums saņemt vairāk par jūsu automašīnas labošanai izdotajiem dolariem

Sūdzības par mašīnu labošanu ir otrā vietā no visām sūdzībām Ontario, kas saistās ar automašīnām.

Lai palīdzētu mašīnu vadītājiem tikt galā ar mašīnu labošanas problēmām, Ontario ministrija pircēju un pārdevēju lietu pārraudzīšanai ir sagatavojusi īpašus lipekļus, dodot norādījumus, „kā saņemt visvairāk par saviem dolariem, izdotiem par mašīnu labojumiem". Automašīnu rūpnieki un tirgotāji ir aicināti izdalīt tos jaunu mašīnu tirgotājiem; lipekļi arī ir pieprasāmi no ministrijas.

Te ir daži padomi mašīnu labošanai.:

- Ja jūsu mašīnas garantija (warranty) vēl ir spēkā, rūpīgi pārbaudiet un izdibiniet, kas par ko maksā.
- Pārbaudiet īpašnieka rokasgrāmatu; jūs varbūt varēsit tur atrast atrisinājumu savai problēmai.
- Esiet lietišķīgs, aprakstot mašīnas problēmu labotājam un nebaidieties jautāt.
- Pieprasiet remonta izmaksu, pirms nododiet mašīnu lielākam remontam. Pārbaudiet, vai visus labojuma darbus jūs esat atļāvis un nekad neparakstiet neizpildītu darba apraksta formu.
- Pieprasiet pilnīgu informāciju par remontu garantiju (daļas un darbu).

Ja jums šķiet, ka esat maldināts vai piekrāpts, jūs varat iesniegt sūdzību uz Tirdzniecības prakses likuma pamata.

Provinces valdība vēlas, lai jūs zinātu, kādas ir jūsu tiesības Tirdzniecības prakses likuma ietvaros.

Ja vēlaties saņemt pilnīgu informāciju, pieprasiet ar rakstu grāmatiņu: „Consumer Guide to The Ontario Business Practices Act.,
Consumer and Commercial Relations/Car Repair,
Queen's Park,
Toronto, Ontario M7A 2H6

LARRY GROSSMAN,
MINISTER OF
CONSUMER AND
COMMERCIAL RELATIONS

WILLIAM DAVIS, PREMIER

Province of Ontario

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kaneva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd. no 9 rītā — 8 vak;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

Roberta Krūklīša grāmatnīca un izdevniecība GAUJA

P. O. Box 1594 East Lansing, Mich. 48823, U.S.A.

PIEDĀVĀ

POPULĀRĀ MEDICĪNAS ENCIKLOPĒDIJA

No A — Ž. Slimību apraksti, zāles, veselības kopšana. Higiēna 636 lp. $8.00

Ādolfs Erss. Lauku varoņi. Stāsti. Autors stāstos parāda latviešu vīrus un sievas viņu priekos un bēdās. Tajos tverti arī Vidzemes vidienas notikumi laikmetu maiņā. Stāstu vairākumam galvenais temats ir mīlestības motīvs, kas vienmēr ir bijis un būs mūžīgi jauns $5.00

Emīls Dārziņš. Raksti. Atmiņas par Emīlu Dārziņu $5.00

Foto albūms, Emīla Dārziņa dzīves un darba vietas. 49 foto uzņēmumi $2.00

S. Cielava. Latviešu tēlotāja māksla. Gadskārtējs izdevums. 1977. Rakstu krājums. 21 krāsu un 45 melnbaltās reprod. $4.00

Samaksu iepriekš lūdzu nesūtīt, jo grāmatu krājumi ierobežoti.

Vispirms . . .

(Turpinājums no 2. lp.)

Latvijas latvieši uz dzimtenes apciemotājiem skatoties trejādi. Vismazāk izplatīta esot „oficiālā versija", kas jaunajai paaudzei iemācīta skolās, ka uz ārzemēm aizbēguši dažādi „noziedznieki", kas tagad „terrorizējot" godīgus svešatnes latviešus. Lielākā dzimtenes latviešu daļa skatoties uz rietumniekiem kā „mietpilsoņiem", ko ar savu naivo lielīšanos Rīgā veicinot daudzi ārzemju latvieši. Daļa tautas tomēr raugoties uz latviešiem ārzemēs ar cerībām.

„Tieši šo tautas daļu mēs nedrīkstam pievilt. Viņi domā, ka trimdai jābūt aktīvākai, lai palīdzētu atgūt brīvību tautai Latvijā," paskaidroja māc. Jānis Šmits Austrālijas latviešiem.

A. L.

Vai jūs pieprasāt sociālās apdrošināšanas numuru pirmo reizi?

Ja jūs esat pazaudējis savu karti vai arī jāizdara kādas pārmaiņas jūsu aktīs, neklausaities, kā to kāds darījis pag. gadā.

Divas lietas ir mainītas.

Kur jums jāpieprasa jūsu sociālās apdrošināšanas numurs un kas jums vajadzīgs, to pieprasot? Kur? Jūsu vietējā UIC birojā. Kas jums būtu vajadzīgs? Jūsu identitātes pierādījums. Ja jūs esat dzimis Kanadas pavalstnieks, jums vajadzīgs galvenais dokuments — dzimšanas apliecība vai Kvebekā kristību zīme. Immigrantiem, kas ieguvuši Kanadas pavalstniecību, vajadzīga pavalstniecības apliecība. Ja jūs esat immigrants, pietiek ar jūsu pasi un immigrācijas papīriem. Jums vajadzīgi oriģināli vai apstiprinātas kopijas.

Jums nepieciešams vēl otrs identitātes apliecinājums. Tas varētu būt kaut kas, kur oficiāli parādās jūsu vārds, kā braukšanas atļauja vai skolas apliecība. Pietiek ar foto kopiju.

Pieprasījuma veidlapas dabūjamas visos UIC birojos, pasta iestādēs, Kanadas darba pārvaldēs un rajonu nodokļu departamenta nodaļās. Tā kā mēs prasām jums uzrādīt šos svarīgos dokumentus, mēs negribam, lai tie pazustu, tādēļ mēs prasām, lai jūs personiski ierastos vietējā UIC birojā. Tur uz vietas apstiprinās, ka jūs esat uzrādījuši vajadzīgos dokumentus. Tur jums palīdzēs izpildīt pieprasījumu un to aizsūtīs uz Otavu. Jūs varat saņemt atpakaļ jūsu dokumentus tūliņ. Jūsu kartīti piesūtīs pa pastu. Šī pati vieglā procedūra nepieciešama, ja jūs vēlaties atvietot pazaudētu sociālās apdrošināšanas numura kartīti vai gribat mainīt vārdu vai citas detaļas.

Ja jūs nevarat aiziet uz UIC biroju, jūs varat iet arī uz darba pārvaldi (Canada Manpower Centre), vai arī pieprasījumu ar oriģināliem vai apstiprinātiem dokumentiem sūtīt tieši uz Otavu.

Pierādīt jūsu identitāti ir labākais veids, lai pareizais Sociālās apdrošināšanas numurs piederētu pareizajai personai. Un tas ir ļoti svarīgi, jo tas ir jūsu un tikai jūsu.

Government of Canada Gouvernement du Canada

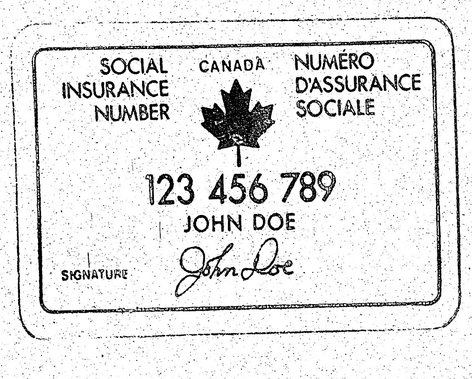

JŪSU SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS NUMURS — TAS IR JŪSU UN TIKAI JŪSU.

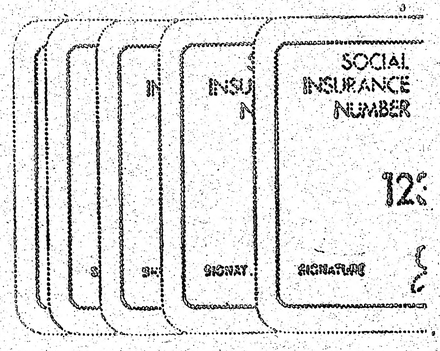

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

Minsteres latviešu ģimnazijas lietā bij. LCK priekšsēdis un DV priekšnieks plkv. V. Janums savā laikā norādīja vācu valdības pārstāvjiem, ka mazā Latvijas valsts Latvijā uzturēja minoritāšu skolas. Tādas bija arī vāciešiem, kuriem bez pamatskolām darbojās 8 ģimnazijas un augstākā mācību iestāde — Herdera institūts.

Katrs skolnieks un students Vācijas valsts budžetā izmaksā zināmu summu, lai kādā mācības iestādē tas atrastos. Arī par katru latvieti, kas mācās kādā citā resp. vācu skolā, valstij prasītu attiecīgu summu.

Šinī gadījumā nav vainojama vācu tauta, bet gan daži vācu ierēdņi, kas nav kursā par notikumiem, kas risinājās nesenā pagātnē. Mūsu pienākums ir šīs lietas nostādīt pareizā gaismā, jo mēs nedzīvojam no citu žēlastības un neesam lūdzēji ar cepuri rokā. Mūsu prasības izbeigsies ar Latvijas valsts atjaunošanu.

A. Mežals, Minsterē, R-Vācijā

LIETOSIM SKAIDRUS JĒDZIENUS

Nav ieteicams, ka mēs savos rakstos un runās apzīmējam sevi par „etnisko grupu", kam nav nekāda politiska nozīme cīņā pret komūnismu. Etniskais apzīmējums starptautiski neko neizteic. Mums skaidri jādefinē mūsu tautas un valsts nosaukums: mēs esam latvieši resp. latviešu grupa, (ne „etniskā grupa", bez nacionāla segума) un mūsu valsts ir Latvija.

Valdis Šteinmillers Toronto

ATBILDE V. KALACIM MONTREALĀ UZ SLUDINĀJUMU LA NR. 40

Tā kā nekādus foto uzņēmumus neesmu saņēmis ne no V. Kalača personīgi, ne no Dziesmu svētku informācijas centra, kā to personiskā sarunā paskaidroju V. Kalacim š.g. 7. maijā Montrealā, tad uzskatu V. Kalača vēstuli, datētu š.g. 7. jūnijā, par nesaistošu.

Žanis Šmits Toronto

Izdaru

māju krāsošanu

Zvanīt Toronto

531-1063 vai 533-3275

125 BROADVIEW AVE.

Daugavas Vanagu nams

Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12. dienā — 12 naktī,
piektdienās un sestdienās no pl. 12. dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country RE Ltd., Realtor
V. PALMA - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1V9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

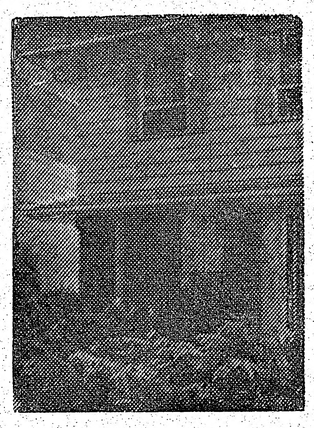

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
Īpašnieks Arturs Mīmo
2229 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

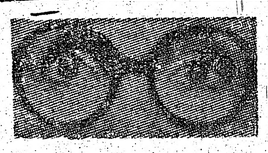

RATAS
— ĢIMEŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tiosot Bulova.
Latviešiem atlaide.

Torland Real Estate Limited
264-2391
Pārstāvis: Konst. KĀRKLIŅŠ
691-3873

Scarboro jauna 6 istabu māja. Iemaksa $3000.
— Palīdzam ar iemaksu un obligāciju sagādi par zemiem procentiem.

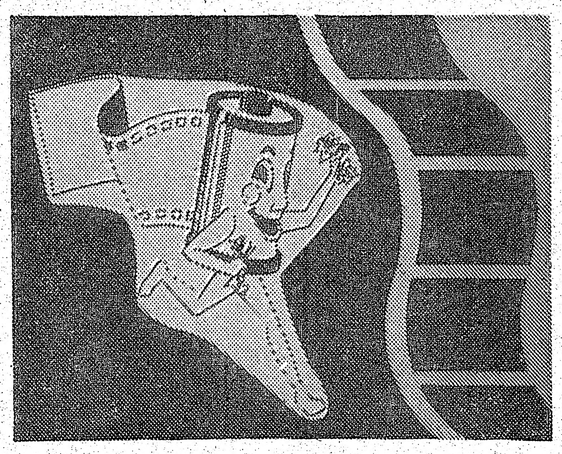

Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas
Atlaide
Benjamiņa filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

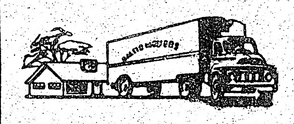

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

VALUTE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto
Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

R·S· KANE Ltd·
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A5

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

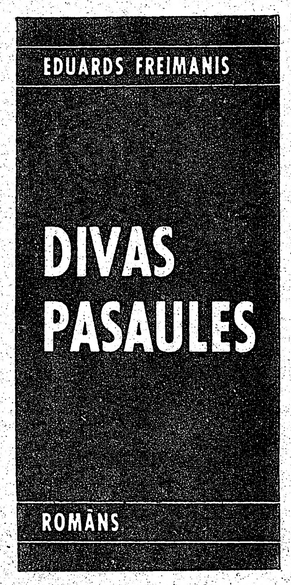

Amber Printers & Publishers Ltd. Toronto nupat iespiedusi Eduarda Freimaņa romānu Divas pasaules, glītā kabatas formāta izdevumā (Paperback), kas latviešu trimdas grāmatniecībā līdz šim nebija praktizēts. Grāmatai 332 lappuses un tā maksā $3.50. Atkalpārdevējiem 20 proc. atlaide, un tā pieprasāma apgādam.

Kā jau mūsu laikraksta iepriekšējā numurā ziņojām, Belgradā 5. oktobrī apcietināti un pēc tam izraidīti PBLA valdes loceklis Dr. Olģerts Pavlovskis no Vašingtonas un Zviedrijas latviešu centrālās padomes valdes locekle Mudīte Krasta. Dr. O. Pavlovskis jau tūliņ pēc izraidīšanas deva garāku interviju, kuru 7. oktobrī pārraidīja visas Rietumvācijas televīzijas stacijas. Belgradas incidentu atzīmējuši arī vairāki Eiropas laikraksti. Augšējā attēlā (labajā pusē) redzama Mudīte Krasta Stokholmā pēc atgriešanās no Belgradas, sarunājoties ar sagaidītājiem, no kreisās: Andrejs Šalts — Zviedrijas latviešu centrālās padomes valdes loceklis un Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra prezidija viceprieksš., Zaiga Blumberga — Zviedrijas latviešu centrālās padomes valdes priekšsēde un Jānis Šalts, kas piedalījies jau Helsinku konferences demonstrācijā 1975. gadā. Foto: Fricis Forstmanis

Triju Baltijas ...

(Turpinājums no 1. lp.)

Referente atgādināja arī Apv. Nāciju cilvēka tiesību deklarāciju. Neviena AN locekle nevar aizbildināties, ka pārestību nodarīšana pašu valstī ir katras valsts iekšēja lieta, kā to apgalvo komūnistu valstis. Katra AN valsts var pacelt savu balsi pret apspiešanu un spīdzināšanu katrā pasaules daļā, kur tas notiek. Baltijas sieviešu padome apsveic Amnesty International, kas seko politisko apcietināto liktenim un pievērš tiem pasaules uzmanību. „Politiskās runas tagad centrējas uz pasaules mieru, bet mieru nevar sasniegt bez brīvības," nobeidza H. Ozoliņa un pasniedza Baltiešu sieviešu padomes prezidentei H. Arujai dokumentus un A. Rumpētera grāmatu — Soviet Agression Against the Baltic States, ko izdevusi PBLA.

Viena no Baltijas sieviešu padomes dibinātājām Margarieta Buša pateicās jubilārei par līdzšinējo darbu brīvības labā. Vēl sveica Baltijas tautu federācijas Kanadā prezidents Lās Leviats, konsuls Dr. E. Upenieks, Igaunijas konsuls I. Heinso, LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs, kas trīs terminus vadījis Baltijas tautu federāciju Kanadā un ilggadējā BWC labvēle veclatviete Aleksandra Dēvidsone — pirmā latviete, kas 1922. g. ar ASV studentu stipendiju ieceļojusi Amerikā un studējusi Northamptonā, Masačuzetā, bet tagad dzīvo Kanadā. No lietuviešu kopības sveica I. Meikledžona.

Pēc rakstveida sveicienu nolasīšanas koncertprogrammā piedalījās jaunās paaudzes latviešu mūziķe Nora Būmane (arpa), igaunus pārstāvēja soliste Tamara Nordheima ar pavadītāju Tinu Nordheimu, bet lietuviešu sieviešu ansamblis Volunge nodziedāja trīs lietuviešu tautas dziesmas. Programmas dalībnieki un runātāji katrs saņēma trīs rožu ziedus, kas simbolizēja Baltijas tautu kopību. BSPK dāmas pacienāja dalībniekus ar kafiju un maizītēm.

V.S.

Dziesma tālē

JAUNATNES DZIESMU SVĒTKU JAUNDARBU KONCERTS ROČESTRĀ

Viens no ievērojamākiem sarīkojumiem jaunatnes dziesmu svētkos Ročestrā bija jauno mākslinieku koncerts Īstmanu teātŗa lielajā zālē, liekot šai koncertā atskanēt daudziem jauniem mūzikas darbiem, kuŗus pēdējo gadu laikā radījuši mūsu nākotnes skaņraži, daži no tiem jau ar iezīmīgu talantu nopietnās mūzikas laukā, ar sarīkojumu mudi: „Svied savu dziesmu tālē, svied!"

Jaundarbu koncertā, kas pārstāvēja dažādus mūzikas stilus, piedalījās ap 20 topošo mākslinieku, gan kā komponisti, gan kā atskaņotāji. Vispirms atsaucīgās publikas priekšā stājās Kolibrī ansamblis ar Pēteŗa Aldiņa pārstrādāto tautasdziesmu Nāc nākdama, vasariņa, darbs, kas deva ansamblīm iespēju "iesildīties". Mūzikālā aspektā interesentākā bija P. Aldiņa otrā kompozīcija - Dzejas solo balsij ar F. G. Lorka tekstu. Laila Saliņa ar manāmu tremolo savā drāmatiskajā balsī bija minētā darba interpretētāja. Jāatceras, ka „a capella" darbi vienmēr prasās pēc lielākas vokālās pieredzes, ar kādu dziedātājai būs jāsastopas nākotnē.

Ilze Akerberga debitēja jaundarbu koncertā ar samērā interesanti uzrakstītu Kvartetu flautai, klarnetei, vijolei un čellam. Kaut mūzikāli suģestējošs, Akerbergas darbs likās mazliet par īsu, ievērojot kvarteta apjomu. Jaunais darbs rakstīts it kā "balsīs" un "atbalsīs", ar rotaļīgu efektu. Kvartetu veiksmigi atskaņoja Lalita Saliņa (flauta), Dainis Romāns (vijole), Artūrs Jansons(klarnete) un Linda Aļļe (čells).

Lilija Zobena atestējās koncertā ar divām nopietnām dziesmām (abām K. Skalbes teksts), kuŗas rūpīgi bija iestrādējusi Dagnija Bērziņa (soprāns) ar Imantu Mežraupu pie klavierēm. Darbs rakstīts laikmetīgā stilā, kāpēc izmantotie teksti, ja tā varētu teikt, šoreiz izklausījās gandrīz „aizlaikmetīgi".

Dace Štauvere imponēja koncerta pirmajā daļa ar savu šķietami modernās mūzikas stilā veidoto kompozīciju Uguns dziesmas, rakstītas divām balsīm, čellam, flautai un klavierēm, kā arī ar Prelūdēm altvijolei un klavierēm. Vispirms jāmin Štauveres divas, romantiski veidotas serenādes solo balsij un klavierēm. Kristīne Vikmane ir patīkama soprāna īpašniece. Viņas mākslu izteiksmīgi atbalstīja pavadītāja Rita Strautiņa uz klavierēm. D. Stauveres Prelūdes rakstītas trīs iezīmīgās daļās. Pēdējo gan būtu pareizāk nosaukt par "melodiju", nevis "meldiju", kā tas minēts programmā. Teicami saskaņojušies šai darbā bija Arturs Jansons (altvijole) un Dace Štauvere - Aperāne (klavieres). Uguns dziesmas bija Štauveres labākais devums jauno mākslinieku koncertā, par ko liecināja ne tikai pati kompozīcija, bet arī izpildījums, Ka šis darbs atstāja tiešām paliekamu vokāli instrumentālu iespaidu, par to pateicība pienākas Silvijai Erdmanei, Anitai Rubenei, Lindai Aļļei, Lalitai Saliņai un ,protams, darba autorei.

Koncerta otru daļu ievadīja Imanta Mežraupa darbu birums, kopskaitā seši, ausij pievilcīgi darbi, visi ar nenoliedzamu klasisku tendenci. Liktos, ka Trīs prelūdes klavierēm būtu sarakstījis pats vecmeistars Francis Šūberts un Paskāliju divām vijolēm un klavierēm varētu parakstīt J. S. Bachs, I. Mežraupa kompozicijām suģestējoša tonāla kvalitāte, kas atbilst visiem klasiskās un romantiskās mūzikas principiem. Autors gluži atklāti aizraujas ar mūzikas formām, kas gan pieder pie pagājušajiem gadu simteņiem, bet kuŗas nekad pilnīgi neizzudīs, kamēr vien būs mākslinieki kas turpinās klasiskās mūzikas tradicijas, pat tik nelabvēlīgā laikā kā tagad, kad priekšroka dota „laikmetīgajai mākslai".

Mežraupa darbu atskaņotāji bija Daiga un Līga Mežraupa, pats autors, Ilze un Silvija Padegas, Ilze Akerberga, Anita Rubene, Lalita Saliņa, Pēteris Aldiņš un Anita Kuprisa.

No šiem jaunajiem mūzicētājiem īpaši jāmim Kuprisas virtuozā trompetes spēle (Tarantella trompetei un klavierēm) un Lalitas Saliņas romantiskā flauta. Lalitas mūzicēšana sasniedza forti ar jaundarbu Andante Cantablie, rakstīta flautai un klavierēm. Kopā ar Pēteŗa Aldiņa uzmanīgo klavieŗpavadījumu Saliņas spēle bija precīza un techniski labi nostrādāta, liekot klausitājam atkal pakavēties 19. g. s. romantiskajā pasaulē.

Guntars Gedulis reprezentējās jauno mākslinieku parādē ar darbu Nemiers (A. Čaka teksts), rakstītu divām balsīm, klavierēm un čellam. Kompozīcija puslīdz moderna, vietām izskan kā melodeklamācija. Protams, tāds ir šī darba stils. Nemieru ar gluži mierīgu noskaņu mūzikāli tulkoja Lalita un Laila Saliņa, Pēteris Aldiņš un Linda Aļļe.

Brigita Ritmane - Ose bija komponējusi divas patriotiski reliģiskas dziesmas - Solī ar Tevi un Manai tautai. Abas dziesmas atskaņoja baritons Pauls Berkolds ar Daci Štauveri - Aperāni pie klavierēm. Berkoldam ir samtaina balss. Tā plūst sevišķi viegli vidējos reģistros.

Juris Broks klausītājus iepazīstināja ar savu pēdējo darbu — Aiz manis dun (B. Kaugures teksts), ko atskaņoja Kolibrī ansamblis. Ar gandarījumu vēlreiz jamin Anitas Kuprisas talants kompozicijas mākslā. Tas jo spilgti izpaudās viņas sarakstītajā Krēslā — darbs, kas raksturots programmā kā "viegls rokas gabals" Ar šo kompoziciju Anita mūs ieved džeza pasaulē, bet savdabīgi tonālā veidā. Darbā pavīd īss vadmotīvs, kuŗu labi prata izcelt Kolibri ansamblis. Pēdējais bija arī atbildīgs par Lolitas Ritmanes darba - Jauns, balts bērziņš interpretāciju. Ritmanes labākā kompozicija jauniešu koncertā tomēr bija solo dziesma Tumsā (ar Olafa Stumbra tekstu). Maigos toņos to atskaņoja baritons Pauls Berkolds ar D. Štauveri - Aperāni pie klavierēm.

Pēc šī sekmīgā koncerta būtu grūti nepievienoties Longina Apkalna ievadvārdiem, ka "jaunās kultūras celsme ir degoša nepieciešamība, kas noteiks mūsu tautas nakotni".

Cerēsim, ka visi šie jaunie mākslinieki būs atkal dzirdami nākošajos Jaunatnes dziesmu svētkos, varbūt pat agrāk.

Aleksandrs Kalniņš

Latviešu nama Toronto

GADASVĒTKI

svētdien, 30. okt., pl. 4.30 pēcp.

Sarīkojumu kuplinās **vīru koris Viesturs**

Diriģents Jānis Barušs

Pēc programmas saviesīga dzīve — Pilna bufete

Sarīkojuma laikā notiks dāmu komitejas LOTERIJA

Sahārovs uz Ameriku

(Turpinājums no 1. lp.)

Šīs runas oriģinālteksta šis laikraksts iespieda vairāk tūkstoš eksemplāros un ar mūsu lasītāju starpniecību Solžeņicina vēstījums sasniedza neskaitāmus mūsu angliski runājošos vietējos darba biedrus un paziņas.

Izrādās, ka arodbiedrību apvienības prezidents Mīnijs sācis šaubīties par Kārtera patieso lomu cilvēka tiesību respektēšanas laukā. Mīnijs šaubās, vai Pad. savienība mēģinājusi pildīt Helsinku nolīgumā parakstītos solījumus. Un tā Mīnijs izšķīries 8. decembrī Losandželosā notiekošā amerikāņu arodbiedrību delegātu kongresā aicināt piedalīties sešus Pad. savienības disidentus, ar pazīstamo atomfiziķi — Sahārovu priekšgalā. Ar to Mīnijs vēlas dot iespēju amerikāņu strādnieku kustību vadošiem darbiniekiem noklausīties autentiskas liecības par cilvēka tiesību respektēšanas patieso stāvokli Pad. savienībā. Ja Beržņevs Sahārovu un pārējos Mīnija aicinātos padomju pilsoņus uz ASV neizlaidīs, tad tas būs neapstrīdams pierādījums par to, ka detante ir vienpusīga un Pad. savienība turpina ignorēt elementārākās cilvēka tiesības. Domā, ka Sahārova neierašanās gadījumā kongresu tomēr sasniegs viņa vēstījums.

Sahārova, Rodes un citu disidentu klātiene pieminētajā kongresā droši vien neīstenosies. Vai ar to Kārteram atdarīsies acis? Vai Kārters nenožēlos parakstīto dokumentu, ar kuŗu uz ASV sāks plūst Kremļa spiegu un pagrīdes organizētāju straume?

Goda vīrs un izteiktais pretkomūnisma cīnītājs Mīnijs ar savu drošo un izšķirīgo rīcību ir izdarījis jau tagad lielu pakalpojumu amerikāņu tautai un varbūt arī visai brīvajai pasaulei

Aleksandrs Ķegumnieks